

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
& ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

6^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΑΑ 2014-2020

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ **& ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ **«ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»**

6η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ **ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ** **ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ) 2014-2020**

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ – ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

- ✓ Χαιρετισμοί από την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ).
- ✓ Χαιρετισμός από Εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.
- ✓ Χαιρετισμός / εισήγηση από εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης/DG AGRI).

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

- ✓ Διαπίστωση απαρτίας μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ.
- ✓ Εισήγηση από τον κ. Χ. Κασίμη, Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ, Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων.
- ✓ Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 6^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ.

- ✓ Έγκριση των Πρακτικών της 5^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ.

ΜΕΡΟΣ Α: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΑ

- ✓ Πορεία Υλοποίησης του ΠΑΑ 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών και ΟΠΣΑΑ).
- ✓ Παρουσίαση πλαισίου επίδοσης (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών ΟΠΣΑΑ)
- ✓ Τροποποίηση και Έγκριση Κριτηρίων Επιλογής Βιολογικής Γεωργίας – Μέτρο 11 ΠΑΑ 2014-2020 (Δ/νση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας).
- ✓ Ενέργειες Δικτύωσης και Δημοσιότητας – 2^ο εξάμηνο 2018 (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Δικτύωσης και Δημοσιότητας).
- ✓ Συζήτηση - Παρεμβάσεις Μελών.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ.

- ✓ Ενημέρωση σχετικά με την υλοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων στο ΠΑΑ 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Αξιολόγησης και Θεσμικής Υποστήριξης).
- ✓ Προγραμματική περίοδος 2021-2028 – Εισήγηση σχετικά με την Πρόταση Κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΓΠ (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Προγραμματισμού).
- ✓ Άλλα θέματα ημερήσιας διάταξης.
- ✓ Συζήτηση – Παρεμβάσεις Μελών.
- ✓ Συμπεράσματα - Αποφάσεις της 6^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Χ. ΚΑΣΙΜΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Χ. ΚΑΣΙΜΗΣ): Καλημέρα σε όλες και όλους. Καλώς ήρθατε στην 6^η Επιτροπή Παρακολούθησης. Σπεύδω να ενημερώσω ότι ο κ. Υπουργός θα έρθει αργότερα γιατί έχει μια υποχρέωση τώρα το πρωί.

Νομίζω ότι είμαστε συνεπείς στη δέσμευσή μας, ότι θα έχουμε μια τακτική και ουσιαστική επικοινωνία, το «ουσιαστική» θα το αξιολογήσουμε στο πέρας της σημερινής συνεδρίασης, αλλά το «τακτική» νομίζω το έχουμε εξασφαλίσει.

Όπως ξέρετε, έχουμε πλέον καθιερώσει δύο συνεδριάσεις τη χρονιά για την Επιτροπή Παρακολούθησης κι επειδή φαίνεται ότι υπάρχει και μια διάθεση να προσθέσουμε ακόμα συνεδριάσεις, ενδεχομένως την επόμενη φορά να είναι πιο κοντινή η συνάντησή μας.

Θα έχουμε λοιπόν την ευκαιρία στη σημερινή συνεδρίαση, να κάνουμε μια επισκόπηση της πορείας μας μέχρι σήμερα, της πορείας προόδου θα έλεγα, του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και αφ' ετέρου θα έχουμε την ευκαιρία ν' αναφερθούμε στις βασικές προτεραιότητες που θέτουμε από δω και στο εξής, προκειμένου να εξασφαλίσουμε ότι η επιτυχημένη μέχρι σήμερα πορεία του προγράμματος, θα συνεχιστεί και για τα επόμενα χρόνια, μέχρι το έτος ολοκλήρωσης, το 2023, ώστε πραγματικά το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης ν' αποτελέσει το εργαλείο ώστε να μπορέσουμε να συμβάλλουμε ουσιαστικά στην προσπάθεια αναδιάρθρωσης του Αγροτικού Τομέα Παραγωγικής Ανασυγκρότησης της χώρας και εννοείται, στην κατεύθυνση των προκλήσεων που συνδέονται με τη νέα προγραμματική περίοδο και το νέο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Σ' αυτό το σημείο, θα ήθελα να καλέσω τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, τον Εκπρόσωπο του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ, τον κ. Φίρμπα, ν' απευθύνει έναν χαιρετισμό.

Βλέπω ότι ήρθε και ο Πρόεδρος της ΕΝ.Π.Ε., ο κ. Αγοραστός, Περιφερειάρχης Θεσσαλίας, θα του δώσουμε το χρόνο να καθίσει και ν' απευθύνει έναν χαιρετισμό.

Κύριε Φίρμπα, έχετε το λόγο.

Χαιρετισμός από Εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης

Ι. ΦΙΡΜΠΑΣ: Καλημέρα. Δεν μου δώσατε καν την ευκαιρία να ακούσω κάποια πράγματα, ώστε να ρίξω άνετα τη γνωστή ατάκα για το γαλατικό χωριό. Μπορώ να τα επαναλάβω για να γραφτούν στα πρακτικά.

Η φετινή εξυπνάδα είναι ότι μάλλον τελικά δεν χρειαζόσασταν φίλτρα, ούτε ήταν φίλτρα. Κλασίμπο ήταν. Τα πάτε πάρα πολύ καλά από ότι βλέπουμε και στα στοιχεία και στην ενεργοποίηση και στην πορεία υλοποίησης ότι πηγαίνουμε πάρα πολύ καλά, δουλεύουμε πάρα πολύ καλά και είμαστε στη σωστή κατεύθυνση.

Όπως κατ' αντιστοιχία πηγαίνουμε πάρα πολύ καλά, θα μπορούσαμε πάντα να πάμε καλύτερα, αλλά πηγαίνουμε καλά αντικειμενικά. Και χθες είχαμε στο ΕΣΠΑ συνολικά την ετήσια συνάντηση για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, για τα 13 περιφερειακά προγράμματα και για τα δυο προγράμματα του ΕΤΠΑ, το ΕΠΑΝΕΚ και το ΥΜΕΠΕΡΑΑ και επιβεβαιώθηκε και εκεί δια στόματος του Διευθυντή της Regio, ότι πραγματικά η Ελλάδα πηγαίνει πάρα πολύ καλά και εξακολουθεί να κινείται στις υψηλότερες θέσεις από πλευράς υλοποίησης.

Δεσμευτήκαμε όλοι ότι θα συνεχίσουμε αυτή τη δουλειά και κυρίως δίνοντας έμφαση σε αυτό που πλέον ευρισκόμενοι κοντά στη μέση, την πραγματική μέση της υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020, θα πρέπει να δώσουμε έμφαση στη δημιουργία νέων έργων. Γιατί το pay plan σε κάποιες περιπτώσεις αρχίζει και δείχνει μια κόπωση και αυτό πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Και αυτό είναι κυρίως δουλειά των δικαιούχων μας να μπορέσουν να ανταποκριθούν.

Είναι γνωστό ότι εμείς σαν Υπουργείο καταβάλουμε και έχουμε καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να δημιουργήσουμε τις συνθήκες εκείνες που θα αίρουν τα γνωστά προβλήματα για την έγκαιρη ωρίμανση των έργων. Είτε με χρηματοδότηση των έργων από την Τεχνική Βοήθεια, είτε ακόμα και μια εξαιρετική πρωτοβουλία που πήρε το Υπουργείο μας ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου, να αφιερώσει κατ' αρχήν τουλάχιστον, ένα ενδεικτικό ποσό μισού δισεκατομμυρίου ευρώ, για την ωρίμανση έργων τα οποία σε πάρα πολύ μεγάλη πιθανότητα, γιατί ακόμα δεν ξέρουμε τη νέα

περίοδο, είναι υπό διαπραγμάτευση, θα είναι επιλέξιμα για τη νέα περίοδο ώστε έγκαιρα να τα έχουμε ωριμάσει για να μπορέσουν να υλοποιηθούν χωρίς προβλήματα.

Στη νέα προγραμματική περίοδο, για να σας δώσω μια στη χρονιά που μας έρχεται θα σας πω στη συνέχεια για τη νέα προγραμματική περίοδο, στη χρονιά που μας έρχεται ο στόχος που έχει τεθεί για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ είναι να γεννηθούν – σε εισαγωγικά – 4,5 δισεκατομμυρίων ευρώ νέα έργα για να μπορέσουν να ενταχθούν και να ολοκληρώσουν στην ουσία την εικόνα που έχουμε που είναι πάρα πολύ υψηλά όχι μόνο στην ενεργοποίηση, αλλά και στις εντάξεις, τις συμβασιοποιήσεις και τελικά στις δαπάνες.

Είμαστε αισιόδοξοι. Πρέπει να καταβάλλεται συνεχώς προσπάθεια από όλους και νομίζω ότι μπορούμε με σιγουριά, όπως και στο δικό σας πρόγραμμα, να βαδίσουμε με αισιοδοξία.

Σε ό,τι αφορά τη νέα προγραμματική περίοδο, στην οποία αναφέρθηκα και θα κλείσω με αυτό την παρέμβασή μου και το χαιρετισμό του Γενικού Γραμματέα τον οποίο και εδώ εκπροσωπώ, θα θέλαμε κατ' αρχήν και για όσους δεν το γνωρίζουν, να ενημερώσουμε ότι η συζήτηση και η διαπραγμάτευση για τη νέα προγραμματική περίοδο όχι απλά έχει ξεκινήσει, αλλά έχει αρχίσει και μπαίνει στα δύσκολα και πιο ενδιαφέροντά της σημεία.

Όσοι πρόλαβαν να διαβάσουν εφημερίδα, ή τα νέα στο internet που είναι η συνήθη διαδικασία, εγώ είμαι της παλιάς κοπής, θα είδανε ότι ο Πρωθυπουργός μας έκανε μια πολύ ξεκάθαρη δήλωση χθες σε σχέση με τη διεκδίκηση των πόρων της νέας περιόδου, αλλά και για την Κοινή Αγροτική Πολιτική που εσείς είστε ειδικότεροι να μιλήσετε.

Και τα δυο σημεία της μείωσης των πόρων των δυο βασικότερων παραδοσιακών αλλά βασικότερων πολιτικών της Ένωσης που είναι η Κοινή Αγροτική Πολιτική και η πολιτική συνοχής, ως συνήθως είναι η πέμπτη προγραμματική περίοδος για μένα που βρίσκομαι στον πυρήνα της συζήτησης, παραδοσιακά θα έλεγα, οι δυο παραδοσιακές, παραδοσιακά δέχονται επίθεση.

10% - 11% μείωση η πολιτική συνοχής, 15% με 17% για άλλους η μείωση στην Κοινή Αγροτική Πολιτική και όχι μόνο αυτό και επιμέρους

εσωτερικές δυσκολίες. Το θέμα, για παράδειγμα, μιας διαφαινόμενης επανεθνικοποίησης στην ουσία με τις αυξήσεις των ποσοστών κοκ.

Για μας, η προσπάθεια θα συνεχιστεί τόσο για τη διασφάλιση ικανών πόρων για την πολιτική συνοχής και μιλάω για την πολιτική συνοχής μόνο τώρα, αλλά και για επιμέρους θέματα που άπτονται των κανονισμών και τα οποία στην ουσία μια μειωμένη πολιτική συνοχή της δημιουργούν και ένα πεδίο που ενίοτε θα μοιάζει σαν ναρκοπέδιο, όπως για παράδειγμα πάλι η μείωση του $n+3 + n+2$.

Δραματική μείωση των προκαταβολών και μεγάλες δυσκολίες στα δημοσιονομικά των κρατών μελών και μια σειρά από θέματα τα οποία έχουμε εντοπίσει, αναπτύσσουμε τις πολιτικές μας, τα επιχειρήματα και τις στρατηγικές μας το επόμενο διάστημα θα είναι αρκετά έντονο από αυτή την πλευρά.

Η Ελλάδα και κλείνω με αυτό, συντάσσεται στη φιλόδοξη πρόταση της Επιτροπής για να μπορέσουμε να κλείσουμε τα βασικά θέματα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου πριν τις ευρωεκλογές του 2019, προκειμένου να υπάρχει μια ασφάλεια και μια σταθερότητα για τον προγραμματισμό, αλλά το δηλώνουμε ξεκάθαρα ότι αυτή η επιδίωξη δεν θα πρέπει και δεν είμαστε διατεθειμένοι να αποβεί σε βάρος μιας καλής συμφωνίας, όχι μόνο για τη χώρα μας, αλλά και για το φιλόδοξο όραμα της Ευρώπης να ξαναμπεί σε μια πραγματική πορεία ανάπτυξης.

Ευχαριστώ και πάλι για την πρόσκληση και για την αγάπη που ξέρω ότι έχετε και προς το Υπουργείο μας, γιατί έχουμε καλή συνεργασία και προς εμένα προσωπικά. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Φίρμπα. Είναι γεγονός ότι με το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης έχουμε μια εξαιρετική συνεργασία και θα έλεγα ότι και η πρόοδος του Προγράμματος οφείλει πολλά στην καλή συνεργασία που έχουμε με το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Αγοραστός, Περιφερειάρχης Θεσσαλίας και Πρόεδρος της ΕΝ.Π.Ε..

Κ. ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ: Καλημέρα σας, καλώς ήρθατε. Το Πρόγραμμα βρίσκεται σε πάρα πολύ καλό σημείο, εξελίσσονται όλα τα μέτρα, αλλά υπάρχουν διαδικασίες οι οποίες είναι πολύ γραφειοκρατικές, υπάρχει μια πολυνομία και

μια κακονομία η οποία δημιουργεί τεράστια προβλήματα και θα υπάρξουν και δυσκολίες στην εκτέλεση των έργων.

Θα σταθώ σ' ένα κρίσιμο ζήτημα: Του νερού. Υπάρχουν τα έργα πάνω από 2,2 εκατομμύρια ευρώ που είναι του Τομεακού προγράμματος, υπάρχουν και τα έργα κάτω από 2,2 εκατομμύρια ευρώ, όσον αφορά για τα νερά, τη διαχείριση των υδάτων. Υπάρχει ένα σημαντικό πρόβλημα: Οι συνεχείς αλλαγές της νομοθεσίας και οι αργοπορίες, νομίζω ότι δημιούργησαν ανέτοιμα έργα.

Και για να εξηγούμαι: Τα πράγματα είναι πάρα πολύ απλά: Άδειες χρήσης νερού: Δεν έχει σχεδόν κανένα έργο. διότι υπάρχει μια κακονομία και μια πολυνομία. Διότι αδυνατεί να λάβει δραστικά μέτρα απλοποίησης και συγκεκριμενοποίησης των διαδικασιών έκδοσης. Δε μπορεί να κάνει όλη τη δουλειά η Περιφέρεια και να περιμένει από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, το Συντονιστή, να ελέγξει και να υπογράψει τις άδειες χρήσης νερού. Ας αποφασιστεί, ένας να έχει και τη διαδικασία ολόκληρη από την αρχή και να είναι υπεύθυνος.

Με αποτέλεσμα αυτή τη στιγμή, τα προγράμματα αυτά να πηγαίνουν όλο και πιο πίσω. Παρατάσεις ζητάνε όλοι οι Δήμοι, όλοι μάλλον οι δικαιούχοι στο θέμα των επενδύσεων στο νερό, διότι δεν έχουν βασικά άδειες χρήσης νερού.

Το δεύτερο και σημαντικότερο θέμα είναι ότι εάν δούμε τις μελέτες διαχείρισης υδάτων, και θα σας πω για τη λεκάνη της Θεσσαλίας, όπως έχει σχεδιαστεί και με τη διαδικασία εκείνη η οποία έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ότι 3 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού τα επόμενα 10 χρόνια θα πρέπει να εμπλουτίσουν τον υδροφόρο ορίζοντα. Δεν είδα όμως τα έργα κι από πού θα χρηματοδοτηθούν αυτά τα μεγάλα έργα τα οποία έχουν εξαγγελθεί στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Μεγάλα φράγματα, μεγάλες λιμνοδεξαμενές.

Και εδώ πέρα υπάρχει ένας αστερίσκος: Πώς θα γίνουν αυτά, πού θα ενταχθούν, ποιος θα τα χρηματοδοτήσει. Αυτό δεν πάει να πει ότι απομειώνουμε και μειώνουμε την αξία του Προγράμματος ή μειώνουμε τη διαδικασία που έχει προχωρήσει, αλλά οι διαδικασίες είναι για να

προχωρούν στην ώρα τους, γρήγορα και να παίρνουν την προστιθέμενη αξία και να μπαίνουν σε μια αλυσίδα αξίας.

Δεν είναι προγράμματα προσδοκίας, είναι προγράμματα αποτελεσματικότητας και παρούσας αξίας. Γι' αυτό πιστεύω ότι σωστά το χειρίζεται ο Γενικός Γραμματέας, αλλά χρειαζόμαστε μια απλοποίηση και ταχύτητα στη νομοθεσία. Και επιμένω σ' αυτό. Διότι αφ' ενός μεν η γραφειοκρατία στις διαδικασίες της εκτέλεσης ενός έργου, του νόμου που διέπει για την προκήρυξη του έργου, των διαδικασιών των συνεχών εγκρίσεων από διάφορα επίπεδα, δημιουργεί πρόβλημα.

Κι όσο καλά να είναι στημένο το Πρόγραμμα το Αγροτικής Ανάπτυξης, οι διαδικασίες αυτές απομειώνουν την προστιθέμενη αξία του γιατί δεν έρχεται στην ώρα του και δημιουργούν και προβλήματα μεταξύ των φορέων εκείνων οι οποίοι τα εκτελούν, και των δικαιούχων. Συνεπώς θέλουμε μια αυξημένη ταχύτητα, το επισημαίνω αυτό για πολλοστή φορά και θα το λέω, εμμονικά θα το λέω, ότι χρειάζεται απλούστευση της διαδικασίας των δημοπρατήσεων αλλά και των εγκρίσεων.

Δε μπορούμε να περιμένουμε τη διαδικασία αυτή, τις εξελίξεις και τ' αποτελέσματα αυτών των διαδικασιών. Χρειαζόμαστε μία ταχύτητα, μια ριζοσπαστική αλλαγή. Και αυτό βέβαια δεν έχει να κάνει με το πρόγραμμα αυτό καθαυτό, το λέω από την αρχή. Το πρόγραμμα έχει μια διαδικασία αλλά αιρεσιμότητες κτλ., έχουν καθυστερήσει, αυτή τη στιγμή το πρόγραμμα είναι σε πλήρη εξέλιξη και νομίζω ότι με ταχύτερες διαδικασίες πρέπει να λυθεί, όπως και με τις διαδικασίες του ΟΠΕΚΕΠΕ, τις πληρωμές κι όλα αυτά.

Δε δαιμονοποιώ κανέναν, αλλά ούτε και θεωρώ ότι δε χρειάζονται, αλλά πρέπει να μπουν μέσα σε μια αλυσίδα αξίας. Θα πρέπει να είναι ένας κρίκος ο οποίος να μη σπάει. Εδώ πέρα έχουμε μια αλυσίδα που όλοι οι κρίκοι σπάνε και ο καθένας είναι και ένας μικρός φεουδάρχης, υπακούει σε δικούς του κανονισμούς και σε δικούς του νόμους. Αυτό πρέπει ν' αλλάξει. Πρέπει να μιλάμε την ίδια γλώσσα.

Σας ευχαριστούμε για την αγάπη σας και τη στήριξή σας. Να είστε καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Αγοραστό για το χαιρετισμό και τις παρατηρήσεις του. Θα έλεγα ότι είναι εύλογες, και το ζήτημα των

αδειοδοτήσεων και το ζήτημα της απλοποίησης, γι' αυτό και νομίζω ότι αποτέλεσμα των καλών συνεργασιών που έχουμε με την τοπική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, μας έχει βοηθήσει να προετοιμαστούμε καλύτερα.

Και αναφέρομαι κ. Περιφερειάρχη στο γεγονός ότι οδηγηθήκαμε π.χ. στα μεγάλα εγγειοβελτιωτικά έργα μέσα από μια διαδικασία καλής προετοιμασίας εδώ και δυο χρόνια, ώστε να είμαστε σε θέση, αφού ικανοποιήσαμε τις αιρεσιμότητες, να μπορούμε να πούμε ότι μέσα στους επόμενους περίπου δυο μήνες θα έχουμε κάνει εντάξεις των μεγάλων εγγειοβελτιωτικών έργων. Κι αυτό είναι αποτέλεσμα της προετοιμασίας που είχαμε κάνει ώστε και οι Περιφέρειες και οι Δήμοι να μας έρθουν με προτάσεις οι οποίες είχαν έναν ικανοποιητικό βαθμό προετοιμασίας.

Επίσης, επιβεβαίωση της συνεργασίας είναι και η Κάρλα. Η Κάρλα είναι νομίζω ένα καλό παράδειγμα συνεργασίας και Διυπουργικής αλλά και με την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση, η οποία όπως ξέρετε, εισέπραξε τα εύσημα και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οπότε θα έλεγα ότι με την παρέμβαση του κ. Αγοραστού, έχουμε μια ορθή επισήμανση ζητημάτων που πρέπει να μας απασχολήσουν, αλλά ταυτόχρονα έχουμε και μια αναγνώριση των αποτελεσμάτων μιας καλής συνεργασίας, παρά τις εντάσεις οδηγηθήκαμε νομίζω σε καλά αποτελέσματα.

Θα καλωσορίσω για άλλη μια φορά τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τον κ. Alexander Bartovich, Προϊστάμενο της Γεωγραφικής Μονάδας για την Ελλάδα, της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και την κα Λουκία Καντάρη, στέλεχος της ίδιας Γεωγραφικής Μονάδας για την Ελλάδα και θα δώσω το λόγο στον κ. Bartovich για ν' απευθύνει έναν σύντομο χαιρετισμό.

Χαιρετισμός / εισήγηση από εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης/DG AGRI)

A. BARTOVICH: Καλημέρα σας. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την παρουσία σας. Όπως ξέρετε, πάντα όταν βρίσκομαι εδώ έχω μόνο καλά λόγια να πω για σας και όταν έρχομαι μου λένε όλοι ότι είμαι τυχερός που έρχομαι εδώ γιατί ο καιρός είναι πολύ καλός, ο ήλιος ωραίος, το φαγητό.

Ο καιρός χθες βέβαια ήταν πάρα πολύ κακός, το φαγητό είναι πάντα ωραίο, αλλά τέλος πάντων εάν μπορείτε να διορθώσετε και τον καιρό την επόμενη φορά που θα έρθω, θα το εκτιμούσα. Αισθάνομαι σαν να είμαι στις Βρυξέλλες πάλι. Έφυγα από τις Βρυξέλλες. Δεν θέλω να είμαι πια εκεί. Την επόμενη φορά θα σας ειδοποιήσω εκ των προτέρων. Ίσως να βρεθούμε στην δική σας περιφέρεια που έχετε περισσότερο ήλιο.

Θα ξεκινήσω με λίγα λόγια για την καλή δουλειά που έχετε κάνει. Το πρόγραμμά σας, ο βαθμός της υλοποίησης είναι στο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όπως το είπα και νωρίτερα, ξεκινήσατε αργότερα από όλους τους άλλους, αλλά τώρα βρίσκεστε στο μέσο όρο. Το πρόγραμμα προχωράει κανονικά. Δεν έχετε ιδιαίτερο λόγο να παραπονιέστε. Κάνετε αυτό που πρέπει. Προχωράτε σωστά και αυτά είναι πολύ καλά νέα, δείχνει ότι η δουλειά που κάνετε αποδίδει καρπούς και βρίσκεστε πλέον, διαχειρίζεστε ένα πρόγραμμα σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό.

Είμαι σίγουρος ότι και στο μέλλον θα μπορέσετε να αποδώσετε καλύτερα και από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχω μιλήσει με συναδέλφους της Διαχειριστικής Αρχής. Ξέρω ότι γίνεται μεγάλο έργο για να επιτύχετε περισσότερα και καλύτερα πράγματα. Αυτή τη στιγμή προχωράμε σε μια νέα φάση εφαρμογής.

Έχουμε περάσει το κεφάλαιο της αρχικής υλοποίησης και τώρα θέλουμε τα πράγματα να αρχίσουν να τρέχουν. Βρισκόμαστε σε ένα επίπεδο που πρέπει να βελτιωθούμε, πρέπει να έχουμε καλύτερη ποιότητα έργων μπροστά μας. Πρέπει να έχουμε περισσότερη αξία. Ο στόχος είναι τα νέα έργα να ενταχθούν στη γραμμή. Πολλά πράγματα της προηγούμενης περιόδου έχουν ολοκληρωθεί και πρέπει να αντικατασταθούν από νέα έργα για να αξιοποιήσετε όλα τα χρήματα που έχουν αποδοθεί στην Ελλάδα στις δικές σας αγροτικές περιοχές.

Αυτό σημαίνει ότι όλοι θα πρέπει να συνεισφέρουν στη διαδικασία. Κατανοώ ότι πολλά χρήματα δίνονται στις περιφέρειες για διάφορα έργα. Άρα πρέπει οι περιφέρειες να εργαστούν σκληρά για ναβάλουν νέα έργα στο pay plan.

Είτε πρόκειται για άλλα υπουργεία, είτε για άλλους φορείς, όλοι πρέπει να συνεργαστούν μαζί με τις περιφέρειες έτσι ώστε να εφαρμοστούν

τα έργα πριν ξεκινήσει η νέα προγραμματική περίοδος, έτσι ώστε να ξεκινήσετε με πολύ καλές προδιαγραφές και την επόμενη περίοδο.

Στη συνέχεια θέλω να μιλήσω για τις προκλήσεις που βλέπω να διαφαίνονται, όπως τις βλέπω εγώ από την πλευρά μου. Είμαστε τώρα στις τελευταίες μέρες που μπορούμε να πετύχουμε στόχους όσον αφορά το πλαίσιο της απόδοσης. Φαίνεται ότι το πρόγραμμά σας προχωράει πολύ καλά για να πετύχει όλους τους στόχους που είχαν τεθεί για το 2018.

Ελπίζω ότι θα ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία. Τα προγράμματα τα οποία δεν θα πετύχουν τους στόχους, θα ζητηθεί να περάσουν θέματα από τις προτεραιότητες που δεν αποδίδουν σε άλλες προτεραιότητες. Και τα προγράμματα που είχαν προβλήματα, πράγμα το οποίο δεν αφορά εσάς, μπορεί να ανασταλούν οι πληρωμές από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Και πάλι συγχαρητήρια για εσάς, γιατί αυτό δεν αποτελεί έναν κίνδυνο για σας. Δείχνει πόσο καλά αποδίδεται γιατί πρέπει να ολοκληρώσετε και τις πληρωμές που χρειάζεται πριν το τέλος του χρόνου και έτσι δεν αντιμετωπίζεται προβλήματα του αναπρογραμματισμού.

Ένα άλλο θέμα είναι οι περιοχές εθνικών περιορισμών. Οι συνάδελφοί σας έχουν κάνει πολύ σκληρή δουλειά για να τεθούν πιο αντικειμενικά κριτήρια και θεωρώ ότι αυτό θα ολοκληρωθεί σύντομα. Κατανοώ επίσης ότι είναι ένα πολιτικά λεπτό ζήτημα και για τους αγρότες οι οποίοι βγαίνουν από αυτή τη διαδικασία, αλλά είναι κάτι το οποίο πραγματοποιείται σε όλη την Ευρώπη και ένας στόχος που πρέπει να ολοκληρωθεί.

Άλλο ένα σημαντικό σημείο που πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα στην επόμενη χρονιά θα υπάρχει μια χρηματική ποινή προς τους δικαιούχους, οπότε εάν δεν πληρωθούν εγκαίρως οι δικαιούχοι οι πληρωμές θα γίνουν μη επιλέξιμες. Δεν θα υπάρχει το αντίστοιχο ποσό από την Επιτροπή, αλλά νομίζω ότι προς το παρελθόν έχετε εκπληρώσει όλες σας τις υποχρεώσεις, οπότε και πάλι συγχαρητήρια γι' αυτό το ζήτημα.

Υπάρχει επίσης το θέμα των μελλοντικών περιόδων. Ότι η Ελλάδα θα ήθελε να έχει τα ίδια ποσά που είχε και στο παρελθόν για τα προγράμματα. Δεν μπορώ να προκρίνω, να ξέρω. Υπάρχουν συζητήσεις αυτή τη στιγμή και στο Κοινοβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πρέπει να σας πω ότι η πραγματικότητα είναι ότι θα έχουμε λιγότερα χρήματα και θα

πρέπει να τα αξιοποιήσουμε και καλύτερα. Πρέπει να τα διαχειριστούμε πιο αποδοτικά.

Πιστεύω ότι θα τα καταφέρετε. Οι συνάδελφοί σας μου δείχνανε στο παρελθόν την υλοποίηση έργων στην Ελλάδα. Είναι εκπληκτικά έργα και πληρούν τα κριτήρια πολύ καλής αξίας για τα χρήματα που δαπανήθηκαν. Και είναι πολύ θετικό που θα πρέπει πραγματικά να επιλέξετε τα σωστά έργα για το μέλλον. Αυτά τα οποία θα κάνουν τη διαφορά.

Λυπάμαι που θα πρέπει να μεταφέρω αυτά τα δυσάρεστα νέα, αλλά είναι η πραγματικότητα. Τα επόμενα χρόνια θα έχουμε μικρότερα χρήματα. Αν τελικά καταλήξουμε να έχουμε τα ίδια, ακόμα καλύτερα, αλλά δεν θα έλεγα ότι είναι ιδιαίτερα πιθανόν.

Θα ήθελα επίσης να πω ότι η συνεργασία μας με τη Διαχειριστική Αρχή και τις υπόλοιπες Αρχές στην Ελλάδα είναι εξαιρετική, πάρα πολύ ανοιχτή, πάρα πολύ καλή συνεργασία. Είναι εύκολο για μας να συνεργαζόμαστε και θέλω να σας ευχαριστήσω γι' αυτό. Το εκτιμώ πραγματικά. Κάνετε τη ζωή μου και τη ζωή των συναδέλφων μας στις Βρυξέλλες πολύ πιο εύκολη και είναι πολύ καλή η προσπάθεια που κάνετε πραγματικά.

Αυτές οι συναντήσεις είναι πάντα πολύ έντονες. Έχουν πάντα πολύ ενδιαφέρουσες και εποικοδομητικές συζητήσεις και ανυπομονώ να έχουμε το ίδιο και σήμερα. Σας ευχαριστώ πολύ.

Διαπίστωση απαρτίας μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Νομίζω τώρα είναι η στιγμή να περάσουμε στο κυρίως μέρος της συνεδρίασης της 6^{ης} Επιτροπής. Θέλω να ενημερώσω ότι η απαρτία βρίσκεται στο 71% οπότε δεν έχουμε κανένα πρόβλημα.

Εισήγηση από τον κ. Χ. Κασίμη, Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ, Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Επιτρέψτε μου να πω δυο λόγια, εισαγωγικά για την πρόοδο του Προγράμματος και τις προκλήσεις οι οποίες διαφαίνονται μπροστά μας

πριν προχωρήσουμε στις εισηγήσεις, στην έγκριση της ημερήσιας διάταξης των πρακτικών και στη συνέχεια στη φάση της υλοποίησης του προγράμματος.

Κυρίες και κύριοι, μέχρι σήμερα έχει ήδη αναφερθεί, αναγνωρίζουμε ότι η πρόοδος του προγράμματος καταδεικνύει σημαντικά αποτελέσματα και σε ότι αφορά την απορρόφηση και σε ότι αφορά την ενεργοποίηση των μέτρων.

Θα έλεγα ότι έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί όσο περνάει ο καιρός και ωριμάζουμε, αλλά ταυτόχρονα διαπιστώνουμε την ανάγκη να δούμε τις νέες προκλήσεις, είναι γεγονός ότι πρέπει να μας απασχολήσουν ιδιαίτερα οι προκλήσεις εφαρμογής του προγράμματος, ώστε να μπορούμε στο τέλος να κάνουμε την αξιολόγηση με όρους όχι μόνο αριθμητικούς, αλλά και με όρους ποιοτικούς σε ότι αφορά τα αποτελέσματα που φέρει η υλοποίηση του προγράμματος.

Και αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό και λόγω των συζητήσεων για τη νέα ΚΑΠ, το νέο μοντέλο παράδοσης γιατί το ΠΑΑ είναι ένα εργαλείο προσαρμογής και στη νέα προγραμματική περίοδο. Και θεωρώ ότι έχουμε και αυτό το καθήκον να διαχειριστούμε ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου.

Εγώ ξεκινώ με την διαπίστωση, γιατί έχουμε αυτή την αδυναμία συχνά και εμείς οι ίδιοι και το άγχος βέβαια, τη διαπίστωση ότι το ΠΑΑ δεν είναι μόνο αριθμοί. Έχει πίσω του στρατηγική η οποία δεν είναι μόνο η στρατηγική που έχει κατατεθεί, αλλά υπηρετεί, υπακούει και σε μια εθνική στρατηγική που έχουμε διαμορφώσει και η οποία έχει εγκριθεί σε ό,τι αφορά τη στρατηγική της αγροτικής ανάπτυξης.

Είναι όμως ένα εργαλείο, προφανώς που υπηρετεί την ευρωπαϊκή πολιτική, αλλά ταυτόχρονα υπηρετεί και μια εθνική στρατηγική για την αγροτική ανάπτυξη.

Αλλά δεν μπορώ να φύγω από τον πειρασμό να αναφερθώ σε ορισμένα αριθμητικά δεδομένα που σηματοδοτούν τα αποτελέσματα του προγράμματος. Θα τα εξειδικεύσουν οι συνάδελφοι, οι εισηγητές σε επόμενες ώρες.

Κατ' αρχήν το ΠΑΑ έχει ενεργοποιήσει αυτή τη στιγμή το 85% της δημόσιας δαπάνης του. Με τις νέες προσκλήσεις οι οποίες είναι 33, έχουμε ένα ύψος δαπάνης 3,22 δις και τα συνεχιζόμενα έργα τα οποία, όπως ξέρετε, κληρονομήσαμε από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Έτσι αυτή η ενεργοποίηση ανέρχεται στο ύψος των 4,8 δισεκατομμυρίων και αυτό έγινε, όπως είπε ο κ. Μπάντοβιτς σε 36 μήνες, δηλαδή το πρόγραμμα, όπως ξέρετε, εγκρίθηκε με ένα χρόνο καθυστέρηση για λόγους που δεν είναι ευθύνη της παρούσας διακυβέρνησης.

Άρα σε τρία χρόνια εφαρμογής και με δεδομένο ότι η ολοκλήρωση υλοποίησης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου είναι το 2023, θα έλεγε κανείς ότι η πρόοδος είναι σημαντική. Θα δούμε παρακάτω και σε ότι αφορά την απορρόφηση οι επιδόσεις είναι εξίσου καλές.

Επομένως αντιλαμβανόμαστε πόσο σημαντικό είναι το υψηλό ποσοστό ενεργοποίησης και νομικών δεσμεύσεων, αλλά αυτό παράλληλα δημιουργεί, όπως καταλαβαίνουμε όλοι και υποχρεώσεις πληρωμών. Οι πληρωμές του ΠΑΑ κυμαίνονται σε αντίστοιχα υψηλά επίπεδα και μέχρι σήμερα έχουμε 1,7 δις δημόσια δαπάνη, ενώ αναμένεται να ξεπεράσουμε τα 2 δισεκατομμύρια στο τέλος του 2018.

Η απορρόφηση βρίσκεται αυτή τη στιγμή με όρους πληρωμών στο 37%. Έχει ξεπεράσει το 37% και οι εκτιμήσεις είναι ότι μέχρι το τέλος του χρόνου θα ξεπεράσουμε το 40%.

Αυτό, όπως ειπώθηκε νωρίτερα, δεν μας έχει μόνο στο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα βρεθούμε υψηλότερα του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο τέλος αυτή της χρονιάς. Άρα ενεργοποίηση υψηλή, πληρωμές ικανοποιητικές. Θα δούμε όταν αναλυθούν και οι πληρωμές, ότι απαντάμε και σε μια δυο παρατηρήσεις – μύθους για το τι είναι αυτές οι πληρωμές και σε τι βαθμό συγκρίνονται με την κατάσταση στην Ευρώπη.

Θα διαπιστώσουμε, το λέω προκαταβολικά, ας μου το συγχωρήσουν οι ομιλητές, ότι οι πληρωμές των νέων έργων πλέον ξεπερνούν το 50% των συνολικών πληρωμών. Δεν είναι ανειλημμένες υποχρεώσεις πλέον και μόνο, όπως επίσης θα διαπιστώσουμε αργότερα κάτι πάρα πολύ ενδιαφέρον. Εάν τελικά οι πληρωμές απορροφώνται κυρίως από την αποζημίωση για να δούμε τι ακριβώς συμβαίνει και στην υπόλοιπη Ευρώπη

και πρέπει να ομολογήσω ότι και για μένα ήταν μια ευχάριστη έκπληξη τα ευρήματα σε ότι αφορά και αυτό το μέγεθος.

Με αυτές τις αριθμητικές επιδόσεις που ανέφερα, στις οποίες αναφέρομαι θα έλεγα ότι αφ' ενός καταγράφεται μια ικανοποίηση από εμάς, αφ' ετέρου όμως αυτό το αποτέλεσμα σηματοδοτεί και το αποτέλεσμα μιας συλλογικής προσπάθειας η οποία έχει καταβληθεί από τις υπηρεσίες, από τους ανθρώπους που στελεχώνουν τις υπηρεσίες μας, από τις περιφέρειες με τις οποίες συνεργαζόμαστε και προφανώς από την εξαιρετική συνεργασία που έχουμε με υπηρεσίες άλλων Υπουργείων με τα οποία συχνά συνεργαζόμαστε, όπως το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Τι έχουμε κάνει λοιπόν; Έχουμε καταφέρει να υπερκαλύψουμε το στόχο του ΕΣΠΑ για τα έτη 2015 έως και το 2017. Έχουμε συνεισφέρει κάθε χρόνο με το μεγαλύτερο ποσό απορρόφησης πόρων στο ΠΔΕ και κατ' επέκταση εισροής κοινοτικών πόρων στη χώρα μεταξύ των 20 επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και το ίδιο εκτιμούμε ότι θα συμβεί και αυτή τη χρονιά και το 2018.

Αν στα ποσά αυτά που πληρώνει το ΠΑΑ προστεθούν και τα ποσά πληρωμών του πυλώνα 1, πρέπει να κάνουμε εδώ μια διαπίστωση η οποία έχει και αριθμητική και ποιοτική διάσταση που λέει ότι η Γεωργία και ο αγροτικός τομέας φέρουν στη χώρα το 50% των πόρων που εισρέουν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξαιρετικά σημαντικό μέγεθος πόρων που συμβάλουν καθοριστικά στην ελληνική οικονομία.

Άρα το θέτω ως ζήτημα το οποίο πρέπει να μας απασχολήσει και με όρους πολιτικής, πόσο σημαντικό είναι να αφιερώσουμε πολιτικές, ενδιαφέρον, υποστήριξη στην υλοποίηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής τόσο σημαντικό εργαλείο πολιτικής αλλά και εργαλείο οικονομικής στήριξης του Αγροτικού πληθυσμού με σοβαρά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, από ότι έχουμε διαπιστώσει με έρευνες που εκπονούμε αυτή την περίοδο για την υπόλοιπη οικονομία της χώρας.

Ο πολλαπλασιαστής έχει εξαιρετικό ενδιαφέρον για τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας. Με άλλα λόγια η χρηματοδότηση της ΚΑΠ έχει εξαιρετικά σημαντικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας.

Το ΠΑΑ μόλις τα δυο συμπληρωμένα έτη εφαρμογής του, δηλαδή το 2016 και το 2017, ξεπέρασε το κοινοτικό μέσο όρο απορρόφησης. Αυτό τουλάχιστον κατέδειξαν τα επίσημα στοιχεία, το είπαμε. Μάλιστα είχε ένα ενδιαφέρον που επιβεβαιώνεται και αυτή τη χρονιά ότι οι ρυθμοί αύξησης των πληρωμών μεταξύ των 28 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τη χώρα μας είναι τόσο υψηλοί που ακολουθούμε μόνο τη Γαλλία.

Αξίζει να αναφέρουμε εδώ το γεγονός ότι ο στόχος απορρόφησης του ΕΣΠΑ για το 2018 είναι το 25%, ποσοστό που ήδη το ΠΑΑ πέτυχε από το 2017. Δεν μου αρέσει να κάνω αυτές τις συγκρίσεις, αλλά νομίζω ότι έχει εξαιρετική σημασία να καταλαβαίνουμε για ποια μεγέθη μιλάμε, ενώ για το 2019 είναι 40%, ποσοστό που θα ξεπεράσει το ΠΑΑ από το τρέχον κίόλας έτος.

Άρα δηλαδή υπάρχει μια ροή πολύ ικανοποιητική η οποία μας δίνει μια ασφάλεια που τη χρειαζόμαστε, ώστε να μπορέσουμε να στοχεύσουμε πέραν των ποσοτικών στόχων και σε ποιοτικές παρεμβάσεις.

Άρα το ΠΑΑ έχει υπερκαλύψει ήδη από το 2017 τις υποχρεώσεις του κανόνα $n+3$, των στόχων πληρωμών που θέτει δηλαδή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και για το τρέχον έτος 2018. Ενώ έχει καλυφθεί ήδη από το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους 20-18 και ο στόχος πληρωμών για το επόμενο έτος, το 2019.

Επίσης με αυτές τις επιδόσεις, το πρόγραμμα θα εκπληρώσει τους στόχους του πλαισίου επίδοσης στο τέλος του 2018 και έτσι θα έχει τη δυνατότητα να αξιοποιήσει και τους επιπλέον πόρους ύψους 253 εκατομμυρίων από το αποθεματικό επίδοσης που προβλέπεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη βάση των πρώτων αποτελεσμάτων υλοποίησης των ΠΑΑ, των 28 κρατών μελών, μια επιτυχία σημαντική, αν αναλογιστεί κανείς τις δύσκολες δημοσιονομικές συνθήκες στις οποίες κάτι τέτοιο επιτυγχάνεται.

Θα πρέπει να προσθέσω στις ευχαριστίες σε αυτό το σημείο με την αναφορά στην ικανοποίηση αυτών των στόχων και την διαρκή υποστήριξη της DG AGRI και προσωπικά των εκπροσώπων τους που παρίστανται εδώ σήμερα για την δημιουργική συμβολή τους στην πρόοδο του προγράμματος, είμαστε πολύ ικανοποιημένοι η οποία υποστήριξη, θα έλεγα ότι καταγράφεται

και σε ακόμα υψηλότερο επίπεδο και πρέπει να ομολογήσω ότι εμείς χαιρόμαστε ιδιαίτερα που και ο ίδιος ο Επίτροπος αναγνωρίζει την εξαιρετικά σημαντική πρόοδο του προγράμματος, την αναγνώρισε και δημόσια την Δευτέρα που ήταν εδώ με αφορμή την αναγόρευσή του σε Επίτιμο Διδάκτορα του Γεωπονικού Πανεπιστημίου.

Έχει ήδη εγκριθεί η τρίτη τροποποίηση του Προγράμματος η οποία περιλαμβάνει πολύ σημαντικές αλλαγές που θα μας επιτρέψουν να προχωρήσουμε στην υλοποίηση με νέες προκηρύξεις μέτρων. Θα αναφερθούν οι συνάδελφοι, όπως το μέτρο της ενίσχυσης των μικρών και γεωργικών εκμεταλλεύσεων, της βιολογικής γεωργίας και των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων, αλλά και για να διασφαλίσουμε τη συνέχιση πληρωμής εξισωτικής αποζημίωσης στους παραγωγούς μας με τους απαραίτητους πόρους ως το 2020.

Είμαστε σε μια διαρκή επικοινωνία, γόνιμη συνεργασία για την έγκριση και της ειδικής έξτρα τροποποίησης που αφορά στη νέα οριοθέτηση των μειονεκτικών περιοχών, αναφέρθηκε ο κ. Μπάντοβιτς, καθώς και στα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία στα οποία και εγώ θα αναφερθώ, αλλά και αργότερα οι συνάδελφοι που θα ενεργοποιήσουμε για τη στήριξη των επενδύσεων στον πρωτογενή τομέα.

Χρηματοδοτικά εργαλεία. Να την κάνω την αναφορά γιατί νομίζω ότι αξίζει την πρόκληση. Είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας ανακοινώσουμε ότι αυτή την εβδομάδα το board of directors του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων ενέκρινε τη συμμετοχή του στη συγκρότηση του Ταμείου Εγγυήσεων του ΠΑΑ για τη χώρα μας.

Και την άλλη εβδομάδα θα είναι εδώ στη χώρα μας, θα τα πει και ο κ. Αποστολόπουλος, εκπρόσωποί του για να συζητήσουμε τις τεχνικές λεπτομέρειες και ευελπιστούμε ότι αρχές του 2019 όχι μόνο θα έχουμε συμβασιοποιήσει, θα έχουμε ενεργοποιήσει το Ταμείο για τη στήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων στον αγροτικό τομέα.

Μια απόφαση η οποία δουλεύτηκε για μεγάλο διάστημα στη βάση της μελέτης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για το χρηματοδοτικό κενό του αγροτικού τομέα και παράλληλα όλο αυτό δείχνει και

τη συνέπεια της προσπάθειας που κάνουμε για να στηρίξουμε χρηματοδοτικά τις επενδύσεις στον αγροτικό τομέα.

Να προσθέσω σε αυτό ότι οι χρηματοδοτήσεις θα είναι πάνω από 10.000 ευρώ για μεταποίηση και σχέδια βελτίωσης σε πρώτη φάση. Είμαστε σε προχωρημένη συζήτηση και με το ETEAM για τις μικροπιστώσεις και ευελπιστούμε ότι θα ακολουθήσει και ένα εργαλείο για τη χρηματοδότηση του Leader τα οποία επαναλαμβάνω θα ακολουθήσουν στη συνέχεια, το βάρος μας έπεσε στο Ταμείο που ανακοινώσαμε και είμαστε πολύ χαρούμενοι για τις εξελίξεις αυτές που θα μας βγάλουν μπροστά, θα έλεγε κανείς, από αρκετές ευρωπαϊκές χώρες στο ζήτημα αυτό γιατί πραγματικά είναι πίσω στην ουρά αρκετές χώρες οι οποίες περιμένουν, επιδιώκουν τη συγκρότηση αντίστοιχων ταμείων.

Είμαστε λοιπόν, όπως ειπώθηκε, στο στάδιο πλήρους ανάπτυξης του προγράμματος και θα έλεγα είμαστε όμως μπροστά και σε τέσσερις σημαντικές προκλήσεις οι οποίες έχουν και στοιχεία ποιοτικά. Αναφέρομαι σε αυτές. Πρώτη πρόκληση και σημαντικότερη για την ώρα, ο αποτελεσματικός συντονισμός και η ανταπόκριση των φορέων υλοποίησης και των περιφερειών για την έγκαιρη αξιολόγηση, έγκριση, υλοποίηση και πληρωμή των έργων που θα ενταχθούν στα μέτρα αρμοδιότητάς τους, όπως για παράδειγμα οι αξιολογήσεις των επενδυτικών κυρίως μέτρων που έχουμε προκηρύξει. Παράδειγμα, σχέδια βελτίωσης. Και στη συνέχεια μεταποίηση γεωργικών προϊόντων.

Λόγοι προφανείς. Καταλαβαίνουμε όλοι πόσο σημασία έχει. Το επενδυτικό ενδιαφέρον είναι μεγάλο και πόσο σημασία έχει όλο αυτό, όχι μόνο για την υλοποίηση του προγράμματος, αλλά για την ίδια την οικονομία, την ίδια την κοινωνία. Στοιχείο το οποίο πρέπει να κερδίσουν οι περιφέρειες εδώ. Τώρα η μεγάλη πρόκληση είναι για την επάρκεια των περιφερειών να ανταποκριθούν στην πρόκληση αξιολόγησης και εντάξεων στα επενδυτικά μέτρα και πληρωμών προφανώς.

Άρα είναι κρίσιμο αυτό και για τη συνεργασία μεταξύ Υπουργείου – προγράμματος και Περιφερειών, από τη στιγμή που πήραμε τη μεγάλη πρόκληση της εκχώρησης και της συνεργασίας για τα συγκεκριμένα μέτρα που όλοι γνωρίζουμε.

Πρέπει να καταβάλουμε εξαιρετική προσπάθεια ώστε να δημιουργήσουμε βάθος σε αυτή τη συνεργασία με όρους αποτελεσματικότητας.

Τι έχουμε κάνει εμείς; Θα πω μόνο το εξής: Κατ' αρχήν έχουμε ήδη χτίσει μια καλή συνεργασία και επιπρόσθετα εκχωρήσαμε στις περιφέρειες και τεχνική βοήθεια που θα επιτρέψει αυτή η τεχνική βοήθεια να πάμε ταχύτερα και να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε με επιτυχία την αξιολόγηση π.χ. των σχεδίων βελτίωσης. Εξαιρετικά σημαντικό μέτρο, αφορά πολλούς αγρότες και θα κινητοποιήσουν τα σχέδια βελτίωσης και τους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας.

Είμαστε στρατηγικοί εταίροι των περιφερειών, του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης μέσα από τις επιδόσεις και τη συνεισφορά που έχουμε στην επίτευξη των στόχων του ΠΔΕ, όσο και των στόχων των επιμέρους περιφερειακών πολιτικών για τον αγροδιατροφικό τομέα.

Κάτι το οποίο αναδύθηκε και από τις ρίζες των περιφερειών. Επειδή συμβαίνει αυτό, να γκρινιάξω και λιγάκι, θεωρούμε ότι πρέπει να αναγνωριστεί, όχι με όρους αναγνώρισης, τυπικής αναγνώρισης, αλλά με όρους διευκόλυνσης, υποστήριξης δηλαδή της αποτελεσματικότητας του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Δηλαδή να το πούμε είμαστε ένας σημαντικός εταίρος με σημαντική οικονομική συνεισφορά. Άρα πρέπει και η τεχνική και η θεσμική υποστήριξη να είναι ανάλογη με βάση το μέγεθος του προγράμματος.

Και το λέω αυτό γιατί είναι φορές που νιώθουμε ότι δίνεται προτεραιότητα σε μέτρα μικρότερης οικονομικής βαρύτητας όταν περιμένουν στην ουρά κ. Φίρμπα, μέτρα εξαιρετικά σημαντικής οικονομικής βαρύτητας για την οικονομία.

Και θέλω αυτό να καταγραφεί, γιατί δεν μπορούν να περιμένουν μέτρα με προϋπολογισμούς 300 εκατομμύρια στην ουρά για να πάρουν σειρά στο πληροφοριακό σύστημα κρατικών ενισχύσεων. Οπότε νομίζω ότι πρέπει να αξιολογήσουμε ότι πρέπει να δίνεται προτεραιότητα σε εξαιρετικά σημαντικά μέτρα τόσο για την οικονομία όσο και για την κοινωνία. Δηλαδή είναι και περισσότεροι αποδέκτες. Πώς να το κάνουμε;

Παλιά λέγαμε ότι είναι πιο διευρυμένη η βάση του κοινωνικού υποκειμένου εδώ. Αυτό ήθελα να επισημάνω και το λέω αυτό επίσης γιατί το 2019 είναι μια πολύ κρίσιμη χρονιά για όλους μας. Πολύ κρίσιμη χρονιά. Θα πρέπει να γίνουν περισσότερες νομικές δεσμεύσεις στα μέτρα του προγράμματος και αν λάβει κανείς υπόψη ότι είναι και προεκλογική χρονιά, αντιλαμβάνεστε πόσο σοβαρά άρα κάνω επίκληση στην προσπάθειά σας για να ανταποκριθούμε σε αυτές τις δυσκολίες που θα προκύψουν το 2019 αναμφισβήτητα.

Δεύτερη πρόκληση. Είναι η ολοκλήρωση των προκηρύξεων που απομένουν με προτεραιότητα σαν μέτρα στα οποία συντρέχουν τώρα οι προϋποθέσεις ωρίμανσης, είμαστε σε πολύ καλό στάδιο, όπως τα δασικά μέτρα τα οποία ήδη δουλεύονται και αρχές του 2019 θα προκηρυχθούν.

Έχουμε κάνει σημαντική πρόοδο στα δασικά μέτρα. Οι ιδιωτικές επενδύσεις, το LEADER από τις ομάδες τοπικής δράσης και θέλω να ανακοινώσω εδώ με μεγάλη χαρά ότι ήδη από χθες είναι στον αέρα προδημοσίευση των ιδιωτικών από την Αναπτυξιακή Χαλκιδικής και θα έλεγα ότι είναι πολύ σημαντικό αυτό και σημαντικό κίνητρο.

Συγχαρητήρια κατ' αρχήν, είσαστε ακριβώς απέναντί μου, γιατί πραγματικά δουλέψαμε το τελευταίο διάστημα πολύ εντατικά ώστε να φτάσουμε σε αυτό το σημείο. Είναι το αποτέλεσμα της καλής συνεργασίας με το Υπουργείο Οικονομίας, με την ΕΙΚΕ και ευελπιστούμε ότι αυτό θα συμπαρασύρει πλέον όλες τις άλλες αναπτυξιακές ομάδες τοπικής δράσης οι οποίες δουλεύουν όλο αυτό το διάστημα, ώστε να βγούμε και με τα ιδιωτικά έργα τα οποία τόσο πολύ ζητάει η κοινωνία.

Και στη συνέχεια ετοιμαζόμαστε για τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Είμαστε έτοιμοι γι' αυτό το μέτρο και με την έγκριση σήμερα, μάλλον θα κάνω ειδικότερη αναφορά σε αυτό αργότερα, και δουλεύουμε επίσης τις γεωργικές συμβουλές, μέτρο το οποίο θα είναι στο επίκεντρο του προγραμματικού μας σχεδιασμού την περίοδο 2021 – 2027, συν τη βιολογική γεωργία η οποία και αυτή είναι από τα μέτρα που άμεσα θα προκηρυχθούν.

Η έγκυρη προκήρυξη των μέτρων αυτών θα ενεργοποιήσει ουσιαστικά το 100% της δημόσιας δαπάνης του ΠΑΑ. Δηλαδή ουσιαστικά τελειώνουμε μέσα στο 2019 με τις προκηρύξεις των μέτρων, ενώ ταυτόχρονα

θα πρέπει να προσπαθήσουμε να έχουμε, εάν είναι δυνατόν και νομικές δεσμεύσεις σε αυτά τα μέτρα, εντός του 2019 στη λογική που ανέφερα νωρίτερα.

Τρίτη πρόκληση, η ανάγκη από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο να επενδύσουμε σοβαρά και αξιόπιστα στα μέτρα εκείνα που θα συμβάλουν ουσιαστικά αυτό που έχω ήδη αναφέρει, στο διαρθρωτικό μετασχηματισμό του πρωτογενούς τομέα και κυρίως στη διαμόρφωση μιας νέας κουλτούρας, μιας νέας παραγωγικής και επιχειρηματικής κουλτούρας και νοοτροπίας για την άσκηση, αυτό που λέμε της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, της γεωργικής επιχειρηματικότητας.

Σε μέτρα, όπως είναι οι γεωργικές συμβουλές, η κατάρτιση και η εκπαίδευση, η συνεργασία και η δικτύωση για την προώθηση της καινοτομίας, η βελτίωση της πρόσβασης των γεωργών σε αξιόπιστες γνώσεις, η ευρυζωνικότητα, η συνεργατικότητα και η ενθάρρυνση της συλλογικότερης οργάνωσης και διαχείρισης των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τα μέτρα της διαχείρισης κινδύνου και καινοτόμου προσέγγισης των νέων χρηματοοικονομικών μέσων.

Αυτά είναι μέτρα τα οποία θα είναι στο επίκεντρο και της νέας προγραμματικής περιόδου, με τη νέα πρόταση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Η πρόκληση συνίσταται στο γεγονός ότι από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο θα πρέπει να θέσουμε τις βάσεις ώστε να μη χαθεί η επόμενη προγραμματική περίοδος και να εξηγήσουμε γιατί. Γιατί η νέα προγραμματική περίοδος και η νέα ΚΑΠ συνδέει στόχους με αποτελέσματα και επιδόσεις που επηρεάζουν τις χρηματοδοτήσεις.

Εάν δεν καταφέρουμε να προετοιμαστούμε γι' αυτό, είναι πολύ πιθανόν η χώρα μας να χάσει περισσότερους πόρους από τη μείωση του προϋπολογισμού που αναφέρατε.

Και προφανώς κ. Φίρμπα και κ. Αγοραστέ, όλα αυτά συνεπάγονται και μια ανασύνταξη της δημόσιας διοίκησης για να μπορέσει να υπηρετήσει τις νέες πολιτικές. Το λέω γιατί θα μας απασχολήσει έντονα.

Η τέταρτη πρόκληση είναι η ανάγκη τήρησης από όλους μας των δεσμεύσεων που έχουμε αναλάβει σχετικά με την επίτευξη των στόχων του

πλαίσιου επίδοσης μέχρι το πέρας της προγραμματικής περιόδου. Καθώς θα πρέπει αφ' ενός να διασφαλίσουμε την επαρκή χρηματοδότηση των πολιτικών που υπηρετούν τα μέτρα του προγράμματος μέσω της επίτευξης των στόχων που έχουμε θέσει.

Αλλά και ενόψει της επόμενης προγραμματικής, όπως προανέφερα, κεντρικό χαρακτηριστικό του νέου μοντέλου παράδοσης της νέας ΚΑΠ. Δηλαδή πρέπει να χτίσουμε την κουλτούρα μιας ορθολογικής και μετρήσιμης στοχοθέτησης που θα αξιοποιεί τα μέτρα και τους πόρους της νέας ΚΑΠ για την επίτευξη των στόχων μέσω αναλυτικών δεικτών εκροών και αποτελέσματος και στη βάση πάντα ικανοποίησης των πραγματικών αναγκών, δυνατοτήτων και προκλήσεων, τόσο του αγροτοδιατροφικού μας συστήματος, όσο και των αγροτικών περιοχών της χώρας μας.

Το ζητούμενο λοιπόν δεν είναι η απορρόφηση μόνο των κοινοτικών πόρων, απορρόφηση για την απορρόφηση, ή διαμόρφωση πολιτικών στη βάση της πίεσης και εξυπηρέτησης των διαφόρων κέντρων, ή ομάδων συμφερόντων, γιατί είναι και αυτό ένα ζήτημα διαρκούς διαπραγματεύσεως, πρέπει να ομολογήσουμε. Θα το γράψουμε αυτό το βιβλίο μετά το πέρας της θητείας στη θέση αυτή.

Αλλά πρέπει εδώ να εκμεταλλευτούμε τις δυνατότητες και τους πόρους που μας είναι διαθέσιμοι με τον αποδοτικότερο και αποτελεσματικότερο τρόπο.

Με την ευκαιρία θα ήθελα απ' όλους να λάβετε γνώση και να εμπλακείτε ενεργά στη διαβούλευση για τη νέα ΚΑΠ. Έχουμε ήδη ξεκινήσει τη διαβούλευση. Ήδη και στην Αθήνα αλλά και στην περιφέρεια διαρκώς διοργανώνουμε εκδηλώσεις. Να ανοίξουμε τα βασικά χαρακτηριστικά της νέας προγραμματικής περιόδου στον αγροτικό κόσμο και τους εμπλεκόμενους με τον αγροτικό κόσμο φορείς.

Πάντα βέβαια στη βάση των προτάσεων και των σχεδίων κανονισμών που η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Έχουμε ξεκινήσει αυτή την προσπάθεια και στόχος μας είναι έγκαιρα και από κοινού να αναπτύξουμε την απαιτούμενη σχέση ώστε να είμαστε σε θέση να συνδιαμορφώσουμε μετά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το εθνικό στρατηγικό σχέδιο

στη βάση του οποίου θα κινηθούμε την επόμενη προγραμματική περίοδο, γιατί είναι προϋπόθεση η σύνταξη του εθνικού στρατηγικού σχεδίου το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία να το συνειδητοποιήσουμε, θα συναποτελείται από τον πρώτον και τον δεύτερο πυλώνα. Και δεν θα είναι δυο ξεχωριστά εργαλεία πολιτικής που δεν συνομιλούν δημιουργικά και αποτελεσματικά για την αγροτική ανάπτυξη.

Να ευχαριστήσω πάλι όλους σας για τη συμμετοχή σας. Να ευχαριστήσω την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την άριστη συνεργασία που έχουμε τα περασμένα χρόνια και να ευχαριστήσω όλους τους συντελεστές της Διαχειριστικής Αρχής για την προσπάθεια που έχουμε καταβάλει όχι μόνο για να επιτύχουμε στόχους, αλλά και για να διοργανώσουμε πρακτικά, τεχνικά, οργανωτικά, την 6^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Σας ευχαριστώ πολύ. Έκανα κατάχρηση βέβαια του χρόνου, αλλά δεν είμαστε και πολύ εκτός.

**Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης της 6^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής
Παρακολούθησης του ΠΑΑ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Θα ήθελα εάν δεν υπάρχει κάποια παρατήρηση ή προσθήκη, να προχωρήσουμε στην έγκριση της ημερήσιας διάταξης της 6^{ης} συνεδρίασης.

**Εγκρίνεται ομόφωνα η ημερήσια διάταξη της 6^{ης} Συνεδρίασης της
Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ**

**Έγκριση των Πρακτικών της 5^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής
Παρακολούθησης του ΠΑΑ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Πάμε στην έγκριση των πρακτικών της 5^{ης} Συνεδρίασης. Υπάρχει κάτι που θέλετε να παρατηρήσετε, να προστεθεί; Δεν υπάρχει.

**Εγκρίνονται ομόφωνα τα πρακτικά της 5^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής
Παρακολούθησης του ΠΑΑ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Περνάμε αμέσως στο 2^ο μέρος, το οποίο αφορά την υλοποίηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

ΜΕΡΟΣ Α: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΑ

Πορεία Υλοποίησης του ΠΑΑ 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών και ΟΠΣΑΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ο λόγος στον κ. Δημήτρη Παππά, Προϊστάμενο της Μονάδας.

Δ. ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πολύ κ. Πρόεδρε. Η παρουσίασή μου έχει να κάνει με την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος, ξεκινώντας με μερικά συνολικά βασικά μεγέθη της υλοποίησης, στη συνέχεια θα πάμε αναλυτικά ανά μέτρο να δούμε ποια είναι η πορεία υλοποίησης του κάθε μέτρου και τελειώνοντας, θα κάνω μια αναφορά στα μέτρα που πήραμε φέτος για να επιταχυνθεί η διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος.

Πάμε να δούμε μερικά βασικά μεγέθη. Η πορεία πληρωμών για το 2018: Μέχρι σήμερα έχουν πληρωθεί γύρω στα 367 εκατομμύρια ευρώ σε όρους δημοσίας δαπάνης που σημαίνει, πάνω από 300 εκατομμύρια ευρώ σε όρους κοινοτικής συμμετοχής. Από την αρχή της προγραμματικής περιόδου, οι πληρωμές ανέρχονται σε 1,78 δισεκατομμύρια ευρώ σε όρους δημοσίας δαπάνης, με πρόβλεψη στο τέλος του έτους, να έχουμε ξεπεράσει τα 2 δις ευρώ. Σε όρους κοινοτικής συμμετοχής, η πρόβλεψή μας είναι κοντά στο 1,8 δις ευρώ.

Αυτό το διάγραμμα είναι η κατάταξή μας μεταξύ των κρατών μελών. Βέβαια η αναφορά έχει να κάνει μέχρι το 3^ο Q, που σημαίνει μέχρι 15 Οκτωβρίου, δεν έχει γίνει ανάρτηση βέβαια για την πορεία των πληρωμών μεταξύ των κρατών μελών μέχρι και το 4^ο Q γιατί είναι σ' εξέλιξη, είμαστε όπως βλέπετε στον κοινοτικό μέσο όρο, είναι γεγονός όμως ότι οι πληρωμές μας τον τελευταίο ενάμιση μήνα θ' ανέλθουν πάνω από 300 εκατομμύρια ευρώ, παραδοσιακά οι πληρωμές μας γίνονται το τελευταίο δίμηνο, οπότε αναμένεται η τελική επίδοση, να είναι πολύ καλύτερη.

Μερικά γενικά στοιχεία: Σε ποσοστό εντάξεων σε όρους δημοσίας δαπάνης ξεπερνάμε το 62%, που σημαίνει 65% σε όρους κοινοτικής συμμετοχής, σε δαπάνες χωρίς την προκαταβολή, σε όρους κοινοτικής συμμετοχής είναι στο 38%, με την προκαταβολή αυτή τη στιγμή είμαστε στο

42% και όπως είπε κι ο κ. Γενικός, θα ξεπεράσουμε το 40% στις δαπάνες χωρίς την προκαταβολή.

Νομικές δεσμεύσεις ανά Μέτρο συνολικά, από την αρχή της προγραμματικής περιόδου: 3,5 δις ευρώ με τις νέες να ξεπερνούν τις ανειλημμένες. 1,5 δις ανειλημμένες, 2 δις περίπου οι νέες νομικές δεσμεύσεις.

Πληρωμές ανά Μέτρο συνολικά, από την αρχή της προγραμματικής περιόδου, οι ανειλημμένες είναι λίγο περισσότερες από τις νέες, σίγουρα όμως, με το τέλος του έτους, με τις πληρωμές αναμένονται πάνω από 300 εκατομμύρια ευρώ πληρωμές μέχρι τέλος του έτους, θα ξεπεράσουν οι νέες κατά πολύ τις ανειλημμένες.

Η συμβολή των Μέτρων στην απορρόφηση, το Μέτρο 11 και το 13 έχουν το μεγαλύτερο κομμάτι της πίτας, ακολουθεί το μέτρο 4, το 6 και το 10. Αυτό το διάγραμμα είναι αυτό που ανέφερε ο κ. Γενικός στην εισαγωγική του ομιλία. Έχουμε πάρει σαν ορόσημο την 31/12/2017, γιατί τότε πιστεύαμε ότι είναι πιο συγκρίσιμα τα μεγέθη.

Στο αριστερό διάγραμμα παρουσιάζεται η κατάταξη των κρατών μελών στο ύψος των πληρωμών, βλέπετε ότι ήμαστε και τότε πάνω απ' το μέσο όρο, στο δεξί διάγραμμα παρουσιάζεται το ποσοστό, η συνεισφορά των Μέτρων 10, 11, 13, ως ποσοστό του συνολικού ύψους των πληρωμών. Βλέπετε δηλαδή ότι η συμβολή αυτών τριών Μέτρων είναι κάτω από το μέσο όρο. Και μάλιστα χώρες όπως η Φινλανδία, η Γαλλία, το Λουξεμβούργο, που είναι παραπάνω από τις πληρωμές, βλέπετε πόσο μεγάλη είναι η συμβολή αυτών τριών Μέτρων που έχουν να κάνουν μ' εκτάσεις και ζώα στις πληρωμές του κάθε κράτους μέλους.

Για τον Κανόνα n+3, σας είπε ο κ. Γενικός ότι ήδη έχουμε πετύχει το στόχο για το '19, αναμένεται ότι θα πετύχουμε το α' εξάμηνο και το στόχο για το 2020. Οι πληρωμές για το 2018 ανά Μέτρο, φαίνεται στη συγκεκριμένη διαφάνεια, 360 εκατομμύρια, οι ανειλημμένες είναι λίγο περισσότερες από τις νέες, σίγουρα όμως θα ξεπεράσουν οι νέες τις ανειλημμένες με το τέλος του έτους. Η μεγαλύτερη συμβολή παρουσιάζεται στα μέτρα 11, 4, 6 και 10. Αυτά για τα γενικά στοιχεία του Προγράμματος.

Πάμε τώρα όμως να δούμε αναλυτικά την πορεία υλοποίησης των διαφόρων Μέτρων.

Ξεκινώντας από το Μέτρο 1 που έχει να κάνει με τις Δράσεις Μετάδοσης Γνώσεων κι ενημέρωσης, έχουν γίνει τρεις προσκλήσεις που αφορούν την κατάρτιση νέων γεωργών, του Προγράμματος των νέων γεωργών, συνολικού ύψους 24,7 εκατομμύρια ευρώ και το α' εξάμηνο του 2019 αναμένεται να γίνει και η πρόσκληση για το Υπομέτρο 1.1.2 που αφορά την κατάρτιση των ωφελουμένων της Βιολογικής Γεωργίας.

Πάμε να δούμε λοιπόν το Μέτρο 2, που αφορά τις συμβουλές: Έχει εκδοθεί στις 7/11 η πρόσκληση από τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ που έχει να κάνει με την κατάρτιση του Μητρώου των Συμβούλων και το α' εξάμηνο του '19, ήδη ετοιμάζεται το θεσμικό πλαίσιο, αναμένεται να ενεργοποιηθεί και το Μέτρο.

Πάμε στο Μέτρο 3 για τα Συστήματα Ποιότητας: Εδώ έχει υπογραφεί η Κοινή Υπουργική Απόφαση που αφορά το πλαίσιο λειτουργίας του Μέρους και η σχετική πρόσκληση ενδιαφέροντος που θα αφορά κυρίως πιστοποίηση των βιολογικών, θα γίνει αρχές του 2019.

Το Μέτρο 4, πάμε στο πρότυπο Μέτρο 4.1 που είναι τα γνωστά Σχέδια Βελτίωσης. Γνωρίζετε ότι το σύνολο της δημόσιας δαπάνης των αιτήσεων στήριξης ήταν τριπλάσιο της πρόσκληση. Είμαστε σε διαδικασία να ξεκινήσει η αξιολόγηση. Τί σημαίνει αυτό: Το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων ήδη είναι έτοιμοι, έχει τεσταριστεί, έχει φτιαχτεί ο οδηγός εφαρμογής, ένα εγχειρίδιο που θα βοηθήσει τους αξιολογητές στο ν' αξιολογήσουν τα σχέδια, θα ξεκινήσει την επόμενη εβδομάδα η ενημέρωση των ΔΑΟΠ και μετά θ' ακολουθήσει η εκπαίδευση των ΔΑΟΚ, προκειμένου να ξεκινήσει και η αξιολόγηση.

Πάμε στο Μέτρο της Μεταποίησης, το 4.2: Ως γνωστόν έχει λήξει η πρόσκληση, αφορά 150 εκατομμύρια, 600 εκατομμύρια ήταν οι αιτήσεις, και για το 4.2.1 και για το 4.2 έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση από το Σύμβουλο, γιατί η αξιολόγηση έχει ανατεθεί σε κάποιον εξωτερικό συνεργάτη. Έχουν παραλειφθεί τα φύλλα Διοικητικού Ελέγχου, εκκρεμεί ο έλεγχος ο δειγματοληπτικός από την υπηρεσία για το 4.2.1, για το 4.2.2 έχει ολοκληρωθεί, έχει συσταθεί η Γνωμοδοτική Επιτροπή και αναμένεται αρχές του 2019 να ξεκινήσουν οι πρώτες εντάξεις, αρχής γενομένης από το 4.2.2.

Πάμε στα δημόσια έργα, που αφορούν υποδομές των εγγειοβελτιωτικών έργων. Φέτος έγινε μια κεντρική πρόσκληση που αφορούσε τα μεγάλα εγγειοβελτιωτικά με προϋπολογισμό άνω των 2,2 εκατομμυρίων ευρώ συνολικού προϋπολογισμού 180 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ παράλληλα και 10 Περιφέρειες έχουν προβεί σε αντίστοιχες προσκλήσεις για έργα κάτω από 2,2 εκατομμύρια.

Οι περιφερειακές προσκλήσεις ανέρχονται σε 94,2 εκατομμύρια ευρώ. Η κεντρική πρόσκληση έχει κλείσει, οι προτάσεις αφορούν 45 έργα συνολικής δημόσιας δαπάνης 680 εκατομμυρίων ευρώ, οι περισσότερες αριθμητικά είναι στην Κεντρική Μακεδονία. Ως προς το ύψος του προϋπολογισμού όμως, τα μεγαλύτερα έργα έχουν κατατεθεί στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Για την Αγροτική Οδοποιία, γνωρίζετε ότι η πρόσκληση έχει λήξει, έχει λήξει η αξιολόγηση, έχουν γίνει εντάξεις, σε 4 Περιφέρειες έχουν γίνει εντάξεις και για τις επιλαχούσες προτάσεις, ενώ η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας έχει προχωρήσει και σε δεύτερη πρόσκληση.

Το Μέτρο 5.1 που αφορά σε επενδύσεις για προληπτικές δράσεις για τη μείωση των επιπτώσεων, έχει λήξει η πρόσκληση, κατατέθηκαν προτάσεις συνολικού προϋπολογισμού 9,2 εκατομμυρίων ευρώ έναντι της πρόσκλησης 12,5, εκατομμυρίων ευρώ κι έχει ξεκινήσει η αξιολόγηση των προτάσεων.

Η Εγκατάσταση των Νέων Αγροτών, γνωρίζετε ότι έχει γίνει η 2^η πρόσκληση στις Περιφέρειες που δεν εξάντλησαν τον Προϋπολογισμό, έχουν γίνει εντάξεις και για την πρώτη και για τη δεύτερη πρόσκληση, έχει πληρωθεί η προκαταβολή των νέων αγροτών της 1^{ης} και αναμένεται μέχρι τέλος του έτους να πληρωθεί και η προκαταβολή για τις εντάξεις της 2^{ης} πρόσκλησης.

Η Ευρυζωνικότητα, το Μέτρο 7.3: Έχουμε το Μέτρο που αφορά ανειλημμένη υποχρέωση από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, έχει λήξει το έργο για τα LOT 1 και 3, για το LOT 2 υπήρξε ένα πρόβλημα στο τελευταίο ορόσημο που έχει να κάνει με την αδειοδότηση των κεραιοσυστημάτων, έχει γίνει αντικατάσταση αυτών των συστημάτων με δείκτη οπτικών ινών προκειμένου να επιταχυνθεί το έργο, η ολοκλήρωση λοιπόν έχει πάρει μια παράταση για το Μάρτιο του 2019.

Για το νέο έργο, συνολικού προϋπολογισμού 300 εκατομμυρίων ευρώ σε όρους δημοσίας δαπάνης, εμείς συμμετέχουμε με 35 εκατομμύρια ευρώ, αναμένεται η προκήρυξη, η νομική δέσμευση και η ένταξη της υλοποίησης σύμφωνα με τον ΕΦΔ, εντός του 2019.

Πάμε στα λεγόμενα Δασικά Μέτρα, το Μέτρο 8, ο Προγραμματισμός: Έχει προσληφθεί σύμβουλος που έχει βοηθήσει τον ΕΦΔ να προετοιμάσει το θεσμικό πλαίσιο, ήδη έχει κατατεθεί ένα σχέδιο Κοινής Υπουργικής Απόφασης, ο προγραμματισμός είναι για τα Υπομέτρα που αφορούν δημόσια έργα, δηλαδή το 8.3 και το 8.4, η πρόσκληση να γίνει στα μέσα Φεβρουαρίου, ενώ για τα λοιπά Μέτρα να γίνει μια προδημοσίευση μέχρι τέλος του Φεβρουαρίου.

Το Μέτρο που έχει να κάνει με τις Οργανώσεις Παραγωγών, η πρόσκληση έχει λήξει, υποβλήθηκαν 206 αιτήσεις συνολικού Προϋπολογισμού 41 εκατομμυρίων ευρώ, σχεδόν διπλάσιος του αρχικού Προϋπολογισμού της πρόσκλησης. Το 63% αφορά φυτική παραγωγή και το 37% περίπου ζωική παραγωγή και εδώ έχει ξεκινήσει αξιολόγηση από τον Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης.

Να δούμε τα Γεωργοπεριβαλλοντικά: Υπάρχουν πολλές δράσεις, η πρόσκληση των οποίων εκδόθηκε εντός του 2018.

Η Δράση 10.1.4, η νιτρορύπανση έχει ήδη γίνει η προκαταβολή του πρώτου έτους εφαρμογής εγκαίρως, τέλη Νοεμβρίου, περίπου 27 εκατομμύρια ευρώ.

Η Δράση 10.1.7 που αφορά τους οριζώνες, κι εδώ έχει γίνει η πληρωμή της προκαταβολής, 320.000 περίπου σε 838 δικαιούχους. Η πρόσκληση η 2^η, το κομφούζιο, έχει καταβληθεί η προκαταβολή και για το 2^ο έτος εφαρμογής της 1^{ης} πρόσκλησης και για το πρώτο έτος εφαρμογής της 2^{ης} πρόσκλησης.

Η διατήρηση αυτόχθονων φυλών, ομοίως η προκαταβολή έχει πληρωθεί σε 660 δικαιούχους. Οι γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία, έχει καταβληθεί περίπου 1 εκατομμύριο ευρώ σε 22 δικαιούχους και πάμε να δούμε το Μέτρο 11 που αφορά τις βιολογικές καλλιέργειες. Εντός του έτους εκδόθηκε η πρόσκληση που αφορούσε τη βιολογική κτηνοτροφία. Πληρώθηκε η προκαταβολή του πρώτου έτους, συνολικού ύψους 29 εκατομμυρίων ευρώ,

καθώς και η προκαταβολή του 2^{ου} έτους εφαρμογής της 1^{ης} πρόσκλησης της Βιολογικής Γεωργίας.

Η εξωτερική: Έχει γίνει πρόσκληση συνολικού ύψους 247 εκατομμυρίων ευρώ, έχει εκδοθεί η απόφαση ένταξης και αναμένεται μέχρι τέλος του έτους να γίνει η καταβολή του ποσού στους δικαιούχους.

Το Μέτρο της συνεργασίας: Ως γνωστόν έχει εκδοθεί η πρόσκληση και η υποβολή προτάσεων έγινε για τις δράσεις 1. Συνολικά περίπου 655 προτάσεις, συνολικής δημόσιας δαπάνης 3,2 εκατομμυρίων ευρώ, που σημαίνει διπλάσιες της πρόσκλησης.

Για το LEADER: Φέτος έχουν εκδοθεί προσκλήσεις από 46 ομάδες τοπικής δράσης, συνολικού ύψους 73,1 εκατομμυρίων ευρώ σε όρους δημοσίας δαπάνης, χωρίς να έχουν τελειώσει οι προσκλήσεις απ' όλες τις ομάδες της τοπικής δράσης έχουν κατατεθεί προτάσεις συνολικού προϋπολογισμού σε όρους δημοσίας δαπάνης πάντα, περίπου 188 εκατομμυρίων ευρώ, αυτό αφορά τα δημόσια έργα, ενώ για τα ιδιωτικά έγινε αναφορά από τον κ. Γενικό.

Αυτά για την πορεία υλοποίησης των μέτρων. Πάμε να δούμε για τις προσκλήσεις που αναμένεται να γίνουν το επόμενο εξάμηνο. Ο κ. Γενικός έκανε μια αναφορά στις 4 πιο εμβληματικές προσκλήσεις, στα 4 πιο σημαντικά μέτρα, υπάρχουν όμως κι άλλα μέτρα και δράσεις που πρόκειται να προκηρυχθούν το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα. Σας είπα για το Μέτρο 1.1.2, το Μέτρο 3, το 7.1, κάποιες δράσεις του Μέρου 10, η 2^η πρόσκληση της Βιολογικής Γεωργίας, τα ιδιωτικά, οι σύμβουλοι βέβαια και τα δασικά.

Τα Μέτρα Επιτάχυνσης: Κατ' αρχάς έχει συσταθεί μια ομάδα σε συνεργασία με την ΕΥΕ και τον ΟΠΕΚΕΠΕ, που σκοπός της είναι να επιταχύνει λίγο τη διαδικασία προσαρμογής του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων στις πληρωμές. Θέλουμε λοιπόν το Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων να είναι έτοιμο, ώστε με το που θα έχουμε τις εντάξεις και τα πρώτα αιτήματα πληρωμής, μάλλον από τη μεταποίηση, να είναι έτοιμο να πληρώσει. Ήδη έχουμε καταλήξει στη διαδικασία και ήδη έχει ξεκινήσει η υλοποίηση.

Έχουμε προσλάβει συμβούλους για την υποστήριξη της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος αναφορικά με τη θέσπιση θεσμικού πλαισίου για την προκήρυξη των Υπομέτρων του Μέτρου 8, είναι στη διαδικασία πρόσκλησης αναδόχου για την υλοποίηση της διαλειτουργικής επαφής μεταξύ ΟΠΣΑΑ και ΠΣΚΕ, έχουμε προσλάβει και έχει ολοκληρώσει την αξιολόγησή του ο σύμβουλος για το μέτρο της μεταποίησης, έχει εκχωρηθεί Τεχνική Βοήθεια σε 18 Υπηρεσίες των 11 Περιφερειών με σκοπό να επιταχυνθεί η υλοποίηση του προγράμματος και βέβαια, με την 4^η τροποποίηση του ΠΑΑ προβλέπεται η ενεργοποίηση δύο χρηματοδοτικών εργαλείων.

Ως γνωστό, αυτή την προγραμματική περίοδο έχουμε πολλές εκχωρήσεις, με αποτέλεσμα το συντονιστικό έργο που έχει να κάνει η Διαχειριστική, να είναι μεγάλο. Το προσωπικό όμως παραμένει το ίδιο, οπότε αυτό που κάνουμε, είναι να χρησιμοποιήσουμε την τεχνολογία προκειμένου να υποστηρίξουμε τους ΕΦΔ. Τί κάνουμε: Έχουμε φτιάξει βιντεάκια στο YouTube, στο κανάλι της ΜΟΔ, κάνουμε εικονικές τάξεις διδασκαλίας, ενδεικτικά φέτος μόνο έχουμε εκπαιδεύσει και τις 43 ομάδες τοπικής δράσης με πάνω από 100 στελέχη τους ως προς την αξιολόγηση των δημοσίων έργων, ενώ κάνουμε και τηλεεκπαιδεύσεις με τις Περιφέρειες.

Και το σύστημα βλέπουμε ότι δουλεύει. Τα στοιχεία αυτά μας τα έδωσε η ΜΟΔ, πάνω από 7.500 προβολές μόνο στα βιντεάκια, είναι πάνω από 15 βιντεάκια, με χρόνο παρακολούθησης πάνω από 28.000 λεπτά. Και τα risk έχουν να κάνουν βέβαια με το πότε είναι ανοιχτά τα διάφορα υπομέτρα.

Άφησα στο τέλος κάτι καινούργιο: Με πόρους αποκλειστικά της Διαχειριστικής Αρχής, έχουμε αναπτύξει ένα εργαλείο που θα είναι ενσωματωμένο στο site του ΠΑΑ. Σκοπός του εργαλείου αυτού είναι η ενημέρωση και πληροφόρηση των πολιτών, των αγροτών, των υπηρεσιακών παραγόντων, των στελεχών της Επιτροπής για την πορεία υλοποίησης του προγράμματος. Ευελπιστούμε ότι το εργαλείο αυτό θα παίζει κι ένα ρόλο επιταχυντή της υλοποίησης. Θα το δείτε αυτό.

Θα δώσω λοιπόν το λόγο στον Ηλία Τσεργούλα, που είναι το στέλεχος της Μονάδας Χρηματοοικονομικών Ροών, που αποκλειστικά υλοποίησε αυτό το εργαλείο.

Η. ΤΣΕΡΓΟΥΛΑΣ: Καλημέρα κι από μένα. Το περιέγραψε πολύ καλά πριν από μένα ο Προϊστάμενος το εργαλείο, οπότε ο σκοπός, η σημασία, η χρησιμότητα αυτής της online εφαρμογής, θα φανεί, όπως θα δείξω, καρτέλα-καρτέλα, θέμα-θέμα.

Ουσιαστικά αυτό εδώ θα φιλοξενηθεί στο agrotikianaptixi.gr, θα υπάρχει ένα κατάλληλο link στο νέο site το οποίο θα παρουσιαστεί αργότερα και στόχο έχει να δείξει όλα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του προγράμματος της Αγροτικής Ανάπτυξης και τη συμβολή του στον αγροτικό τομέα, προς όποιον ενδιαφέρεται, είτε είναι πολίτης είτε αγρότης είτε κάποιο στέλεχος, κάποιος συναρμόδιος Φορέας Υλοποίησης.

Η πρώτη σελίδα φτιάχτηκε στη λογική του infographic, όλα αυτά τα στοιχεία που βλέπετε εδώ πέρα τώρα, είναι πριν ένα μήνα, βρίσκεται σε πιλοτική λειτουργία, σκοπεύουμε εντός του επομένου διμήνου να το έχουμε πλήρως αυτοματοποιημένο με καθημερινές ενημερώσεις στοιχείων, οπότε η πρώτη σελίδα δείχνει ό,τι θα ήθελε να ξέρει ο αγρότης, ο πολίτης, χωρίς να μπει σε ιδιαίτερα διαχειριστικά ζητήματα, δηλαδή βασικά στοιχεία του Προγράμματος, ποιοτικά στοιχεία ως προς το πώς έχει συμβάλλει το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης σε ιδιαίτερες ομάδες ενδιαφέροντος και διαγράμματα συγκριτικής ανάλυσης με τα υπόλοιπα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βασικά ποσοστά απόδοσης του Προγράμματος.

Όλα αυτά τα στοιχεία είναι σ' επίπεδο Προγράμματος, υπάρχει και η επιπλέον καρτέλα που είναι σε περιφερειακή ανάλυση. Από το μενού εδώ μπορούμε να δούμε βασικά στοιχεία σ' επίπεδο Προγράμματος, αλλά θα εμπλουτιστούν σε επίπεδο είτε Μέτρου είτε Θεματικού Τομέα ανά Περιφέρεια και αυτή τη στιγμή τα στοιχεία που υπάρχουν εδώ μέσα είναι είτε εντάξεις είτε πληρωμές σε απόλυτες τιμές εκατομμυρίων ευρώ ή σε ποσοστά σ' επίπεδο Προγράμματος ή και σε επίπεδο των εκχωρημένων πόρων στις Περιφέρειες, όπως φαίνεται εδώ ο πίνακας, όλα αυτά τα δεδομένα πάντα είναι και διαθέσιμα δηλαδή να ληφθούν και να διατεθούν και για περαιτέρω επεξεργασία, οπότε π.χ. εδώ πέρα φαίνονται οι εντάξεις των εκχωρημένων δράσεων, το ποσοστό που έχει εκχωρηθεί, ή οι πληρωμές που έχουν γίνει επί των εκχωρημένων δράσεων.

Επόμενη καρτέλα είναι η ανάλυση των πληρωμών. Αυτό έχει περισσότερο διαχειριστικό χαρακτήρα, η πορεία των πληρωμών ανά τρίμηνο

έως και σήμερα και οι πληρωμές ανά προτεραιότητα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης χωρίς τους ιδιαίτερους Π2, 5Α κτλ., αλλά καθαρά εκεί που στοχεύει η κάθε προτεραιότητα, σε εκατομμύρια ευρώ.

Τώρα ξεφεύγουμε λίγο από τα καθαρά διαγράμματα και μπαίνουμε σε καθαρά γεωγραφικά δεδομένα. Εδώ, το πρώτο layer που φαίνεται είναι τα μεγάλα δημόσια έργα, οι κόκκινες βουλίσσες, δεν ξέρω αν είναι εμφανής τώρα σα χρωματισμός, αλλά είναι τα μεγάλα εγγειοβελτιωτικά που υπάρχουν σαν ανειλημμένες υποχρεώσεις στο νέο ΠΑΑ, στα οποία μπορείτε κλικάροντας την κάθε κουκίδα να πάρετε βασικά στοιχεία για το εν λόγω έργο.

Ο τίτλος του, ο προϋπολογισμός του και οι πληρωμές του και ούτω καθ' εξής, αλλά όχι μόνο αυτό, και γεωγραφικά δεδομένα για τα περισσότερα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα για ενδεικτικές περιοχές παρέμβασης όπως εδώ πέρα άνοιξα τώρα τις 10.1.4 που είναι για τη μείωση ρύπανσης, η γνωστή νιτρορύπανση, ή οι ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, να τονίσω εδώ, είναι ο ισχύων χάρτης ορεινών περιοχών ή και οι οικισμοί που ωφελήθηκαν από την ευρυζωνικότητα στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020.

Στόχος μας είναι να εμπλουτίσουμε με ακόμα περισσότερα γεωγραφικά δεδομένα και να βάλουμε περισσότερη πληροφορία που να είναι interactive με τον κάθε χρήστη.

Στην Ανάλυση Μέτρων, μπαίνουμε σε κάθε Μέτρο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Το πρώτο διάγραμμα είναι κι αυτό interactive, μπορείτε να μπειτε και να κάνετε ανάλυση σε Μέτρο, σε Υπομέτρο και να δείτε τις πληρωμές του σε εκατομμύρια ευρώ και σε έτος. Και το από κάτω διάγραμμα είναι πάλι αυτό, η σύνδεση Μέτρων και Προτεραιοτήτων, θεματικών στόχων ουσιαστικά του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, το πώς συμβάλλει το κάθε Μέτρο.

Δηλαδή στην ανταγωνιστικότητα, προφανώς εδώ πέρα τα Μέτρα σε πληρωμές που έχουν συνεισφέρει είναι το 1, το 4 και το 6, στην Προτεραιότητα του Περιβάλλοντος είναι το 10, το 11 και το 13 και αντίστροφα, αν θέλω να δω κάποιο συγκεκριμένο Μέτρο προσαρμόζεται η πίτα να μου δείξει σε ποιες προτεραιότητες συνεισφέρει.

Τέλος, στοχευμένα πάνω στ CLLD του LEADER, έχουν φτιαχτεί διαγράμματα και πίνακας της πορείας της κάθε Ομάδας Τοπικής Δράσης, προς το παρόν εδώ πέρα τα διαγράμματα είναι κενά τα δυο τελευταία, το πρώτο είναι οι προσκλήσεις, πώς έχουν ενεργοποιηθεί, τί έχουν προκηρύξει, η κάθε ΟΤΔ σε ποσοστό των πόρων που της έχουν εκχωρηθεί και από κάτω οι εντάξεις και οι πληρωμές, όσο προχωρά η υλοποίηση, θα γεμίζουν κι αυτά τα διαγράμματα.

Ομοίως πάλι όλα αυτά τα δεδομένα θα είναι διαθέσιμα για λήψη και περαιτέρω επεξεργασία. Οπότε επαναλαμβάνω, ότι αυτή η εφαρμογή online θα είναι διαθέσιμη εντός διμήνου σε πλήρη παραγωγική λειτουργία, μ' ενημέρωση καθημερινή. Δ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον κ. Παππά και τον κ. Τσεργούλα. Νομίζω είναι εμφανές ότι στη Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών και ΟΠΣΑΑ γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια ανάλυσης και παρουσίασης των δεδομένων της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος και θα έλεγα ότι συνιστά κατά την άποψή μου και μια ποιοτική αναβάθμιση της δουλειάς που γίνεται, την οποία εκτιμούμε, όπως φαντάζομαι και ο κ. Bartovich.

A. BARTOVICH: Σας ευχαριστούμε πολύ. Ναι, ξέρω ότι έχετε κάνει πολύ καλή προσπάθεια και ευχαριστώ πάρα πολύ για την ωραία παρουσίαση.

Θα ήθελα να μιλήσω για το εργαλείο που παρουσιάστηκε στο τέλος. Είχα την ευκαιρία να το δω χτες, είχα αυτή την τύχη. Και πραγματικά, αιφνιδιαστήκα. Δεν είναι μόνο το θέμα η τεχνολογία η οποία χρησιμοποιήθηκε, είναι ωραία η παρουσίαση, αλλά δε μ' εντυπωσίασε μόνο αυτό: Εντυπωσιάστηκα από το γεγονός ότι σε ορισμένες σελίδες μπορεί κανείς εύκολα να δει ακριβώς σε ποια φάση βρίσκεται το πρόγραμμα.

Όποιος λοιπόν ανοίξει το εργαλείο με μερικά κλικ, μπορεί να πάρει ίσως όχι όλες τις λεπτομέρειες, αλλά τα πιο σημαντικά σημεία. Όποιος λοιπόν από σας μπει σ' αυτό το εργαλείο, μπορεί να καταλάβει σε ποια θέση βρίσκεται ακριβώς το Πρόγραμμα, τις πιο βασικές πληροφορίες. Μπορεί κανείς να πάρει σελίδες επί σελίδων με πίνακα, αλλά να μη μπορεί να κατανοήσει ακριβώς σε ποια φάση βρίσκεται το Πρόγραμμα.

Αυτό όμως το εργαλείο δίνει αυτές τις πολύ βασικές πληροφορίες έτσι ώστε ν' αποκτήσει κανείς μια πολύ καλή συνοπτική εικόνα.

Νομίζω ότι αργότερα θα πρέπει να το δοκιμάσουμε αυτό το εργαλείο, όποιος δεν το έχει δοκιμάσει να κάνουμε κι ένα τεστ, να δούμε ποιος μπορεί να το χειριστεί καλά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε. Ο κ. Φίρμπας θέλει να πει κάτι.

I. ΦΙΡΜΠΑΣ: Πάνω στο εργαλείο που παρουσιάσατε κι επειδή απευθύνομαι κυρίως προς το συνάδελφο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ελλάδα συχνά εξαιρετικά αδίκως, παρουσιάζεται να υστερεί σε θέματα δημοσιότητας, publicity, διαφάνειας.

Θέλω να σας ενημερώσω, για όσους δεν το γνωρίζουν κι ενδεχομένως τον αγαπητό συνάδελφο από τη DG AGRI, ότι αντίστοιχο εργαλείο λειτουργεί για το ΕΣΠΑ, ήδη από την προηγούμενη περίοδο, είναι το anaptixi.gov.gr, έχει αντίστοιχες δυνατότητες, με ένα κουμπί μπορείτε να κατέβεις σε επίπεδο ταχυδρομικού κώδικα και να δεις φωτογραφίες, να δεις την εξέλιξη κτλ.

Έχω μπει σε ευρωπαϊκά sites άλλων χωρών. Δεν έχουν καμία σχέση με τα δικά μας. Παρακαλώ λοιπόν το συνάδελφο και τη συναδέλφισσα από τη DG AGRI, διαφημίστε μας.

Δείτε τί γίνεται, διότι γίνονται πολλά πράγματα στην Ελλάδα και συχνά εμάς τους δημοσίους υπαλλήλους, διότι ως τέτοιος μου απευθύνθηκε και προηγουμένως ο φίλος μου ο Γενικός Γραμματέας, κάνουμε πολλά πράγματα και τα κάνουμε με κόπο, με μεράκι και συχνά, δε μας αναγνωρίζετε ούτε σαν ανθρώπους ούτε σα χώρα. Δεν αναφέρομαι εδώ που πάντα έχετε τον καλό το λόγο ο φίλος μου ο Μπάμπης, αλλά είναι ένα παράπονο. Ν' ακούς πράγματα και να λες «μα τί λες άνθρωπέ μου, τα έχω κάνει χρόνια. Ευχαριστώ για την παρέμβαση και συγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε τον κ. Φίρμπα για το σχόλιό του, αν θέλει ν' απαντήσει ο κ. Bartovich.

A. BARTOVICH: Μια σύντομη απάντηση: Ένα μπράβο και σ' εσάς, δεν αμφέβαλλα ποτέ για τις δυνατότητές σας, αν και πάντα μ' αιφνιδιάζετε, με εκπλήσσετε με τη σκληρή δουλειά σας. μίλησα με τους συναδέλφους για το τί μπορούμε να κάνουμε, αν μπορούμε να παρουσιάσουμε όντως το εργαλείο αυτό σε άλλες χώρες και θα σας ενθάρρυνα να το κάνετε κι εσείς από την

πλευρά σας. Νομίζω ότι και άλλες χώρες θα χαρούν πάρα πολύ να δουν και πιθανώς να το αντιγράψουν από σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εντάξει, αναγνωρίζουμε και ειδικότερα η κυβέρνησή μας ότι έχει ένα πρόβλημα επικοινωνήσης της δουλειάς που γίνεται, αλλά και οι Υπηρεσίες. Έχουμε ένα τέτοιο πρόβλημα, νομίζω όμως ότι με τη συνεργασία μπορούμε ν' αναβαθμίσουμε τουλάχιστον το επικοινωνιακό κομμάτι, την επικοινωνήση μάλλον, επιτρέψτε μου το νεολογισμό, της δουλειάς που γίνεται. Για να χτίσουμε κι άλλα παραδείγματα δηλαδή.

Πάμε στην παρουσίαση του πλαισίου επίδοσης από τον κ. Τσεργούλα.

Παρουσίαση πλαισίου επίδοσης (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών ΟΠΣΑΑ)

Η. ΤΣΕΡΓΟΥΛΑΣ: Για το πλαίσιο επίδοσης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης είναι η παρουσίαση που ακολουθεί τώρα.

Πολύ γρήγορα, τί είναι το πλαίσιο επίδοσης: Ένα 6% της χρηματοδότησης του Προγράμματος της Αγροτικής Ανάπτυξης παρακρατείται και κατανέμεται ανά προτεραιότητα, θέτοντας ορόσημα για το 2018 και στόχους για το 2023, τα ορόσημα είναι που μας αφορούν εδώ πέρα, τα οποία πρέπει να επιτευχθούν, προκειμένου ν' αξιοποιηθεί αυτό το ποσό στην αντίστοιχη προτεραιότητα.

Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί ένα ορόσημο σε κάποια προτεραιότητα, τότε αυτό το ποσό μπορεί και θα διατεθεί σε κάποια άλλη προτεραιότητα. Το ακραίο σενάριο, του να διαπιστωθεί σοβαρή αποτυχία οροσήμου, το οποίο καθαρά για φιλολογικούς όρους αυτό το αναφέρω, τότε ενδέχεται να επιβληθούν κυρώσεις για αναστολή χρηματοδότησης.

Στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, η κατανομή που υπάρχει στο αποθεματικό επίδοσης ανά προτεραιότητα είναι όπως φαίνεται εδώ στο διάγραμμα, τη μερίδα του λέοντος στο αποθεματικό την έχει η 4^η Προτεραιότητα με 86 εκατομμύρια και το λιγότερο το έχει, 23 εκατομμύρια, η 3^η Προτεραιότητα της αλυσίδας τροφίμων.

Πώς συμβάλλει το κάθε Μέτρο στην κάθε Προτεραιότητα και τελικά στο πλαίσιο επίδοσης: Η Προτεραιότητα 2, τα βασικά μέτρα που συνεισφέρουν είναι τα σχέδια βελτίωσης και οι νέοι γεωργοί. Στην Προτεραιότητα 3 είναι η μεταποίηση, οι ομάδες παραγωγών, το Μέτρο του ΕΛΓΑ, πρόληψη επενδύσεων και τα συστήματα ποιότητας.

Στην Προτεραιότητα 4, οι βιολογικές καλλιέργειες, τα γεωργοπεριβαλλοντικά και η εξωτική αποζημίωση. Στην Προτεραιότητα 5 τα δασικά και τα εγγειοβελτιωτικά και στην Προτεραιότητα 6, το CLLD και η ευρυζωνικότητα. Τα κύρια Μέτρα και κύριες δράσεις.

Και σε όλα αυτά ταυτόχρονα, συνεισφέρουν οριζόντια η κατάρτιση, η συνεργασία και η καινοτομία και η παροχή γεωργικών συμβουλών. Βρισκόμαστε τώρα στη θέση αυτή με χθεσινά στοιχεία για το πλαίσιο επίδοσης, πώς έχει εξελιχθεί η κατάσταση σε κάθε Προτεραιότητα.

Στην Προτεραιότητα 2, όπως είπαμε συνεισφέρουν κυρίως τα σχέδια βελτίωσης και οι νέοι γεωργοί. Οι τρεις δείκτες είναι, ο βασικός χρηματοοικονομικός δείκτης, η συνολική δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί, τα σχέδια βελτίωσης που έχουν ολοκληρωθεί και οι νέοι γεωργοί που έχουν πάρει τουλάχιστον μία δόση.

Όπως βλέπουμε, στο 85% του οροσήμου που έπρεπε να καλυφθούν για να διαπιστωθεί η επιτυχία του δείκτη, και οι τρεις δείκτες έχουν καλύψει τις απαιτούμενες τιμές. Συγκεκριμένα είμαστε στα 329 εκατομμύρια δημόσιας δαπάνης, 20.000 νέοι γεωργοί έχουν πάρει τουλάχιστον μία δόση κι έχουν ολοκληρωθεί γύρω στα 2.600 σχέδια βελτίωσης.

Στην Προτεραιότητα 3, δύο είναι οι βασικοί δείκτες, αφορούν Μεταποίηση, Ομάδες Παραγωγών ΕΛΓΑ και είναι η συνολική δημόσια δαπάνη που έχει καταβληθεί και οι ολοκληρωμένες επενδύσεις μεταποίησης. Ο ένας, ο βασικός δείκτης, οι Ολοκληρωμένες Επενδύσεις έχουν ήδη καλύψει την απαιτούμενη τιμή, ενώ η συνολική δημόσια δαπάνη γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια, όπως το εξήγησε πριν και ο κ. Παππάς, να φτάσουμε το ορόσημο, μέχρι 31/12/2018.

Στην Προτεραιότητα 4, τρεις είναι οι βασικοί δείκτες: Η συνολική δημόσια δαπάνη, η γεωργική γη που αφορά τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα

στην Προτεραιότητα 4, τα Μέτρα 10 και 11 και έχει πληρωθεί εντός του 2018 και η γεωργική γη που αφορά την εξωτική.

Εδώ βέβαια είναι μια εκτίμηση, αλλά επειδή διατηρείται σταθερή αυτή η τιμή από χρόνο σε χρόνο, το αποτυπώσαμε απευθείας, και στους τρεις δείκτες ικανοποιούνται οι απαιτούμενες τιμές των οροσήμων, συγκεκριμένα είμαστε γύρω στα 900 εκατομμύρια δημόσιας δαπάνης, 486.000 εκτάρια έχουν πληρωθεί για το 2018 στα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα και γύρω στα 2,5 εκατομμύρια εκτάρια εξωτικής αποζημίωσης που θα πληρωθεί εντός του μηνός, αναμένεται ν' αφορούν και αυτό το δείκτη.

Στην Προτεραιότητα 5, όπως είπαμε είναι τα δασικά και τα γεωπεριβαλλοντικά, δύο οι δείκτες, συνολική δημόσια δαπάνη και στην προκειμένη περίπτωση τα εκτάρια που αφορούν τα εγγειοβελτιωτικά έργα, ικανοποιούμε και τους δύο δείκτες, την απαιτούμενη τιμή του οροσήμου, με 213 εκατομμύρια δημόσιας δαπάνης και περίπου 9.700 εκτάρια στα εγγειοβελτιωτικά.

Στην Προτεραιότητα 6, ομοίως πάλι δύο δείκτες είναι η συνολική δημόσια δαπάνη και ο πληθυσμός που καλύπτεται από ΟΤΔ που έχουν ενταχθεί στις νέες Ομάδες Τοπικής Δράσης, και οι δύο έχουν ικανοποιήσει τις τιμές των οροσήμων, με 150 εκατομμύρια δημόσια δαπάνη και περίπου 4 εκατομμύρια κατοίκους.

Συνολικά, για κάθε ένα από τα κομμάτια του αποθεματικού επίδοσης, διαπιστώνουμε διασφάλιση του ποσού μ' εκκρεμότητα στην Προτεραιότητα 3, στην οποία είναι θέμα ημερών να φτάσουμε στο επιθυμητό συμπέρασμα. Και πάντα έχουμε στόχο, συνεχίζουμε από δω και πέρα για το 2023, και για την επίτευξη των στόχων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Τσεργούλα για την παρουσίαση. Περνάμε στην κα Τζαβάρα, Προϊσταμένη του Τμήματος Βιολογικών Προϊόντων Φυσικής Προέλευσης στη Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας, η οποία θα μας παρουσιάσει την τροποποίηση και έγκριση κριτηρίων επιλογής Βιολογικής Γεωργίας.

**Τροποποίηση και Έγκριση Κριτηρίων Επιλογής Βιολογικής Γεωργίας –
Μέτρο 11 ΠΑΑ 2014-2020 (Δ/ση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής
Γεωργίας)**

Ε. ΤΣΑΒΑΡΑ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε. Θα σας παρουσιάσω τα κριτήρια επιλογής που θα εφαρμοστούν στην επικείμενη προκήρυξη για το Μέτρο 11, για τη Βιολογική Γεωργία και συγκεκριμένα τις Δράσεις 11.1.1 και 11.2.1, για τη φυτική παραγωγή δηλαδή.

Θα ξεκινήσουμε από τη Δράση 11.1.1, «Ενίσχυση για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία». Εδώ ένα κριτήριο αφορά την ηλικία του υποψηφίου κατά την ημερομηνία αίτησής του στο Μέτρο. Η μεγαλύτερη μοριοδότηση δίνεται στις μικρότερες ηλικίες και μηδενίζεται από 56 ετών και πάνω.

Συγκεκριμένα από 18 έως 31 ετών, η μοριοδότηση μειώνεται κατά ένα μόριο για κάθε δυο χρόνια ξεκινώντας από το 100, από τα 32 στα 41 έτη η μοριοδότηση μειώνεται κατά ένα μόριο κάθε έτος, ξεκινώντας από το '93, από 42 ετών έως 55 η μοριοδότηση μειώνεται κατά 6 μόρια για κάθε έτος, ξεκινώντας από το '83. Και πάνω από τα 56 όπως είπαμε, δεν υπάρχει μοριοδότηση.

Η μέγιστη βαθμολογία είναι το 100 και έχει μεγαλύτερη βαρύτητα το συγκεκριμένο κριτήριο, της τάξεως του 50%. Το δεύτερο κριτήριο για τη Δράση 11.1.1, η αρχή κριτηρίου είναι η εντασσόμενη έκταση. Έχουμε εδώ 4 κριτήρια.

Το ένα αφορά το μέγεθος της υπό ένταξη έκτασης σε ορεινές περιοχές, το άλλο είναι το μέγεθος της υπό ένταξης έκτασης στο Μέτρο σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς και ειδικά μειονεκτήματα, το τρίτο είναι το μέγεθος της υπό ένταξη έκτασης του υποψηφίου που είναι δικαιούχος στο Μέτρο 11 στις Δράσεις 11.1.2 και 11.2.2 της Κτηνοτροφίας για την παραγωγή ζωοτροφών.

Και τέλος, το ποσοστό της υπό ένταξη έκτασης της εκμετάλλευσης, ως προς τη συνολική έκταση που θα εντάξει ο υποψήφιος. Υπάρχει ένας τύπος βάσει του οποίου υπολογίζεται η βαθμολογία, ο τύπος είναι ίδιος για κάθε κριτήριο και αφορά το λογάριθμο της έκτασης +1 επί τη μέγιστη βαθμολογία.

Η μέγιστη βαθμολογία είναι μεγαλύτερη όσον αφορά το μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης σε ορεινές περιοχές, μετά πηγαίνουμε στις περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, 20 μόρια είναι η βαθμολογία για τους δικαιούχους που έχουν ζωοτροφές και τέλος είναι το ποσοστό της εντασσόμενης έκτασης. Εδώ βλέπουμε ότι το κριτήριο έχει μεγάλη βαρύτητα, της τάξεως του 48%.

Το τελευταίο κριτήριο που έχουμε στη Δράση 11.1.1, είναι η εντασσόμενη έκταση που ανήκει σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές, δηλαδή σε περιοχές NATURA ή περιοχές υψηλής φυσικής αξίας. Εδώ πάλι ο υπολογισμός γίνεται με τον ίδιο τύπου που ανέφερα προηγουμένως, η μέγιστη βαθμολογία είναι 100 και η βαρύτητα κριτηρίου είναι 2%.

Τώρα πάμε στη Δράση 11.2.1, «Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία». εδώ έχουμε 4 αρχές κριτηρίων. Η πρώτη Αρχή αφορά τη χρονική διάρκεια της προηγούμενης εφαρμογής του βιολογικού συστήματος, όπου ο παραγωγός παίρνει 10 μόρια για κάθε ένα έτος συνεχούς εφαρμογής του συστήματος της βιολογικής γεωργίας και μέχρι 10 χρόνια εφαρμογής.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο υπολογισμός γίνεται όχι με τη σύμβαση που έχει κάνει με πιστοποιητικό Οργανισμό ο παραγωγός, αλλά με το παλαιότερο ενταγμένο αγροτεμάχιο του. Η μέγιστη βαθμολογία κι εδώ είναι 100 και η βαρύτητα του κριτηρίου είναι της τάξης της 50%.

Το δεύτερο κριτήριο είναι εντασσόμενη έκταση. Είναι ακριβώς το ίδιο όπως είναι στη δράση 11.1.1. Η διαφορά εδώ είναι μόνο η βαρύτητα του κριτηρίου που είναι λίγο μειωμένη, στο 38%.

Το τρίτο κριτήριο, είναι επαγγελματίας αγρότης. Εδώ υπάρχει ένα λάθος, η μοριοδότηση είναι, αν είσαι επαγγελματίας εγγεγραμμένος στη ΜΑΕ και είσαι μέλος Συνεταιρισμού ή Ομάδας Παραγωγών ή Οργάνωσης Παραγωγών παίρνεις 100 και αν είσαι εγγεγραμμένος απλά ως επαγγελματίας αγρότης στη ΜΑΕ παίρνεις 50. Είναι λίγο λάθος εκεί τα νούμερα όπως είναι γραμμένα.

Το τελευταίο κριτήριο είναι το ποσοστό της εντασσόμενης έκτασης που ανήκει σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές. Κι εδώ πάλι ο

υπολογισμός γίνεται με τον ίδιο τύπο, όπως είπα προηγουμένως και η βαρύτητα του κριτηρίου είναι της τάξεως του 2%. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Τζαβάρα. Πάμε στην επόμενη εισήγηση. Το λόγο έχει η κα Μαρία Χριστίνα Μαρκανδρέου, Προϊσταμένη της Μονάδας Δικτύωση και Δημοσιότητας, μαζί με την κα Πέρη Θωμοπούλου

Ενέργειες Δικτύωσης και Δημοσιότητας – 2^ο εξάμηνο 2018 (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Δικτύωσης και Δημοσιότητας

Μ. ΜΑΡΚΑΝΔΡΕΟΥ: Ευχαριστούμε κ. Πρόεδρε. Εμείς δε θα σας μιλήσουμε ούτε για Μέτρα ούτε για Δράσεις ούτε για Προϋπολογισμούς ούτε για κριτήρια. Θέλουμε να σας παρουσιάσουμε τις δράσεις που έχουμε κάνει από την προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης μέχρι σήμερα στο πλαίσιο λειτουργίας του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου, καθώς και τις δράσεις δημοσιότητας.

Κατ' αρχάς ως προς τις δράσεις του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου, με χαρά ολοκληρώσαμε έναν μεγάλο κύκλο ενημερωτικών εκδηλώσεων στις Περιφέρειες όλης της χώρας σχετικά με το Μέτρο 16. Προφανώς και τ' αποτελέσματα όπως τα παρουσίασε ο συνάδελφος Δημήτρης Παππάς, είναι εντυπωσιακό το ενδιαφέρον και ο αριθμός των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του Μέρου 16.

Θα ήθελα εδώ να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους από τις Περιφέρειες για τη συνεργασία που είχαμε προκειμένου να οργανώσουμε αυτές τις εκδηλώσεις, απλά να σας πω ότι θα επανέλθουμε δριμύτεροι, περιμένουμε να εγκριθούν οι προτάσεις στο πλαίσιο του Μέρου 16 και εκτιμούμε ότι υπάρχει κι άλλη δουλειά που πρέπει να κάνουμε, προκειμένου και η Δράση 1 που είναι το κομμάτι αυτό της δημιουργίας των επιχειρησιακών ομάδων να την υποστηρίξουμε μεθοδολογικά, αλλά και να δούμε λίγο πιο ποιοτικά θέματα του Μέρου 16.

Κλείσαμε τον πρώτο κύκλο των υποστηρικτικών εκδηλώσεων για το Μέτρο 16 και έχουμε τη χαρά να έχουμε ανοίξει έναν καινούργιο κύκλο και είναι αυτός της υποστήριξης των Ομάδων Τοπικής Δράσης LEADER σε θέματα αξιολόγησης. Ήδη, πριν από 10 μέρες κάναμε την πρώτη συνάντησή

μας, εδώ στην Αθήνα, σε συνεργασία βέβαια με τη Μονάδα Θεσμικής Υποστήριξης και Αξιολόγησης.

Το πλάνο μας είναι στις αρχές του χρόνου να συνεχίσουμε με κάποια σεμινάρια που θ' αφορούν θέματα και μεθοδολογιών και κατευθύνσεων προς τις ομάδες προκειμένου να προχωρήσουν ή σε αξιολόγηση των τοπικών προγραμμάτων ή σε αυτοαξιολόγηση των προγραμμάτων τους και βέβαια να πω ότι έχουμε στο μυαλό μας να καλέσουμε και τους συναδέλφους από τις Διαχειριστικές των Περιφερειών, προκειμένου κι εκείνοι να παρακολουθούν παράλληλα με τις ομάδες τοπικής δράσεις και να συνεισφέρουν, άλλωστε νομίζω ότι οι Περιφέρειες έχουν κι εμπειρία από τις αντίστοιχες ΟΚΧΕ και CLLD που γίνονται από το ΕΚΤ ή από το ΕΤΠΑ.

Να σας πω ότι το Σεπτέμβριο είχαμε τη χαρά να φιλοξενήσουμε δυο αντιπροσωπείες, από δυο γειτονικές χώρες, αυτό ήταν τυχαίο, μία αντιπροσωπεία στα πλαίσια της βοήθειας από τη Μολδαβία και μια δεύτερη αντιπροσωπεία από τους συναδέλφους μας από το Ρουμανικό Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο.

Τους φιλοξενήσαμε στην Αθήνα, είχαμε τη δυνατότητα να έχουμε ανταλλαγή απόψεων και να συζητήσουμε μαζί τους, τους τρόπους που και αυτοί δουλεύουν, αλλά το σημαντικότερο ήταν ότι προγραμματίσαμε και κάποιες επισκέψεις σε τοπικό επίπεδο με τη βοήθεια των αναπτυξιακών εταιρειών των Ομάδων Τοπικής Δράσης LEADER του Πάρνωνα, της Αχαΐας και της ΑΝΒΟΠΕ και έτσι οι συμμετέχοντες είχαν πραγματικά τη δυνατότητα να δουν σε τοπικό επίπεδο, τί δουλειά γίνεται από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το ανέφερε και ο Γενικός Γραμματέας προηγουμένως, έχουμε ξεκινήσει έναν κύκλο ενημερωτικών εκδηλώσεων που αφορούν την Κοινή Αγροτική Πολιτική μετά το 2020, προφανώς αυτός θα είναι ένας μεγάλος κύκλος αλλά σε πρώτη φάση, επ' ευκαιρία της 83^{ης} ΔΕΘ κάναμε μια εκδήλωση, όπως επίσης και Επιτροπή' ευκαιρία του συνεδρίου της ΕΤΑΓΡΟ, ένα Στρογγυλό Τραπέζι.

Αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε, είναι κάθε φορά, ανάλογα με το κοινό μας, να μπορούμε να δίνουμε τις τελευταίες εξελίξεις που αφορούν

τις συζητήσεις για τη νέα προγραμματική περίοδο. Και βέβαια να σας πω ότι ολοκληρώθηκε το site του ΕΑΔ. Θα ήθελα λίγο, επειδή αυτό αν θέλετε είναι το παράπονό μας, έχουμε κάνει μια εφαρμογή στο site του ΕΑΔ και προσπαθούμε να μαζέψουμε καλές πρακτικές, έργα, εμπνευσμένες ιδέες που έχουν γίνει και στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης αλλά και γενικότερα που γίνονται αυτή την περίοδο στις αγροτικές περιοχές.

Κάνουμε μια μικρή προσπάθεια να δικτυωθούμε μέσω των κοινωνικών μέσω δικτύωσης, έχουμε ένα facebook, ακόμα το πάμε δειλά-δειλά αλλά νομίζω ότι σιγά-σιγά θ' αρχίσει να παίρνει φόρα, όπως μου λέει εδώ η Πέρη.

Τέλος, να σας πω ότι σ' ευρωπαϊκό επίπεδο αυτή τη στιγμή, είναι ένας ανοιχτός διαγωνισμός, συγκεντρώνονται σ' ευρωπαϊκό επίπεδο αξιολογικά έργα και πρακτικές που έχουν συγχρηματοδοτηθεί από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, έχει δοθεί μια παράταση μέχρι το τέλος του χρόνου, κάνουμε προσπάθεια με τη συνάδελφο, τη Γαβριέλα Μιχαήλ που έχει αναλάβει αυτό το έργο, όσο γίνεται να προσπαθήσουμε να μαζέψουμε κι ελληνικές πρακτικές γιατί πραγματικά ξέρουμε ότι υπάρχουν αξιολογικά έργα, αλλά δυστυχώς μάλλον ο διαχειριστικός φόρτος δεν αφήνει σε όλους το χρόνο να συζητήσουμε για πιο ουσιαστικά κι ενδιαφέροντα πράγματα.

Η βράβευση θα γίνει τον Απρίλιο, θα είναι διπλή η Επιτροπή, αυτό έχει πολύ ενδιαφέρον, θα υπάρχει προφανώς μια Επιτροπή Βράβευσης, αλλά θα δοθεί και στο κοινό, να πει τη γνώμη του. Αυτά για το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο.

Θέλω λίγο να πω κάποια πράγματα όσον αφορά τη δημοσιότητα, την επικοινωνία του Προγράμματος. Ίσως τα προηγούμενα χρόνια ήμαστε λίγο εσωστρεφείς, κ. Γενικέ αρχίζουμε και γινόμαστε εξωστρεφείς, φαντάζομαι να συμφωνείτε. Εδώ όμως πραγματικά θέλαμε και τη βοήθεια ενός συμβούλου επικοινωνίας.

Με το σύμβουλο, τον Ιούνιο κάναμε μια έρευνα αναγνωρισιμότητας του ΠΑΑ, για να δούμε λίγο πού βρισκόμαστε, ποιος μας ξέρει, τί ξέρει για μας, στη συνέχεια είμαστε σε μια φάση όπου προσπαθούμε να στήσουμε την επικοινωνιακή στρατηγική του προγράμματος και ταυτόχρονα, επειδή και όλοι σας το ξέρετε ότι ο καλύτερος τρόπος για να

παρουσιάσεις το έργο σου είναι εικόνες, βίντεο, προσπαθούμε να συγκεντρώσουμε από τα μέτρα του Προγράμματος και από τους φορείς που τα παρακολουθούν, οπτικοακουστικό υλικό, προκειμένου στη συνέχεια να μπορέσουμε να το αξιοποιήσουμε στις δράσεις επικοινωνίας που θα κάνουμε.

Πραγματικά εδώ πρέπει να καταθέσω ότι αυτή η συγκέντρωση είναι πολύ δύσκολη δουλειά και ο κ. Φίρμπας το ξέρει, όταν κάνατε την επετειακή έκδοση, ενώ ξέρουμε τα έργα, είναι δύσκολο να βρούμε καλό υλικό προκειμένου να τα παρουσιάσουμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Δε θα σας κουράσω να σας πω στατιστικά στοιχεία σχετικά με την έρευνα αναγνωρισιμότητας που κάναμε, απλά λίγο ν' αναφέρω ότι είχαμε δύο ομάδες στόχου, προφανώς ένα γενικό κοινό σε όλη την επικράτεια της χώρας και βέβαια, αυτό που το λέμε ως ειδικό κοινό όπου εκεί απευθυνθήκαμε σε δυνητικούς δικαιούχους, δικαιούχους του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, δηλαδή αγρότες, κτηνοτρόφους, κατοίκους των αγροτικών περιοχών.

Δε θα σας πω ούτε και τα ερωτήματα που βάλαμε, λίγο πολύ θα τα φαντάζεστε, θέλαμε να μάθουμε αν ξέρουν το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, αν ξέρουν στην περιοχή τους έργα που να έχουν χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα, αν ξέρουν ότι τα κονδύλια προέρχονται τόσο από την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και από εθνικούς πόρους, προφανώς αντιλαμβάνεστε ότι αυτές οι απαντήσεις μας έχουν καθοδηγήσει έτσι ώστε να στήσουμε τη στρατηγική μας.

Εδώ, αυτό που θέλω να πω γιατί αυτή τη στιγμή χτίζεται αυτή η στρατηγική, είναι ότι έχουμε αποφασίσει σίγουρα ν' αναδείξουμε τα οφέλη και τ' αποτελέσματα του ΠΑΑ, τόσο για την ελληνική οικονομία και κοινωνία, όπως επίσης και σε τακτικά χρονικά διαστήματα να ενημερώνουμε για την πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος.

Έχουμε συμφωνήσει κάποια θέματα, ψηλά στις προτεραιότητες σίγουρα είναι το θέμα της καινοτομίας και της συνεργατικότητας, θα κάνουμε μια προσπάθεια μέσα από τις δράσεις μας ν' αλλάξουμε λίγο την κουλτούρα που ενδεχομένως έχει ο αγροτικός κόσμος λίγο για τις επιδοτήσεις και να παρουσιάσουμε πιο αναπτυξιακά θέματα και σίγουρα ν' αναδείξουμε το

καινούργιο εργαλείο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, τα χρηματοδοτικά εργαλεία τα οποία θα σας παρουσιάσει ο κ. Αποστολόπουλος στη συνέχεια.

Προφανώς και θα δουλέψουμε με όλα τα εργαλεία που υπάρχουν, σκεφτόμαστε σίγουρα να έχουμε κάποια συνεργασία, κάποιες δράσεις στα ΜΜΕ αλλά όχι με τη λογική, αν θέλετε την αντίληψη τη διαφημιστική, κυρίως ενημερωτική, μέσα από βίντεο, θα δούμε πώς θα το στήσουμε, ακόμα το σκεφτόμαστε, αυτό όμως που έχει ξεχωρίσει, είναι ότι θα δώσουμε λίγο ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα στα έργα μας, θέλουμε ανθρώπους να μιλάνε για το πώς αντιλήφθηκαν την υποστήριξη που έλαβαν από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, αν ωφεληθήκαν και βέβαια, ν' αναδείξουμε κάποιους θετικούς συμβολισμούς που έχει το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης για όλους τους πολίτες αυτής της χώρας.

Αυτή τη στιγμή δεν έχω να σας πω, το επικοινωνιακό μήνυμα δεν το έχουμε ακόμα αποφασίσει, πάντως έχουμε συμφωνήσει ότι θέλουμε να δείξουμε ότι η Αγροτική Ανάπτυξη προσφέρει ένα καλύτερο μέλλον για όλους μας και λίγο εδώ έχω χρησιμοποιήσει αγγλικούς όρους, αν έχουμε καλή γεωργία, αν έχουμε καλά τρόφιμα, μπορούμε και να ζήσουμε καλά.

Θέλω να ελπίζω ότι στην επόμενη Επιτροπή Παρακολούθησης, θα έχουμε ένα συγκροτημένο πλάνο επικοινωνίας, θα έχουμε και τα μηνύματα και ίσως να έχουμε και κάποιες δράσεις.

Αφήνω τελευταίο, γιατί πραγματικά είναι μεγάλη μας χαρά, ίσως οι πιο πολλοί από σας να το έχετε αντιληφθεί, τελικά καταφέραμε και έχουμε μια καινούργια ιστοσελίδα του ΠΑΑ. Η συνάδελφος Πέρη Θωμοπούλου, θα σας κάνει μια παρουσίαση, να σας πει λίγο τα κύρια χαρακτηριστικά, εγώ θέλω απλά να ζητήσω μια μεγάλη συγνώμη, ξέρω ότι σας ταλαιπωρήσαμε τόσα χρόνια με το παλιό site, αλλά νομίζω τώρα με το καινούργιο, ανοίγει μια καινούργια σελίδα και πραγματικά θέλουμε να μας υποδείξετε, να μας κάνετε παρατηρήσεις προκειμένου να το βελτιώσουμε ακόμα πιο πολύ.

Να δώσω το λόγο στην Πέρη Θωμοπούλου, να μας πει τα βασικά χαρακτηριστικά του site.

Π. ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, καλησπέρα κι από μένα. Είμαι στέλεχος της Μονάδας Δικτύωσης και Δημοσιότητας. Θα σας παρουσιάσουμε

το νέο site που βρήκε στον αέρα μόλις την προηγούμενη Παρασκευή, δηλαδή εδώ και μια εβδομάδα.

Με τις ιλιγγιώδεις ταχύτητες που εξελίσσεται η τεχνολογία, το site λειτουργεί από το 2018, όπως καταλαβαίνετε ήταν αναγκαίο να δημιουργήσουμε ένα καινούργιο. Στο νέο site, για λόγους αναγνωρισιμότητας, διατηρήθηκε η ίδια διεύθυνση url που είχαμε, ενώ το site της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, παραμένει ενεργό με διαφορετικό όνομα, με το archive agrotikianaptixi.gr ώστε να ξεχωρίζει και να συνεχίζει να φιλοξενεί το αρχειακό υλικό της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.

Ακριβώς επειδή ο ιστότοπός μας αποτελεί το βασικό εργαλείο επικοινωνίας και ενημέρωσης του ΠΑΑ, αυτό που προσπαθήσαμε από την αρχή ήταν να φτιάξουμε έναν ιστότοπο περιεκτικό, μοντέρνο, φιλικό με προσιτή γλώσσα, χρώμα, εικόνα, βίντεο και σε συνδυασμό με τη διάρθρωση του περιεχομένου, ο σκοπός μας ήταν να διευκολύνουμε την περιήγηση. Ταυτόχρονα αναπτύχθηκε ώστε να είναι πλήρως συμβατός με τις απαιτήσεις του προτύπου responsive, που είναι το πρότυπο που χρησιμοποιείται έτσι ώστε ένα site να προβάλλεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, σε όλες τις συσκευές, είτε είναι υπολογιστής, είτε είναι laptop, smartphone ή tablet.

Ας ρίξουμε λοιπόν μια γρήγορη ματιά. Ξεκινώντας από τη μπάρα επιλογών, έχουμε πέντε κατηγορίες. Στην πρώτη κατηγορία, που είναι η διαχειριστική, εκεί μπορεί κάποιος να ενημερωθεί για τη διάρθρωση της Διαχειριστικής και κυρίως τα στοιχεία των υπαλλήλων, μ' έναν πολύ εύκολο τρόπο αναζήτησης, είτε ονομαστικά είτε ανά μονάδα, τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης του ΠΑΑ, και τα μέτρα που τους έχουν εκχωρηθεί και τους συνδέσμούς τους.

Στο πρόγραμμα ΠΑΑ περιλαμβάνεται ό,τι αφορά στην έγκριση και στο θεσμικό πλαίσιο του ΠΑΑ, στις συνεδριάσεις και τις γραπτές διαδικασίες, τις Επιτροπές Παρακολούθησης, στην αξιολόγηση του προγράμματος με τους δείκτες και τις ετήσιες εκθέσεις, στο Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο με παραπομπή στο site του, στα χρηματοδοτικά εργαλεία και την εκ των προτέρων αξιολόγηση για την εφαρμογή τους, στο ΣΔΕ καθώς και σε όλες τις εξελίξεις για την Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Ας αφήσουμε λίγο τα Μέτρα, που θα τα δούμε παρακάτω και να προχωρήσουμε, να πούμε ότι στο πεδίο «Δημοσιότητα», αναρτούμε όλα τα νέα, τις εκδηλώσεις, τις οδηγίες για τις υποχρεώσεις δημοσιότητας των δικαιούχων και των ΕΦΔ καθώς και τα λογότυπα που κανονιστικά υποχρεούμαστε να χρησιμοποιούμε. Η ηλεκτρονική βιβλιοθήκη που έχει κάθε site, σ' αυτήν μπορούμε ν' αναζητήσουμε οποιοδήποτε έγγραφο θέλουμε είτε με τον τίτλο είτε ανά κατηγορία είτε ανά έτος.

Ας επανέλθουμε τώρα στη μπάρα που έχουμε τα μέτρα του ΠΑΑ. Εκεί λοιπόν, προσπαθήσαμε να χωρίσουμε σε κατηγορίες τα μέτρα και όχι να τα παραθέσουμε μ' ένα ξερό νούμερο, δηλαδή Μέτρο 1, Μέτρο 2 κι έτσι τα βάλαμε σ' αυτές τις κατηγορίες που βλέπετε. Ξεκινάμε λοιπόν από τα επενδυτικά, για να σας δώσω μια εικόνα, έχουν ταξινομηθεί τα μέτρα που σχετίζονται με τις παρεμβάσεις ιδιωτικών επενδύσεων που είναι π.χ. τα σχέδια βελτίωσης, η μεταποίηση, οι νέοι αγρότες.

Μετά στην κατηγορία με τα περιβαλλοντικά, έχουν ταξινομηθεί όλα τα μέτρα που σχετίζονται άρρηκτα με το περιβάλλον. Ενδεικτικά αναφέρουμε τις δασώσεις, τη βιολογική γεωργία και την εξισωτική αποζημίωση. Στην κατηγορία «Κατάρτιση, συμβουλές και συνεργασίες», περιλαμβάνονται τα μέτρα της κατάρτισης και των γεωργικών συμβουλών καθώς και το μέτρο 16 που αφορά στη συνεργασία και που είναι η πρώτη φορά που υλοποιείται στο ΠΑΑ.

Επίσης στην κατηγορία «Δημόσια» είναι επενδύσεις με δικαιούχο το Δημόσιο και ενδεικτικά αναφέρουμε τα εγγειοβελτιωτικά, τους αναδασμούς και τη δασική οδοποιία, μετά στο LEADER CLLD περιλαμβάνονται οι παρεμβάσεις τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, το γνωστό σε όλους μας LEADER.

Στην κατηγορία «Τεχνική Βοήθεια» υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με το θεσμικό πλαίσιο που διέπεται τις πράξεις τεχνικής υποστήριξης, τις προκηρύξεις και πληροφορίες επίσης για τον κατάλογο προμηθευτών και τέλος, στην κατηγορία «Συνεχιζόμενες πράξεις», περιλαμβάνονται όλα τα έργα που συνεχίζονται από την προγραμματική περίοδο και αναφέρονται με διπλή ονομασία, και της προηγούμενης και της τρέχουσας περιόδου, ώστε να μπορεί κάποιος να τ' αναζητήσει εύκολα με όποια διαθέσιμη πληροφορία έχει.

Τώρα λοιπόν είμαστε σε θέση να επισημάνουμε κάποια σημεία που διαφοροποιείται το νέο site απ' το παλιό ως προς το περιεχόμενο. Κατ' αρχάς η πρώτη διαφοροποίηση είναι η κατηγοριοποίηση που σας είπα μόλις πριν από λίγο για τις 7 κατηγορίες που έχουμε βάλει τα μέτρα. Η δεύτερη διαφοροποίηση, είναι ότι ταυτόχρονα με την ονομασία του Μέτρου, χρησιμοποιήσαμε και μια σύντομη ονομασία έτσι όπως έχουμε συνηθίσει όλοι ν' αναφερόμαστε στο κάθε Μέτρο.

Σας λέω ενδεικτικά, ότι π.χ. το Υπομέτρο 4.1 που είναι οι επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, εμφανίζεται και μ' αυτό το όνομα και με το όνομα «Σχέδια βελτίωσης», για κάποιον έτσι να είναι πολύ πιο εύκολο.

Η τρίτη διαφοροποίηση που επίσης είναι πολύ βοηθητική για έναν χρήστη, είναι ότι έχουμε ομαδοποιήσει την πληροφορία στο site. Δηλαδή, έχουμε χρησιμοποιήσει 4 κατηγορίες, όσον αφορά τα μέτρα πάντα, που είναι οι γενικές πληροφορίες, το θεσμικό πλαίσιο, οι προσκλήσεις, τ' αποτελέσματα αξιολόγησης και οι αποφάσεις ένταξης και με τον τρόπο αυτό, η κάθε κατηγορία αναρτάται στη σωστή κατηγορία και μπορεί ν' αναζητηθεί εύκολα από κάποιον.

Για παράδειγμα, στις προσκλήσεις μπορούμε ν' αναρτήσουμε την προδημοσίευση, την πρόσκληση της τροποποίησής της. Αντίστοιχα αυτό μπορεί να γίνει σε όλα τα πράγματα μέσα στο site. Έτσι, με μια γρήγορη ματιά έχεις όλη την πληροφορία συγκεντρωμένη, τακτοποιημένη και εύκολα προσβάσιμη.

Ας αφήσουμε λίγο τώρα τη μπάρα που είναι ο κύριος όγκος της πληροφορίας του site και ας δούμε λίγο πώς το έχουμε στήσει. Κατ' αρχάς το πρότυπο, το template που χρησιμοποιήσαμε, είναι αυτό σε διάρθρωση ανά στρώματα. Δηλαδή η πληροφορία εκτείνεται οριζόντια, όπως κάποιος βλέπει την οθόνη.

Κάτω απ' τη μπάρα επιλογών λοιπόν εμφανίζεται ένα slider που ανανεώνεται πολύ γρήγορα και σε αυτό επιλέγουμε τί θέματα θέλουμε να εμφανίσουμε ανάλογα με την επικαιρότητα και παραπομπή στο σημείο του site όπου είναι αναρτημένη αυτή η πληροφορία. Χρησιμοποιώντας λοιπόν εκεί φωτογραφίες που είναι καλαίσθητες και σύγχρονες, προσπαθούμε να

προσελκύσουμε το χρήστη. Εξάλλου όλοι ξέρουμε ότι μια εικόνα ισούται με χίλιες λέξεις.

Στο δεύτερο επίπεδο, που είναι και αρκετά σημαντικό, εμφανίζεται στην οθόνη, με το που μπαίνει κάποιος στο sites βλέπει αυτό, δηλαδή το slider και αυτό το σημείο που σας λέω τώρα, που είναι η αναζήτηση των προσκλήσεων και των εντάξεων. Με το δεδομένο λοιπόν ότι ο μέσος χρήστης χρειάζεται το site κυρίως για ν' αντλήσει αυτή την πληροφορία, οι προσκλήσεις, το τοποθετήσαμε και σε αυτό το σημείο διότι από δω είναι εύκολα ορατό σε κάποιον, ακόμα και στον πιο άπειρο χρήστη. Δηλαδή αυτό το σημείο απλά κάποιος δε θα το χάσει.

Έτσι λοιπόν δίνει τη δυνατότητα είτε να εμφανιστούν όλες οι προσκλήσεις οι ενεργές, είτε διαφορετικά στην αναζήτηση, μπορεί ν' αναζητήσει κάποιος είτε με μια ελάχιστη πληροφορία, το αν η πρόσκληση είναι σε ισχύ ή έχει λήξει, σε ποιους απευθύνεται σε μια λέξη κλειδί που μπορεί να έχει στο μυαλό του ή ακόμα καλύτερα αν ξέρει και το Μέτρο. Έτσι λοιπόν, όλο αυτό είναι όμορφο και τακτοποιημένο πια.

Στο τρίτο επίπεδο, εμφανίζεται ένα μενού με θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος για το ΠΑΑ με στόχο ν' ανανεώνεται ανάλογα με τα επίκαιρα θέματα που έχουμε και το ημερολόγιο, που είναι ένα εύχρηστο εργαλείο για τον επισκέπτη. Σ' εμάς τώρα, στο δικό μας ημερολόγιο, προβάλλουμε όλες τις δραστηριότητες της Διαχειριστικής, τις συναντήσεις που κάνουμε με τους ΕΦΔ, τις Επιτροπές Παρακολούθησης, διαβουλεύσεις, τις εκδηλώσεις που κάνουμε με το ΕΑΔ και κυρίως αυτό που ενδιαφέρει τους περισσότερους, την έναρξη και τη λήξη των προσκλήσεων.

Στο 4^ο επίπεδο αναρτώνται οι εξελίξεις σ' ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο που σχετίζονται με την προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου, αμέσως μετά, στο επόμενο επίπεδο έχουμε τις συνδέσεις με όλα τα ευρωπαϊκά δίκτυα και τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύνδεση με όλους τους άλλους διαδικτυακούς τόπους, από δω φυσικά δε θα μπορούσαμε να παραλείψουμε τη σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τη DG AGRI και την EIP AGRI.

Στο 6^ο επίπεδο παρουσιάζεται η ροή των νέων, το λεγόμενο RSS Feeds με συνεχή ανατροφοδότηση από τους ιστοτόπους που είναι

άρρηκτα συνδεδεμένοι με το πρόγραμμα, δηλαδή το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο, τη DG AGRI και την EIP AGRI.

Και το τελευταίο επίπεδο, παρέχεται πρόσβαση σε ηλεκτρονικές εφαρμογές που στηρίζουν την υλοποίηση του ΠΑΑ, που είναι το ΠΣΚΕ, το ΠΣΑΑ, ένα εκπαιδευτικό υλικό για το ΠΣΑΑ καθώς και η ηλεκτρονική εφαρμογή που παρουσίασε πριν από λίγο ο συνάδελφος, ο κ. Τσεργούλας.

Ας δούμε λίγο τώρα και τις ενέργειες που θα υλοποιηθούν το επόμενο διάστημα για την ολοκλήρωση του site. Θα πρέπει σαφώς να ενεργοποιηθεί η αγγλική έκδοση ώστε να δίνεται η δυνατότητα σε περισσότερους χρήστες και η πληροφορία πλέον να μπορεί να διαχέεται και εκτός συνόρων, να ενεργοποιήσουμε τις δημοσκοπήσεις, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, το facebook και το twitter και να μπορούμε να έχουμε τη δυνατότητα αποστολής newsletter.

Και το τελευταίο φυσικά είναι να βελτιώσουμε τις αστοχίες που θα διαπιστώσουμε από τη λειτουργία του site. Αυτό λοιπόν που είναι πολύ σημαντικό για τη δημιουργία ενός χρηστικού site, είναι και οι δικές σας παρατηρήσεις ώστε να μπορέσουμε να το βελτιώσουμε και να το προσαρμόσουμε στις ανάγκες όλων μας, γι' αυτό ελπίζω αυτή τη πρώτη επαφή να σας κέντρισε το ενδιαφέρον κι όχι μόνο να πλοηγηθείτε, αλλά ν' αφιερώσετε και λίγο χρόνο να μας στείλετε τη γνώμη σας σ' ένα από τα 4 μέλη που βλέπετε, με το περσινό χριστουγεννιάτικο δέντράκι μας γιατί φέτος δεν προλάβαμε να στολίσουμε ακόμα. Ευχαριστώ πολύ.

M. ΜΑΡΚΑΝΔΡΕΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, δυο λεπτά, θα ήθελα πάρα πολύ να ευχαριστήσουμε κατ' αρχάς τη Βάσω Χαλβατζή, συνάδελφο από τη Μονάδα Δικτύωσης και Δημοσιότητας, είναι η κρυφή δύναμη της ομάδας, είναι κρυμμένη πίσω, αλλά πραγματικά συντόνισε αυτό το κίνημα. Επίσης θέλω να ευχαριστήσω όλους τους συναδέλφους που έχουν τα Μέτρα από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, από την ΕΥΕ, από τις Διευθύνσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, γιατί για να μπει το περιεχόμενο αυτό ενός τέτοιου προγράμματος με τόσα μέτρα, τόσες δράσεις, τόσα Υπομέτρα, ήταν πολύ δύσκολη δουλειά.

Να τους ευχαριστήσω πάρα πολύ και προφανώς θα τους ξαναενοχλήσουμε στο μέλλον για τυχόν βελτιώσεις. Ένα θερμό χειροκρότημα σας παρακαλώ τουλάχιστον, γι' αυτούς τους ανθρώπους που συνέβαλλαν για το site.

Συζήτηση - Παρεμβάσεις Μελών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ωραία, ευχαριστούμε πολύ για την υπενθύμιση, το χειροκρότημα το χρειαζόμαστε όλοι και την επιβράβευση, όλοι οι άνθρωποι και όλες οι Υπηρεσίες.

Ήθελα μόνο δυο πράγματα να πω σε σχέση με όσα είπατε στην παρουσίασή σας ως Μονάδα, θεωρώ ότι είναι σημαντικό να τα κρατήσουμε. Νομίζω ότι η δουλειά της συγκεκριμένης Μονάδας κατ' αρχάς είναι μια σοβαρή δουλειά υποδομής η οποία έχει αρχίσει και αποκαλύπτεται, ξετυλίγεται και πιστεύω ότι θα συμβάλλει στην πρόοδο και αποτελεσματικότερη υλοποίηση του Προγράμματος στο αμέσως προσεχές διάστημα.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι χαίρομαι ιδιαίτερα γιατί καλλιεργείται –και καλλιεργείτε- τόσο τη συνεργασία όσο και τη διεθνοποίηση, την εξωστρέφεια του προγράμματος και του Υπουργείου θα έλεγα, εννοώ συμβάλλετε σε αυτό και οι πρωτοβουλίες που έχετε πάρει νομίζω ότι είναι εξαιρετικά σημαντικές σε αυτή την κατεύθυνση.

Τέλος, να πω ότι κάπως καθυστερημένα αλλά γινόταν η δουλειά υποδομής, προχωράμε το επικοινωνιακό κομμάτι. Αυτό είναι γεγονός, αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι από την εμπειρία τη δική μου γυρνώντας την Ελλάδα για τους γνωστούς λόγους παρουσίασης του προγράμματος, διαπιστώνω ότι η υψηλότερη αναγνωρισιμότητα τελικά, έρχεται από την αποτελεσματικότητα υλοποίησης του Προγράμματος.

Γιατί ο πολίτης, ο αγρότης θέλει να δει να προκηρύσσονται τα μέτρα, να γίνονται οι πληρωμές, να προχωράνε τα πράγματα και αυτό, επιτρέψτε μου να πω, έχει αρχίσει και καταγράφεται σε κάθε γωνιά της χώρας χωρίς να έχει φτάσει εκεί, ούτε η καινούργια ιστοσελίδα ούτε μια σειρά άλλα επικοινωνιακά πράγματα που κάνουμε.

Άρα ο συνδυασμός της δουλειάς που γίνεται, δουλειά υποδομής, δουλειά με αξιοπιστία, σε συνδυασμό με την προσπάθεια επικοινωνιακής διοργάνωσης της προβολής αυτού του έργου, νομίζω θα έχει τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Πάμε τώρα στο τελευταίο στάδιο της δουλειάς αυτής της ενότητας, που αφορά τα ερωτήματα, τις παρατηρήσεις, κυρίως για όλα τα θέματα που παρουσιάστηκαν αλλά θα έλεγα και για τα κριτήρια τα οποία μας απασχολούν, τα κριτήρια επιλογής που παρουσιάστηκαν. Ερωτήσεις, παρατηρήσεις υπάρχουν;

Η κα Μαυριά, από το Υπουργείο Οικονομίας έχει το λόγο.

Π. ΜΑΥΡΙΑ: Χαιρετώ κι εγώ τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης. Κατά κανόνα στις εισηγήσεις της Ειδικής Υπηρεσίας συντονισμού, τονίζονται καθυστερήσεις, προβλήματα, επικινδυνότητες κτλ.

Ήμουν λοιπόν κι εγώ έτοιμη να σας τονίσω καθυστερήσεις κυρίως στα δασικά και κυρίως στις συμβουλευτικές. Με ιδιαίτερη λοιπόν χαρά, άκουσα τόσο απ' τον Πρόεδρο της Επιτροπής όσο και στην παρουσίαση της υλοποίησης, ότι αυτά τα μέτρα πλέον ενεργοποιούνται, άρα το στοίχημά μας είναι αν μπορέσουμε ν' αρχίσει και η υλοποίηση μέσα στο '19, θα ήταν ιδιαίτερη χαρά αυτό.

Επίσης, στην πορεία υλοποίησης ακούσαμε και το μέτρο της συνεργασίας είχε εξαιρετική απήχηση, αυτό νομίζω ότι πρέπει να σας χαροποιεί ιδιαίτερα και να νιώθετε ιδιαίτερα υπερήφανοι γιατί ξέρω όλη την προσπάθεια που έκανε το Υπουργείο και η Διαχειριστική να επικοινωνήσει αυτό το Μέτρο, να προετοιμάσει δυνητικούς δικαιούχους και εμπλεκόμενους φορείς, έτσι ώστε να ωριμάσουν οι συνθήκες και το πνεύμα συνεργασίας για να μπορέσει η πρόσκληση να έχει απήχηση.

Περιμένουμε λοιπόν κι εκεί την αξιολόγηση, να δούμε λοιπόν τους καρπούς που απέδωσε όλη αυτή η προσπάθεια. Από πλευράς μου, μια παράκληση αν είναι εφικτό, στη DG AGRI να συντομεύσουν λίγο οι διαδικασίες για τις επιλεξιμότητες της νέας περιόδου, έτσι ώστε τόσο όλες οι διαχειριστικές ενέργειες που κάνει η Διαχειριστική Αρχή για επιτάχυνση αλλά και για ωρίμανση νέων projects και νέων δράσεων, να είναι στη σωστή κατεύθυνση και όσο νωρίτερα γνωρίζεις τις επιλεξιμότητες, αντιλαμβάνεστε,

τόσο περισσότερο χρόνο θα έχει για να ωριμάσει όλα αυτά τα πράγματα. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Μαυριά για την παρέμβασή της. Μόνο να προσθέσω ότι είναι εξαιρετικά σημαντικό να παρακολουθήσουμε όπως σωστά είπατε, το μέτρο 16, «Συνεργασία – Καινοτομία», είχα κι εγώ προσωπικά την εμπειρία να συμμετέχω σε όλες αυτές, μ' εξαίρεση μία-δύο νομίζω παρουσιάσεις, το ενδιαφέρον είναι εξαιρετικά μεγάλο και νομίζω ότι υπάρχει δυνατότητα να χτίσουμε πλέον μια κουλτούρα συνεργασίας με καινοτόμες δράσεις, η οποία πλέον διαφαίνεται ως μια αδήριτη ανάγκη και από την ερευνητική κοινότητα και από την υπόλοιπη κοινωνία.

Ήμουν πρόσφατα στην Κρήτη, σε μια αντίστοιχη συνάντηση και πραγματικά εντυπωσιάστηκα από το μεγάλο ενδιαφέρον που υπήρχε τόσο από φορείς που συνδέονται με τον αγροτικό χώρο όσο κι από την ακαδημαϊκή κι ερευνητική κοινότητα, σ' ένα γεμάτο αμφιθέατρο, να συζητάμε για την καινοτομία στον αγροτικό χώρο. Νομίζω ότι αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό και πρέπει να το κεφαλαιοποιήσουμε τώρα και στην επόμενη προγραμματική περίοδο.

Ο κ. Βαβίας από το ΓΕΩΤΕΕ έχει το λόγο.

Σ. ΒΑΒΙΑΣ: Έχω δυο ερωτήσεις. Η πρώτη ερώτηση είναι τί γίνεται με το 11.1.1 αλλά το παλιό. Είμαστε στο 2^ο έτος, πηγαίνουμε για το 3^ο, βλέπουμε μια καινούργια προκήρυξη που έρχεται, αλλά δεν ξέρουμε τί θα γίνει με την παλιά, δηλαδή με τα άτομα που κλείνουν την τριετία.

Από κει και πέρα εγώ δεν κατάλαβα πολύ καλά τους λογάριθμους και έτσι όπως το είδαμε, θέλουμε να καταλάβουμε ποια θα είναι αυτά τα στρέμματα από τα οποία θα ξεκινά το πρόβλημα για τον παραγωγό. Βλέπουμε ότι δίνονται πολλά κριτήρια στις ορεινές περιοχές, με αποτέλεσμα άνθρωποι που στην παραγωγική διαδικασία, π.χ., οπωροκηπευτικών που είναι στα πεδινά να έχουν πρόβλημα, άρα να μην ενταχθούν στο πρόγραμμα, βάζουμε έναν προβληματισμό σ' αυτό το κομμάτι.

Επίσης, στο γ', που λέμε για την παραγωγή ζωοτροφών, αυτοί που έχουν μπει στη βιολογική κτηνοτροφία, η ερώτηση που κάνουμε, είναι πώς θα ελεγχθεί αυτό εδώ πέρα, δηλαδή θα έπρεπε να έχουν το έτος

αναφοράς, το '18 ζωοτροφές, ή θα πρέπει να βάλουν το '19; Πώς μπορούμε να το διαπιστώσουμε;

Όσον αφορά το 11.2.1, η μία άποψη που έχουμε, είναι ότι τα άτομα τα οποία έχουν 10 χρόνια στα Βιολογικά, έχουν βρει μια ελεύθερη αγορά. Σε σύγκριση μ' αυτούς που είναι στην πενταετία, είναι σε καλύτερη μοίρα. Οπότε μήπως θα έπρεπε το μέγιστο να το έχουμε στην πενταετία; Επίσης η απορία που έχουμε, είναι στο 11.2.1, στην κατηγορία «Επαγγελματίας αγρότης», πώς μπορούμε ν' αντιληφθούμε ότι κάποιος θα είναι μέλος σ' ένα Συνεταιρισμό ή Οργάνωση Παραγωγών.

Για παράδειγμα, είμαι εγώ μέλος σε μια Οργάνωση Παραγωγών Βαμβακιού και θα παράγω βιολογικά τριφύλλια. Θα πάρω μοριοδότηση; Ή μήπως θα έπρεπε να έχουμε επαναδιατύπωση ότι αν θ' ανήκω σε συλλογικό όργανο δυο καλλιεργητών, θα πρέπει να πάρω αυτή τη μοριοδότηση, ή σε Συνεταιρισμό; Και κάτι για το 6.3, κ. Γενικέ να το πείτε εσείς.

Θ. ΜΠΕΡΤΖΕΛΕΤΟΣ: Κατ' αρχάς να πω ότι είναι πολύ σήμερα στην Επιτροπή Παρακολούθησης, το οποίο πρώτη φορά φαίνεται πως επιλύεται η χρηματοδότηση, το οποίο είναι το μέγιστο πρόβλημα του αγροτικού τομέα, με το θέμα των χρηματοδοτικών εργαλείων και πρέπει να λέμε και τα θετικά.

Φαντάζομαι πως τα σχέδια βελτίωσης όπου είδαμε ότι ο προϋπολογισμός είναι τριπλάσιος και η πιθανή υπερδέσμευση που είναι νωρίς ακόμα βέβαια, αλλά θα πρέπει να τη δείτε σημαντικά γιατί είναι Μέτρο το οποίο αφορά τις πλείστες περιπτώσεις των αγροτών, από 18 μέχρι 61 και όλων των ειδών των επενδύσεων, είναι το πιο σημαντικό Μέτρο, νομίζω πως σε δεύτερο χρόνο θα επιλυθεί το ζήτημα τουλάχιστον ως ένα σημείο, της χρηματοδότησης, δεδομένου ότι η εκχώρηση είναι κομμάτι το οποίο δεν υφίσταται.

Για το 6.3, είναι ένα Μέτρο του οποίου η βάση είναι αρκετά υψηλή, τα 70 μόρια, γιατί όπως είπατε και στη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, 1/1/2021, το στρατηγικό σχέδιο, αν κάνουμε μια αντιστοίχιση, πρέπει να δούμε το πώς ακριβώς αξιολογείται ένα μέτρο. Αυτό το μέτρο έχει μια προσπάθεια συγκεκριμένης βιωσιμότητας γεωργών σε συγκεκριμένη τυπική απόδοση, αλλά έτσι όπως είναι αυτή η βάση είναι αρκετά υψηλή, σα γεωτεχνική νομίζω πως είναι λάθος που διεγράφη το πτυχίο της γεωτεχνικής

κατεύθυνσης και δεν το λέμε συντεχνιακά, γιατί στο 6.1 υπάρχει και στο 6.3 δεν υπάρχει, να το πω έτσι, γιατί και τα δύο Μέτρα είναι στην ουσία εγκατάσταση.

Όσον αφορά το Μέτρο της Βιολογικής, αυτό που είπε ο κ. Βαβίας, θα ήθελα να πω ότι αυτό το ΠΑΑ στο τέλος και σύμφωνα με τους δείκτες που προανέφερα, δίνει δυο, να το πω, οδούς: Την ενίσχυση στις περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, που και στη βιολογική και πάλι θα το πω έτσι, πριμοδοτούνται, και στη Βιολογική Γεωργία, το έδειξε ο κ. Παππάς. Στο τέλος δηλαδή, σα στόχο, σα δείκτη, σαν αποτέλεσμα, σαν αξιολόγηση, αυτό θα είναι το ΠΑΑ.

Το αν θα έχει αποτέλεσμα στο μέλλον και τί ακριβώς θα γίνει στον αγροτικό τομέα, θα το δούμε στην πορεία στο μέλλον. Αλλά στην ουσία, τα μεγαλύτερα ποσά θα είναι εκεί.

Κλείνοντας αυτό για τα χρηματοδοτικά εργαλεία το οποίο προαναφέρατε, νομίζω πως πρέπει να γίνει άμεσα και να πάρει σάρκα και οστά γιατί είναι το μείζον πρόβλημα στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, που οι τιμές των αγροτικών προϊόντων είναι οι χειρότερες όλων των ετών σε όλες σχεδόν τις καλλιέργειες. Ευχαριστούμε.

κ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Μπορώ να κάνω κι εγώ τοποθέτηση ή μετά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γενικότερη τοποθέτηση θα έλεγα συνοπτικά όμως, γιατί έθεσα το θέμα των ερωτήσεων κατά βάση.

κ. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ κ. Πρόεδρε και ευχαριστώ για την πρόσκληση.

Χωρίς πραγματικά να ξοδέψω πολύ χρόνο, θα σχολιάσω για την πορεία του ΠΑΑ. Κι ενώ οι δαπάνες και η πρόοδος στο Μέτρο φαίνεται ότι είναι πολύ καλή και το διαπιστώσαμε σήμερα εδώ, η σειρά με την οποία εκδίδονται οι προσκλήσεις επιδέχεται βελτίωσης όπως το έχουμε ξαναπεί στο παρελθόν. Ελπίζουμε πλέον να έχουμε σύντομα τα μέτρα εκπαίδευσης, το μέτρο των συμβούλων που βλέπουμε που αργεί και των μικρών εκμεταλλεύσεων, τα οποία κατά τη γνώμη μας έπρεπε να έχουν ενεργοποιηθεί πρώτα απ' όλα τα υπόλοιπα. Το έχουμε συζητήσει και σε προηγούμενες Επιτροπές.

Σχετικά με τα μέτρα που έχετε υποβάλλει, ή τροποποιήσεις, θα ήθελα να πω ότι είμαστε προφανώς ευχαριστημένοι για τη μοριοδότηση των νέων γεωργών στη βιολογική γεωργία και μολονότι το σύστημα φαίνεται πολύπλοκο, με τις πολλές διαβαθμίσεις, τόσο για τους γεωργούς όσο και για τη γραφειοκρατία, το στηρίζουμε πραγματικά, αφού κατευθύνει ορθά τους νέους προς μια γεωργία πιο φιλική στο περιβάλλον και στον άνθρωπο.

Αναφορικά τώρα στο μέτρο 1.1.2 της κατάρτισης, έχουμε υποβάλλει τα σχετικά μας σχόλια τις προηγούμενες ημέρες. Ο όρος επιλεξιμότητας της 3^{ης} κουκίδας διαθέτει αποδεδειγμένα την εμπειρία στο γεωργικό τομέα κατάρτισης, λοιπών ενεργειών, απόκτησης δεξιοτήτων. Είναι ασαφής και μπορεί μάλλον να λειτουργήσει μάλλον περιοριστικά, ανάλογα με την ερμηνεία του.

Θα πρέπει να επιτρέπει τον ελεύθερο ανταγωνισμό και να μην περιορίζετε τους δικαιούχους στα Πανεπιστήμια, τα ΤΕΙ και τον ΕΛΓΟ, τα οποία φαίνεται να προκρίνονται αποκλειστικά. Επίσης θεωρούμε ότι πρέπει να καταργηθεί ή ν' αναδιαμορφωθεί ώστε να είναι πιο ευέλικτη η δημιουργία συνεργειών με εμπειρία και στην εκπαίδευση και στο γεωργικό τομέα, και ιδίως στην πράξη και όχι μόνο στη θεωρία.

Δεύτερον, στο Μέτρο 6.3, προτείνουμε τις ακόλουθες τροποποιήσεις, τους όρους επιλεξιμότητας, κατανοούμε την ανάγκη του περιορισμού του συνολικού εισοδήματος των επιλέξιμων αγροτών, αλλά δεν κατανοούμε το λόγο για τον οποίο πρέπει να περιορίσουμε το αγροτικό εισόδημα. Δεν υπάρχει λόγος να περιορίσουμε το αγροτικό εισόδημα καθώς μ' αυτό τον τρόπο πριμοδοτούμε όσους αποκρύπτουν τα έσοδα, μας το φωνάζουν πάρα πολύ αυτοί και άλλοι φορείς, δεν παράγουν αρκετά αλλά εξαρτώνται από επιδοτήσεις κι επιδόματα.

Είναι αμφίβολο εάν θ' αξιοποιήσουν αναπτυξιακά την επιχορήγηση του Μέρους, πρέπει πραγματικά να προσέξουμε. Επίσης, την 3^η κουκίδα, να τροποποιηθεί, «οι υποψήφιοι δικαιούχοι, θα πρέπει να έχουν ατομικό αγροτικό εισόδημα ίσο με 1.000 ευρώ έως και 10.000 το συνολικό και οικογενειακό εισόδημα, έως 15.000.

Ακόμη ένα σχόλιο κ. Πρόεδρε, που θέλω να τονίσω, είναι ότι αντίστοιχα στα κριτήρια μοριοδότησης 3.1 και 3.2, ιδίως το 3.2 μάλλον πρέπει

να καταργηθεί αφού δεν είναι σχετικό με τη σκοπιμότητα της Δράσης και υπάρχει κόστος επιλεξιμότητας. Επίσης τα κριτήρια 5.3 και 6.1 ίσως δημιουργήσουν κίνητρο υποβολής σχεδίων προσαρμοσμένων σε αυτά, καλό θα είναι να μειωθεί η βαρύτητά τους. Το ίδιο ισχύει και για τα Περιφερειακά, το 5.4 και το 6.2.

Σχετικά τώρα με τα κριτήρια, τις περιοχές και μειονεκτήματα και περιορισμούς, κατανοούμε την επιστημονική τους τεκμηρίωση, αλλά θα πρέπει επίσης κι εσείς να κατανοήσετε την αναστάτωση που επιφέρει η μείωση των εισοδημάτων κάποιων γεωργών που καθίστανται μη επιλέξιμοι σε αυτό το αντίστοιχο μέτρο. Μήπως θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε σε μια μεταβατική περίοδο; Είναι μια ερώτηση και κυρίως των νέων ανθρώπων.

Τέλος, χαιρετίζουμε την ενεργοποίηση όλων των χρηματοδοτικών εργαλείων, μολονότι ότι κι αυτά έρχονται αργότερα απ' ό,τι θα έπρεπε. Κύριε Πρόεδρε, όπως πάντα είμαστε διαθέσιμοι για τη συνεργασία και προσερχόμαστε εποικοδομητικά, διότι μπορούμε να συμβάλλουμε πρακτικά στη βελτίωση του προγράμματος. Θα ήθελα με την ευκαιρία να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε όλα τα στελέχη, τις Υπηρεσίες και την πολύ καλή δουλειά που κάνουν. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Υπάρχει άλλη ερώτηση ή παρατήρηση;

A. BARTOVICH: Εν συντομία, τρία σχόλια: Να τονίσω τη σημασία της επικοινωνίας, όπως ξέρουν όλοι οι φοιτητές, το πρόβλημα δεν είναι να παράγεις, το πρόβλημα είναι να πουλάς.

Πρέπει να το κάνεις, πρέπει να ξέρεις τί δουλειά κάνεις, να ξέρουν οι άλλοι άνθρωποι τί δουλειά κάνεις, να έχεις καλό feed back, να έχεις καλά προγράμματα και να έχεις καλή επιτυχία και αποδοχή. Επίσης, θέλω να σας ενθαρρύνω να συνεργάζεστε με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Αγροτική Ανάπτυξη, είμαι βέβαιος ότι είστε μέλη αυτού, αλλά πρέπει να είστε και ενεργά μέλη, είναι χρήσιμο και για το Δίκτυο και για εσάς.

Πολλά πράγματα τα κάνετε πάρα πολύ καλά και μπορείτε να δώσετε κι εσείς τεχνογνωσία και να λάβετε από άλλους. Επίσης, να πω, αν έχετε κάποιο ενημερωτικό υλικό, βίντεο, θετικές εμπειρίες, έργα, projects κτλ., να μας τα στείλετε, να μας τα δώσετε, γιατί θα προσπαθήσουμε εμείς να τα διανείμουμε σ' ευρωπαϊκό επίπεδο, να γνωρίσουν και οι υπόλοιποι στις

ομάδες μας τη δουλειά που κάνετε και θα τονιστούν έτσι οι θετικές εμπειρίες. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ για τις παρατηρήσεις. Ξεκινώ από τις τελευταίες παρατηρήσεις του κ. Bartovich.

Σε ό,τι αφορά την παραγωγή και την πώληση, το πρόβλημα το δικό μας δεν είναι ότι δεν έχουμε πωλήσεις, έχουμε με το παραπάνω, έχουμε ενεργή ζήτηση, μάλλον υπερβολικά υψηλή ζήτηση για τα μέτρα, που σημαίνει ότι τελικά υπάρχει μια διάχυση του προγράμματος στους ενδιαφερομένους, το θέμα όμως της καλύτερης δυνατής επικοινωνίας της δουλειάς που γίνεται, με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο με την παρατήρησή σας.

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο, για την αξιοποίηση του υλικού που έχει παραχθεί θα έλεγα, ευχαρίστως να σας το δώσουμε αλλά θα πρέπει να πληρώσετε royalties για τη δουλειά που έχει γίνει. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται να μας αυξήσετε τον προϋπολογισμό. Αστείεύομαι προφανώς.

Λοιπόν, στις άλλες παρατηρήσεις που έγιναν, καταγράφονται όλες οι παρατηρήσεις, δεσμεύομαι εγώ ως Πρόεδρος της Επιτροπής να τις λάβουμε υπ' όψιν και με την ευκαιρία, μιας και το θίξατε, σε ό,τι αφορά τη βάση του 6.3 υπό μία έννοια έχει κλείσει με τη γραπτή διαδικασία. Αλλά εγώ χαίρομαι και το ξανανοίγω ως θέμα, ενώπιον της Επιτροπής Παρακολούθησης, για να το λάβουμε υπ' όψιν, να το επεξεργαστούμε στην κατεύθυνση που αναφέρατε.

Ένα δυο τελευταία πράγματα, εν αναμονή και του Υπουργού γιατί απ' ό,τι ενημερώθηκα είναι καθ' οδόν, δε θα δώσουμε απαντήσεις στις επιμέρους ερωτήσεις τώρα, φαντάζομαι ότι είναι ερωτήσεις παρατηρήσεις για να ληφθούν υπ' όψιν. Δυο πράγματα σε ό,τι αφορά τις προκηρύξεις και θέλω να είμαι σαφής σ' αυτό γιατί, κ. Βασιλόπουλε, τα έχουμε ξαναπεί δημόσια, η ιεράρχηση και η προτεραιοποίηση είναι αυτή η οποία έχει συμβεί ήδη τα περασμένα τρία χρόνια.

Είναι ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής. Εμείς αξιολογήσαμε ως πιο σημαντική την προκήρυξη, το ξέρετε, πρώτα των νέων αγροτών, των επενδυτικών μέτρων κτλ. Οι συμβουλές αυτή τη στιγμή όπως ξέρετε, είναι ανοιχτή η πρόσκληση για την επιμόρφωση και πιστοποίηση, μέσα στο α' εξάμηνο του '19 θα προκηρύξουμε το Μέτρο των γεωργικών συμβουλών.

Δεν υποτιμώ τη σημασία του Μέτρου καθόλου, αλλά βρίσκω υπερβολική, όταν το Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης τρέχει, υλοποιείται δυναμικά θα έλεγα, βρίσκω υπερβολική την κριτική σε αυτό όταν γνωρίζουμε και το αποσαφηνίζω, ότι η χώρα δεν είχε εναρμονιστεί με το κανονιστικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, άρα οφείλαμε να κάνουμε πρώτα το θεσμικό πλαίσιο, το οποίο το κάναμε, αρχές του '18, για το Εθνικό Σύστημα πάντα μιλάω Γεωργικών Συμβουλών και το ξέρετε και έχουμε συνεργαστεί κι έχουμε διαβουλευτεί για το θέμα αυτό, επομένως αυτό έπρεπε να προηγηθεί, νομίζω όμως ότι τώρα είμαστε σε καλό δρόμο για να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε την προκήρυξη του Μέτρου, αρχές του 2019.

Και το τελευταίο, τα χρηματοδοτικά: Νομίζω ότι η δουλειά που έχει γίνει για τα χρηματοδοτικά είναι εξαιρετικά σοβαρή και γι' αυτό, παρά τη γκρίνια, όλοι φώναζαν για το πρόβλημα που υπήρχε, νομίζω σε ό,τι αφορά τα επενδυτικά, μέτρα, θα είμαστε έτοιμοι με την έναρξη υλοποίησης των επενδυτικών μέτρων.

Θα είμαστε μάλιστα μ' ένα Ταμείο το οποίο θα έχει και αρκετούς πόρους για να διαχειριστεί τις ανάγκες. Γιατί πέραν όλων των άλλων, έχουμε κάνει και μια αξιολόγηση των αναγκών που προκύπτουν, αν και υπάρχουν και κάποιες διαφορετικές απόψεις γι' αυτό, που προκύπτουν από τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υποβληθεί. Άρα, εκτιμούμε, θα είμαστε σε καλή κατάσταση ικανοποίησης των αναγκών.

Και προφανώς η μόχλευση, αντιλαμβάνεστε, θα μας επιτρέψει να έχουμε αυξήσει το διαθέσιμο προϋπολογισμό. Οπότε λέω το εξής, πάω τώρα σ' ένα ζήτημα διαδικασίας: Έχω πάρει το μήνυμα ότι έρχεται ο Υπουργός, δεν ξέρω αν υπάρχει καθυστέρηση, να υπάρχει καθυστέρηση να προχωρήσουμε παρακάτω. Λέω το εξής: Προχωράμε παρακάτω και θα διακόψουμε με την άφιξη του Υπουργού και κατά πάσα πιθανότητα, θα πάμε σε γεύμα πριν ολοκληρώσουμε και όχι μετά την ολοκλήρωση, γιατί υπάρχει και μια υποχρέωση από τους φίλους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή οι οποίοι πρέπει να φύγουν στις 3 η ώρα.

Περνάμε λοιπόν στο τελευταίο μέρος με την ενημέρωση που θα μας κάνει ο κ. Αποστολόπουλος, Προϊστάμενος της Μονάδας Αξιολόγησης.

ΜΕΡΟΣ Β: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ:

Ενημέρωση σχετικά με την υλοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων στο ΠΑΑ 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ Μονάδα Αξιολόγησης και Θεσμικής Υποστήριξης)

Κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ κ. Πρόεδρε. Καλησπέρα κι από μένα. Η τροποποίηση που έχει υποβληθεί, μάλλον αναμένεται να υποβληθεί για να τοποθετηθούν τα χρηματοδοτικά εργαλεία, να εισαχθούν μέσα στο πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, έχει γίνει με γραπτή διαδικασία, έχουν συμφωνήσει τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης αλλά εδώ θα δώσουμε λίγο περισσότερες λεπτομέρειες για το πώς φτάσαμε να είναι τελικά αυτή η διαμόρφωση των χρηματοδοτικών εργαλείων.

Η όλη διαδικασία ξεκίνησε με μια ανάλυση των δεδομένων των προσκλήσεων, που έγινε, όπως ανέφερε και ο κ. Γενικός και οι παρατηρήσεις ήταν οι εξής: Στο Υπομέτρο των Σχεδίων Βελτίωσης, ένας σημαντικός αριθμός προτάσεων δεν περιλαμβάνει καθόλου δανεισμό. Είναι η τελευταία δεξιά στήλη όπου μπορείτε να δείτε ότι σε πολλές περιπτώσεις, είναι αρκετά υψηλό το ποσοστό των προτάσεων που δεν περιλαμβάνει δανεισμό.

Προφανώς, όπως ειπώθηκε και πριν, ο καθένας μπορεί να έχει μια άποψη για ποιους λόγους συμβαίνει αυτό, ή για το αν τα στοιχεία αυτά τελικά είναι αυτά που θα υλοποιηθούν ή όχι. παρ' όλα αυτά, αυτά τα στοιχεία έχουμε εμείς αυτή τη στιγμή στη διάθεσή μας. Αυτές οι αιτήσεις στήριξης υποβλήθηκαν και με βάση αυτές κάνουμε την ανάλυσή μας. Δε μπορούμε να κάνουμε αναλύσεις με υποθετικά στοιχεία, αυτά είναι με αυτά προχωράμε.

Ένα δεύτερο χαρακτηριστικό είναι ότι οι δανειακές απαιτήσεις ανά πρόταση είναι πραγματικά πολύ χαμηλές. Όπως βλέπετε εδώ, με, εξαίρεση την Περιφέρεια Αττικής, σε όλες τις άλλες Περιφέρειες, η διάμεσος, η μέση απαίτηση, κινείται γύρω στα 25.000 ευρώ ή και παρακάτω. Το σύνολο των δανειακών απαιτήσεων όλων των προτάσεων είναι χαμηλό όπως αναφέρθηκε αρχικά και στην ουσία, στο ακραίο σενάριο που όλες οι προτάσεις που έχουν κατατεθεί μπορούσαν να ενταχθούν στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, θα απαιτούσαν δανειακά κεφάλαια ύψους 265 εκατομμυρίων ευρώ.

Αν πούμε τώρα ότι δε χρηματοδοτούμε όλα τα δάνεια, δηλαδή αυτά κι αυτά που είναι για 1.000 ευρώ ας πούμε αλλά ξεκινάμε από ένα όριο 10.000 ευρώ και πάνω, για να έχει νόημα και διαχειριστικά και γι' αυτούς που θα τα υλοποιήσουν αυτά τα πράγματα, το ποσό αυτό μειώνεται στα 255 εκατομμύρια ευρώ για το Υπομέτρο 4.1. Κατ' αναλογία για το Υπομέτρο 4.2 και εκεί οι προτάσεις που ζητούσαν δανεισμό δεν είναι πάρα πολλές. 302 από τις 600 σχεδόν που κατατέθηκαν περιλαμβάνουν δανεισμό και στις 284 από αυτές δεν ξεπερνά ο δανεισμός το 1,5 εκατομμύριο ευρώ που θα μπορούσε να τεθεί ως άνω όριο για τα δάνεια που θα εκτελεστούν, θα εκταμιευθούν.

Όπως φαίνεται κι εδώ, εδώ είναι λίγο διαφορετική η κατάσταση στη μεταποίηση καθώς παρατηρούνται δυο φάσεις, θα έλεγε κανείς, δανειακών απαιτήσεων. Η μία αφορά δάνεια μέχρι περίπου 1,5 εκατομμύριο και η άλλη αφορά δάνεια τα οποία είναι κοντά στα 5 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό δείχνει βέβαια και το δυισμό που υπάρχει στη σύνθεση, στη δημογραφία των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο συγκεκριμένο Υπομέτρο.

Ακόμη κι αν εντάσσονταν όλες οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί, δε θ' απαιτούνταν πάνω από 203 εκατομμύρια ευρώ για να καλυφθεί όλη η δανειακή ζήτηση. Και αν βάλουμε το όριο του 1,5 εκατομμυρίου ευρώ ως ανώτατο, τότε αυτό το ποσό μειώνεται στα 163. Έχουμε δηλαδή, αν θέλει κανείς να το δει, ένα άθροισμα 250 και 160, τα οποία είναι γύρω στα 410 εκατομμύρια ευρώ. συνολικές δανειακές απαιτήσεις.

Με βάση αυτά λοιπόν, τα στοιχεία, 410 εκατομμύρια για όλες τις προτάσεις, τονίζω, που έχουν υποβληθεί, το οποίο είναι εξαιρετικά απίθανο βέβαια να ενταχθούν όλες αυτές γιατί θα υπάρξουν και λόγοι επιλεξιμότητας σε αρκετές περιπτώσεις πέρα από τις υπερδεσμεύσεις κι από τα υπόλοιπα.

Αυτό σημαίνει ότι πρώτον και κύριο, θα πρέπει να κινηθούμε σε εργαλεία τα οποία να μπορούν να καλύψουν τις απαιτήσεις τις δανειακές που υπάρχουν και στις επιχορηγήσεις και πιθανώς και αυτές οι οποίες θα προκύψουν εκτός επιχορηγήσεων. Άρα θεωρούμε ότι λόγω του πολύ μικρού ύψους δανείου ανά πρόταση, που παρατηρείται στα σχέδια βελτίωσης, το εργαλείο των εγγυήσεων το οποίο από την *ex ante* εκτίμηση είχε ένα όριο δανείου 25.000 ευρώ και πάνω, να μειωθεί αυτό το όριο, σε 10.000 ευρώ και να αφορά δάνεια το εργαλείο πλέον, από 10.000 ευρώ και πάνω, το οποίο

όπως αναφέρθηκε, εγκρίθηκε κιόλας από το Διοικητικό Συμβούλιο του EIF και το EIF συμφωνεί να προχωρήσουμε σ' αυτού του είδους τη μείωση στο όριο του δανείου.

Η εγγύηση θα αφορά όπως έχει αναφερθεί, το 80% του κάθε δανείου και πιθανότατα, αν αυτό προκύψει από τη διαδικασία του market test που θα κάνει το Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με τις Τράπεζες, το όριο του χαρτοφυλακίου μπορεί από το 20% που περιλαμβάνει στην ex ante, ν' ανεβεί μέχρι το 25% που επιτρέπεται από τον κανονισμό.

Ταυτόχρονα στην τροποποίηση προβλέπεται και το εργαλείο των μικροδανείων, αναμένουμε να προχωρήσει η νομοθετική ρύθμιση για τις μικροπιστώσεις προκειμένου αυτό το εργαλείο να πάρει αυτού του είδους το χαρακτήρα, έτσι ώστε να μην απαιτούνται αφ' ενός ιδιαίτερες εγγυήσεις για όλους αυτούς που θα θέλουν να συμμετέχουν στο συγκεκριμένο εργαλείο αλλά πιο σημαντικό, γιατί μέσα από αυτά τα εργαλεία μπορεί να υπάρχει και η δυνατότητα τεχνικής στήριξης, ειδικά αν είναι μικροπιστώσεις από τους παρόχους μικροπιστώσεων, προς τους ενδιαφερομένους να λάβουν δανειοδότηση μέσα απ' αυτό το εργαλείο, η οποία αυτή παροχή τεχνικής στήριξης θα τους βοηθήσει και να διαμορφώσουν σωστά τα επιχειρηματικά τους σχέδια και να τα υλοποιήσουν με τρόπο τέτοιο, που θα συμβάλλει στην ομαλότερη αποπληρωμή των δανείων που θα λάβουν.

Όσον αφορά τους διαχειριστές των Ταμείων, είχαν γίνει κι από πριν συναντήσεις και έχει ενημερωθεί και νωρίτερα η Επιτροπή γι' αυτά, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων αναλαμβάνει μετά και από την έγκριση του Διοικητικού του Συμβουλίου το εργαλείο εγγύησης πρώτης ζημιάς χαρτοφυλακίου, προφανώς η συμφωνία χρηματοδότησης, η όποια συμφωνία θα υπογραφεί αφού εγκριθεί η σχετική τροποποίηση του προγράμματος και αντίστοιχα το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης, υπάρχει πρόθεση ν' αναλάβει κι έχουν γίνει συνεννοήσεις, το εργαλείο μικροδανείων μ' επιμερισμό του κινδύνου.

Και τα δύο εργαλεία θα μπορούν να συνεισφέρουν με στήριξη, τόσο στα σχέδια βελτίωσης όσο και στην μεταποίηση. Όσον αφορά το LEADER τώρα, μετά από συναντήσεις και συζητήσεις που έγιναν, φάνηκε ότι ίσως είναι πιο χρήσιμο οι επενδύσεις του LEADER να χρηματοδοτηθούν μέσα από το ΤΕΠΙΧ.

Αυτή η πρόθεση κι αυτή η διάθεση και από τους διαχειριστές του συγκεκριμένου Ταμείου, να γίνει μια προσπάθεια για τέτοιου είδους χρηματοδότηση. Στην περίπτωση που απαιτηθεί το ΠΑΑ ίσως μπορέσει να συνεισφέρει με πόρους και αυτό μέσα στο συγκεκριμένο Ταμείο.

Όσον αφορά τους ωφελούμενους τώρα και τα κριτήρια που έχουν μπει, τις αρχές των κριτηρίων που έχουν μπει στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, για τα σχέδια βελτίωσης, να μην πω για τα σχέδια βελτίωσης, να πω για τις επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, γιατί είναι πέρα από τα σχέδια βελτίωσης το συγκεκριμένο χρηματοδοτικό εργαλείο, θα αφορά πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, θα αφορά κατόχους γεωργικών εκμεταλλεύσεων, θα αφορά επαγγελματίες αγρότες, αναγνωρισμένα συλλογικά σχήματα αγροτών.

Στη συμφωνία χρηματοδότησης, θα προβλέπεται κι ένα όριο επίσης, τυπικής απόδοσης πάνω απ' το οποίο θα πρέπει να είναι κάποιος για να μπορέσει να συμμετέχει στο συγκεκριμένο χρηματοδοτικό εργαλείο. Και αυτό γιατί θεωρούμε ότι το εργαλείο αυτό, θα πρέπει ν' απευθύνεται σε εμπορικές εκμεταλλεύσεις και όχι σε εκμεταλλεύσεις ημι-επιβίωσης. Δηλαδή θα πρέπει να έχουν ένα ελάχιστο όριο βιωσιμότητας οι εκμεταλλεύσεις οι οποίες θα έρθουν να ενισχυθούν και αυτό θα διευκολύνει τους πάντες, κι εκείνους που δανειοδοτούν κι εκείνους που δανειοδοτούνται.

Για τη μεταποίηση, τα πράγματα είναι πιο απλά, θα αφορά πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους μεταποιητικούς τομείς που αναφέρονται και στο κομμάτι των επιδοτήσεων. Δηλαδή θα αφορά τους ίδιους τομείς που αναφέρονται και στην ΥΑ που αφορά το Μέτρο 4.2. Το βασικό χαρακτηριστικό είναι ότι όπως είδαμε, οι δανειακές απαιτήσεις των προτάσεων που έχουν υποβληθεί, είναι 400 εκατομμύρια ευρώ.

Δεδομένου ότι το πρόγραμμα θα συνεισφέρει στο πρόγραμμα των εγγυήσεων μόνο, γύρω στα 80 εκατομμύρια ευρώ και δεδομένων των ορίων τα οποία ανέφερα πριν, του ορίου χαρτοφυλακίου δηλαδή και του ορίου ανά δάνειο, εγώ σας λέω στο 25% όριο χαρτοφυλακίου και 80% ανά δάνειο, αυτό δίνει μια μόχλευση της τάξεως των 5 φορές. 5 φορές μόχλευση λοιπόν μόχλευση λοιπόν των χρημάτων, σημαίνει ότι αν εμείς μπορούμε με 80 εκατομμύρια το πρόγραμμα ορεινής ανάπτυξης, θα έχουμε ένα χαρτοφυλάκιο

στην περίπτωση που απορροφηθούν όλα βέβαια, το οποίο θα αφορά 400 εκατομμύρια ευρώ.

Καλύπτουμε δηλαδή όλη τη ζήτηση εδώ, να εντάσσονταν όλες οι προτάσεις, προφανώς δε θα ενταθούν όλες. Επομένως επειδή είμαστε φιλόδοξοι και θέλουμε ν' απορροφηθούν όλα τα χρήματα αυτά, θεωρούμε ότι θα πρέπει να έχουν πρόσβαση στο εργαλείο όχι μόνο οι εγκεκριμένοι δικαιούχοι του προγράμματος, αλλά και οποιοσδήποτε άλλος θέλει να πραγματοποιήσει μια επένδυση που εξυπηρετεί τους στόχους του προγράμματος, και των συγκεκριμένων Υπομέτρων.

Γι' αυτό ωφελούμενοι μπορεί να είναι όλες οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις που θα πληρούν τα κριτήρια και όλες οι μεταποιητικές επιχειρήσεις που θα δραστηριοποιούνται στους επιλέξιμους τομείς. Αυτό πιστεύουμε θα δώσει μια μεγαλύτερη ώθηση στη χρήση των χρηματοδοτικών εργαλείων, ειδικά αν ληφθεί υπ' όψιν ότι οι επιλέξιμες δαπάνες που μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέσω των εργαλείων αυτών είναι πολύ πιο διευρυμένες απ' ό,τι είναι οι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν τις επιχορηγήσεις.

Εδώ για παράδειγμα, είναι επιλέξιμη η αγορά ζωικού κεφαλαίου όπως έχουμε ξαναπεί, η αγορά φυτικού κεφαλαίου ακόμη και για ετήσια φυτά, ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός, υπάρχουν διάφορες ευελιξίες μέσα από αυτού του είδους τα εργαλεία που μπορεί να βοηθήσουν πάρα πολύ αυτούς που τελικά δε θα είναι δικαιούχοι του προγράμματος.

Όσον αφορά τα επόμενα βήματα, πρώτο και κύριο, πρέπει να συσταθεί το Ταμείο, είναι από τις πρώτες δουλειές που πρέπει να κάνουμε άμεσα, προφανώς παράλληλα με τη διαδικασία έγκρισης του προγράμματος συζητιέται και η συμφωνία χρηματοδότησης αρχής γενομένης από την επόμενη εβδομάδα με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, αφού υπογραφή η συμφωνία χρηματοδότησης το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων θα μπει στη διαδικασία να επιλέξει τους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς, τους ενδιάμεσους, που θα συμμετέχουν στην υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών και του Ταμείου και ο τελικός σκοπός είναι η χρηματοδότηση των τελικών αποδεκτών.

Πιστεύουμε ότι, όπως είπε και ο κ. Γενικός Γραμματέας, μέσα στις αρχές του επόμενου έτους, θα μπορούμε να μιλήσουμε, ίσως μέσα στην

άνοιξη, να μιλήσουμε για συμφωνίες μεταξύ του διαχειριστή του Ταμείου, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων και των Χρηματοπιστωτικών Οργανισμών που θα πραγματοποιήσουν τις δανειοδοτήσεις και την υλοποίηση των Μέτρων. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Αποστολόπουλο. Νομίζω ότι αξίζει να κρατήσουμε ότι, το είπαμε αυτό, θα επαναληφθώ, ότι είμαστε σ' ένα προχωρημένο στάδιο αλλά νομίζω ότι αξίζει να συγκρατήσουμε επίσης ότι το Ταμείο θ' απευθύνεται και σε μη δικαιούχους του ΠΑΑ όπως αυτό εξασφαλίζεται από την τροποποίηση, τον κανονισμό OMNIBUS, προβλέπεται στον κανονισμό OMNIBUS, και επίσης παρέλειψε ίσως να πει ότι και με τις Τράπεζες είχαμε την ευκαιρία με την παρουσία όλων, να ενημερώσουμε σχετικά, και οι οποίες έδειξαν τουλάχιστον ένα εξαιρετικά υψηλό ενδιαφέρον για τη συμμετοχή σ' ένα αντίστοιχο Ταμείο. Προφανώς αυτή είναι δουλειά η οποία θα συνεχιστεί και από το ίδιο το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

Λοιπόν, έχουμε μια εισήγηση ακόμα. Η κα Κατερίνα Αθανασοπούλου, Προϊσταμένη της Μονάδας Προγραμματισμού της Διαχειριστικής Αρχής, του προγράμματος, θα μας μιλήσει για τη νέα προγραμματική περίοδο, την πρόταση κανονισμού και για τα στρατηγικά σχέδια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, τη νέα προγραμματική περίοδο.

**Προγραμματική περίοδος 2021-2028 – Εισήγηση σχετικά με την
Πρόταση Κανονισμού για τα Στρατηγικά Σχέδια της ΚΓΠ (ΕΥΔ ΠΑΑ
Μονάδα Προγραμματισμού)**

Κ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Καλησπέρα κι από μένα, καλώς ήρθατε στην 6^η Επιτροπή Παρακολούθησης.

Θα πω λίγα πράγματα για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Σκέφτηκα αρκετά το τί θα πρέπει να παρουσιάσω, αλλά αν παρουσιάζα αυτά που ήθελα, νομίζω ότι θα μέναμε μέχρι τις 6 και θα μιλάγαμε και θα έλεγα, θα έλεγα, θα έλεγα και θα ήταν πολύ βαρετό. Για το λόγο αυτό, είπα να κάνουμε σήμερα μια αρχή, να πω λίγα πράγματα για το τί γίνεται και τί μέλλει γενέσθαι και με μια υπόσχεση, ότι σε κάθε Επιτροπή Παρακολούθησης, μέχρι και την υιοθέτηση των κανονισμών και την έγκριση του στρατηγικού σχεδίου της

Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, θα σας κρατάμε ενήμερους και θα υπάρχει μια παρουσίασα έτσι ώστε να είμαστε όλοι στο ίδιο επίπεδο της γνώσης.

Φυσικά θα γίνονται εκδηλώσεις, έχει ξεκινήσει μια ενημέρωση για την επόμενη προγραμματική περίοδο, θα γίνονται και συγκεκριμένες εκδηλώσεις για τη διαβούλευση και για τους κανονισμούς αλλά και για την πορεία του στρατηγικού σχεδίου.

Την 1^η Ιουνίου 2018 η Επιτροπή παρουσίασε ένα νομοθετικό πακέτο που αποτελείτο από τρεις κανονισμούς. Ο πρώτος κανονισμός που μας αφορά άμεσα για την υποβολή του στρατηγικού σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, περιλαμβάνει όλους τους τύπους παρεμβάσεων που μπορεί να υπάρχουν μέσα στο στρατηγικό σχέδιο, επίσης τον τρόπο που θα υποβληθεί, το τί θα περιλαμβάνει, το πότε θα εγκριθεί κι όλα αυτά τα πράγματα που ξέραμε και από τον 1305/2013.

Ο δεύτερος κανονισμός είναι επίσης ένας οριζόντιος κανονισμός που αφορά τη διαχείριση, αφορά τις πληρωμές, τη χρηματοδότηση και την παρακολούθηση του στρατηγικού σχεδίου και γενικά της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Και ο τελευταίος είναι ένας τροποποιητικός κανονισμός που είναι για τις κοινές Οργανώσεις Αγοράς των Γεωργικών Προϊόντων.

Έχουν αρχίσει ήδη και γίνονται διάφορες συζητήσεις και γι' αυτούς τους κανονισμούς αλλά και για το πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο της Επιτροπής και υπάρχουν ορισμένα καινούργια στοιχεία που πιέζουν καινούργια στοιχεία που πιέζουν και τον προϋπολογισμό της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και τον προϋπολογισμό της Πολιτικής Συνοχής όπως είπε πριν και ο κ. Φίρμπας.

Αυτά τα στοιχεία είναι η μετανάστευση που γνωρίζουμε, είναι το προσφυγικό, είναι η εσωτερική και η εξωτερική ασφάλεια και η άμυνα, πολλές προκλήσεις στην κλιματική αλλαγή και στο περιβάλλον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέλει να κρατήσει σ' αυτούς τους τομείς ένα κυρίαρχο ρόλο, να παίρνει αποφάσεις και είναι προς το πλέον περιβαλλοντικό όφελος και επίσης είναι και η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτό λοιπόν είχε σαν αποτέλεσμα τη μείωση του προϋπολογισμού για την ΚΑΠ, τα 365 δισεκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2021-2027 στο 5%, εάν πάρουμε σε τρέχουσες τιμές, ή στο 15% σε σταθερές

τιμές, για το ΕΓΤΕ που είναι το Ταμείο του Πυλώνα 1 που χρηματοδοτηθεί τις κοινές Οργανώσεις της αγοράς και τις ενισχύσεις στους αγρότες, είναι 286,2 δις ευρώ για το ΕΓΤΑ που είναι για την αγροτική ανάπτυξη, δηλαδή αυτό που ξέραμε για το ΠΑΑ, είναι 78,8 δις ευρώ και επίσης, χωρίς να περιλαμβάνονται μέσα στο πακέτο υπάρχουν και 10 δισεκατομμύρια ευρώ για το πρόγραμμα HORIZON στο οποίο υπάρχουν τα ερευνητικά έργα πιο πολύ, τα οποία θα έρθουν και θα συνδεθούν με τον αγροτικό τομέα ή με τους άλλους τομείς της οικονομίας.

Τί θα πάρουμε εμείς, τί προβλέπεται να πάρουμε γιατί ακόμα δεν έχουν κλείσει οι κανονισμοί. Απ' ό,τι βλέπετε, έχω βάλει σ' ένα χωνί τα πάντα όλα, γιατί όπως είπε και ο κ. Γενικός, πλέον δε γνωρίζουμε Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ξεφύγαμε από αυτό το σκεπτικό, είναι πλέον ο Πυλώνας 1 και ο Πυλώνας 2 μαζί, είναι οι ενισχύσεις στους αγρότες, κοινές Οργανώσεις της Αγοράς και παρεμβάσεις για την Αγροτική Ανάπτυξη μαζί, σ' ένα Πρόγραμμα, λογίζεται σα μια συνολική εισροή στη χώρα που είναι 18,3 περίπου δις ευρώ σε τρέχουσες τιμές.

Αυτό έχει μια μείωση του 6,5% με αναφορά την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και απαρτίζεται από τις ενισχύσεις στους αγρότες που είναι 14,3 περίπου δις ευρώ, είναι 3,9% μείωση, είναι οι κοινές Οργανώσεις της αγοράς που εδώ έχουμε μια μικρή αύξηση κατά 1,6% και είναι 440 εκατομμύρια ευρώ και είναι και η Αγροτική Ανάπτυξη που κι εδώ έχουμε μια αρκετά μεγάλη μείωση, 15% και κατεβαίνουμε στα 3,6 περίπου δις ευρώ.

Έχει γίνει πάρα πολύ μεγάλη κουβέντα, κατ' αρχάς στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ύστερα από της διαβουλεύσεις που έχουν γίνει, από τις συστάσεις που έχουν γίνει από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, για το αν χρειάζεται να διατηρήσουμε την ΚΑΠ όπως την ξέρουμε μέχρι τώρα, ή αν θα πρέπει να την εκσυγχρονίσουμε, να την πάμε ένα βήμα παραπέρα, να την αλλάξουμε...

Έτσι λοιπόν, από αυτά που έγιναν μέχρι αυτή τη στιγμή και μέχρι να κάνει τις προτάσεις της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βρέθηκε ότι πρέπει ν' αλλάξουμε μοντέλο, ότι χρειάζονται αλλαγές στην Κοινή Αγροτική Πολιτική γι' αυτό και πλέον μιλάμε για μια νέα μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής

Πολιτικής βλέπουμε λοιπόν ότι μέχρι τώρα, εστιάζαμε πάρα πολύ στη συμμόρφωση.

Κυνηγούσαμε τους δικαιούχους, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κυνηγούσε εμάς για να δει αν κυνηγάμε τους δικαιούχους να συμμορφώνονται, οπότε αυτό μας αποπροσανατόλιζε λιγάκι από το να κυνηγήσουμε εμείς την επίδοσή μας και τα σωστά αποτελέσματα. Οπότε αυτό, είναι ένα βασικό σημείο που στις προτάσεις της Επιτροπής φαίνεται έντονα ότι πρέπει ν' αλλάξει.

Το επόμενο είναι ότι δε μπορεί να ζητάνε απ' όλα τα κράτη μέλη να προσαρμόζονται σ' ένα μοντέλο ή σε κανονισμούς αυστηρούς που θα τους υπαγορεύουν ουσιαστικά τί προγράμματα και τί παρεμβάσεις θα κάνουν. Άρα και εδώ θα δούμε όπως θ' ακολουθήσει στην εισήγησή μου, ότι υπάρχουν τομές. Επίσης, υπάρχει ένα σύνθετο νομοθετικό πλαίσιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κι αυτό αποτελεί εμπόδιο στο να λαμβάνονται υπ' όψιν οι διαφορετικότητες, όπως είπα, των κρατών μελών, αλλά και να επιτύχουν το χαμηλό ποσοστό σφάλματος όταν εφαρμόζεται η πολιτική.

Επίσης, κάτι που επαναλαμβάνεται για την επόμενη προγραμματική περίοδο, είναι ότι πρέπει να απλοποιήσουμε τη ζωή και των δικαιούχων, αλλά πρέπει ν' απλοποιήσουμε και τη ζωή και των Διοικήσεων, για να μπορούν να στοχεύουν πιο καλά και να βάζουν όλες τις δυνάμεις στ' αποτελέσματα.

Περνάμε λοιπόν σ' ένα νέο μοντέλο εφαρμογής της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, με την πιο βασική για μένα τουλάχιστον αλλαγή, που αφορά την αρχή της επικουρικότητας. Δηλαδή η Επιτροπή από εκεί που έδινε τους βασικούς κανονισμούς, επιλεξιμότητες, ουσιαστικά υπαγόρευε τα μέτρα, αυτό ήταν μια διαφορά μας από τα Προγράμματα το υπόλοιπου ΕΣΠΑ, τώρα αφήνει μια ελευθερία.

Έτσι λοιπόν, σ' επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, τί γίνεται; Τίθενται πάλι οι γενικοί κι οι ειδικοί στόχοι για να ξέρουμε όλοι κατά πού τραβάμε, υπάρχουν οι γενικού τύπου παρεμβάσεις, έτσι ώστε μέσα από εκεί να επιλέξουμε εμείς και ανάλογα με τις ανάγκες μας να φτιάξουμε το στρατηγικό σχέδιο.

Εδώ μια μικρή παρένθεση γιατί μετά δεν έχω γράψει κάτι για παρεμβάσεις οπότε αυτό θα πρέπει να το ξέρουμε, δεν υπάρχει καμία παρέμβαση από αυτές που γνωρίζαμε, που να μην υπάρχει και να μη μπορεί να χρηματοδοτηθεί στην επόμενη προγραμματική περίοδο. Οπότε μην ανησυχείτε ότι κάτι δε θα συνεχίσει.

Άρα συνεχίζοντας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάζει τις βασικές προϋποθέσεις που πάνω τους θα χτίσουν τα κράτη μέλη, εγκρίνει το στρατηγικό σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και βέβαια ελέγχει και την επίδοση έτσι όπως την έχουν προγραμματίσει τα κράτη μέλη.

Από τη μεριά τους, τα κράτη μέλη επιλέγουν βάσει των αναγκών τους ποια θα είναι η στρατηγική τους, ποιες θα είναι οι παρεμβάσεις που θα κάνουν πώς θα τις χρηματοδοτήσουν, ποιοι θα είναι οι στόχοι τους, πότε θα τους πετύχουν, βάζουν τις προϋποθέσεις συμμόρφωσης αλλά και επιλεξιμότητας, πάλι όχι μόνο αυθαίρετα αλλά κοιτάζοντας τί μπορούν να κάνουν και βάσει του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, τις επιλεξιμότητες που έχει, ή των εθνικών αποφάσεων που έχουν ληφθεί και μετά, όπως είπα και πριν, βάζουν τους στόχους και τα ορόσημα.

Μέχρι τώρα στην πρόταση της Επιτροπής υπάρχει ετήσιος προγραμματισμός. Αυτό είναι πάρα πολύ δύσκολο, όλα τα κράτη μέλη έχουν αντιπαχθεί σ' αυτό, υπάρχει τώρα, διαφαίνεται ότι μάλλον θα το κάνουν διετές, και βέβαια αυτό μας δίνει τη δέσμευση, αυτά που θα σχεδιάσουμε, να πρέπει να τα κάνουμε. Άρα, ερχόμαστε λοιπόν στο στρατηγικό σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, που πρέπει να είναι στοχοθετημένο, μετρήσιμο και να έχει αποτελέσματα.

Εδώ θέλω να παρουσιάσω λιγάκι ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, όπως έχουν εμφανιστεί στην πρόταση της Επιτροπής. Δεν αλλάζει κάτι τρομερά, ουσιαστικά υπάρχουν οι τρεις στόχοι που ξέραμε.

Είναι η προώθηση ενός έξυπνου, ανθεκτικού και διαφοροποιημένου γεωργικού τομέα, την προηγούμενη φορά ήταν ο Τομέας της Ανταγωνιστικότητας, είναι η ενίσχυση της περιβαλλοντικής φροντίδας και δράσης για το κλίμα, το ξέρουμε, περιβάλλον - κλίμα, ο δεύτερος άξονας και

είναι η ενίσχυση κοινωνικοοικονομικού ιστού των αγροτικών περιοχών, τρίτος άξονας, διαφοροποίηση, γνωστό.

Πάνω σ' αυτούς τους γενικούς στόχους, έχουν διαρθρωθεί 9 ειδικοί στόχοι. Έτσι, η υποστήριξη βιώσιμου εισοδήματος, η αύξηση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, η βελτίωση της αλυσίδας αξίας, ανήκουν στον πρώτο γενικό στόχο, η συμβολή στην κλιματική αλλαγή, η προώθηση βιώσιμης ανάπτυξης, η προστασία βιοποικιλότητας στο δεύτερο στόχο, περιβάλλον – κλίμα και ερχόμαστε στη βελτίωση ανταπόκρισης γεωργίας, στις απαιτήσεις της κοινωνίας για ασφαλή τρόφιμα, στην προώθηση απασχόλησης και ανάπτυξης και στην προσέλκυση νέων αγροτών, που είναι στον τρίτο στόχο που έχει να κάνει με τον κοινωνικοοικονομικό ιστό.

Προχωρούμε να δούμε εν τάχει ποια είναι τα βασικότερα στοιχεία της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, έτσι όπως έχουν προταθεί και ισχύουν μέχρι σήμερα..

Οι βασικές αρχές λοιπόν είναι –αρχίζω από το κέντρο: Θα πρέπει τα κράτη μέλη να σχεδιάσουν βάσει των πραγματικών αναγκών που έχουν, βάσει αξιολογημένων αναγκών, να έχουν μετρήσιμα αποτελέσματα, οριοθετημένα χρονικά. Μετά περνάω στις επιδόσεις που έχει άμεση σχέση μ' αυτό που σας είπα.

Θα πρέπει να προσανατολίσουν όλη τους την εφαρμογή, όλο το σχεδιασμό προς επιδόσεις που να μπορούν ν' αποδειχθούν, θα πρέπει να υπάρχει διασφάλιση, που σημαίνει ότι δε θα κολλάμε στη συμμόρφωση, αυτό που είχα πει πιο πριν, να κυνηγάμε για τη συμμόρφωση αλλά θα έχουμε γενικούς κανόνες για ελέγχους και κυρώσεις, που θα ακολουθούνται απ' όλους τους δικαιούχους.

Ενοποιούνται, βασικό, οι παρεμβάσεις του πυλώνα 1 και του πυλώνα 2, έχουμε μια αυξημένη φιλοδοξία για το περιβάλλον, εδώ θα το ακούσετε όλοι ως Αιρεσιμότητα. Αυτό τί σημαίνει; Ότι έχουμε μια γραμμή βάσης που είναι πολύ πιο πάνω, πιο ψηλά από εκεί που τη γνωρίζαμε. Άρα θα πρέπει να τεθεί αυτή η γραμμή βάσης από τα κράτη μέλη κι από κει και πάνω να χτίζουν και τα οικολογικά σχήματα που ανήκουν στον Πυλώνα 1 και που είναι υποχρεωτικά για το κράτος μέλος, προαιρετικά για τους αγρότες και

βέβαια τα γνωστά μας αγροπεριβαλλοντικά κλιματικά μέτρα της Αγροτικής Ανάπτυξης...

Και βέβαια έχουμε την απλοποίηση του όλου συστήματος, προσπάθεια που θα γίνει ακόμα και για το σχεδιασμό, βασικές χαρές εγκάρσιες είναι ότι θα πρέπει να υπάρχει περισσότερη ευελιξία και λιγότεροι κανόνες, ότι θα πρέπει να δίνουμε στήριξη στη γνώση, την καινοτομία και την τεχνολογία, επίσης ότι ενδυναμώνεται ο ρόλος και του Οργανισμού Πληρωμών, του ΟΠΕΚΕΠΕ σ' εμάς και στου Πιστοποιητικού Οργανισμού.

Προχωρώντας λοιπόν γρήγορα-γρήγορα, θα σας πω ποια είναι τα επόμενα βήματα που περιμένουμε να γίνουν σ' επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωση. Έχουν αρχίσει οι συζητήσεις και σ' επίπεδο Συμβουλίου αλλά και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχει ξεκινήσει κι έχει τελειώσει η πρώτη ανάγνωση των κανονισμών στο Συμβούλιο, την άνοιξη του 2019 αναμένεται να συμφωνηθεί το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την επόμενη προγραμματική περίοδο και βέβαια να ολοκληρωθεί και να υιοθετηθεί το πακέτο των κανονισμών που σας προανέφερα.

Αυτό είναι λίγο φιλόδοξο γιατί το Μάιο του 2019, γίνονται οι εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, άρα θα πρέπει όλα αυτά που έχω πει προηγουμένως, να έχουν ολοκληρωθεί, που είναι λίγο αμφίβολο αν θα γίνει. Άρα, μετά έχουμε εφ' όσον πούμε ότι ολοκληρώνεται το αρχικό πακέτο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική, το νομοθετικό, θα πρέπει να γίνει η προετοιμασία των εφαρμοστικών κανονισμών και μετά, το 2021 να ξεκινήσουν τα προγράμματα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Σ' αυτό το σημείο επίσης πρέπει να πω ότι με την υφιστάμενη πρόταση του κανονισμού, θα πρέπει το κράτος μέλος, μέχρι το τέλος του 2019, να έχει υποβάλλει το στρατηγικό σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική, εξαιρετικά φιλόδοξο μέχρι και λίγο ανέφικτο θα έλεγα, αλλά όμως προσπάθειες γίνονται.

Για να γίνει λοιπόν αυτό, θα πρέπει να έχουμε αρχίσει να προετοιμαζόμαστε. Όντως έχουμε αρχίσει και προετοιμαζόμαστε, έχει οριστεί στο επίπεδο του Υπουργείου αρχικά για να μπορέσουμε να συντονιστούμε εσωτερικά, να μπορέσει να μιλήσει ο Πυλώνας 1 με τον Πυλώνα 2 και με τις κοινές Οργανώσεις της αγοράς, μια επιτελική ομάδα η οποία αποτελείται,

προεδρεύεται από τον Γενικό Γραμματέα, τον Πρόεδρο εδώ της Επιτροπής και έχει ως μέλη τους Γενικούς Διευθυντές του Υπουργείου, έχει τον Πρόεδρο του ΟΠΕΚΕΠΕ και δουλειά αυτής της ομάδας, ουσιαστικά είναι να ξεκαθαρίζει και να επιλέγει ποια θα είναι η τελική στρατηγική, η στρατηγική που τελικά θα πάει και προς τον Υπουργό και θα κλείσει.

Έτσι λοιπόν, αξιολογούν τις προτάσεις που της δίνονται από την πιο κάτω ομάδα, από την επιχειρησιακή ομάδα, η οποία δουλειά της είναι να συντονίσει και να συντάξει τελικά το στρατηγικό σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Και είναι αυτή η ομάδα που θα επικουρείται από άλλες Ομάδες Εργασίας και ουσιαστικά θα έρθει και θα δέσει το όλο στρατηγικό σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Ανάπτυξης.

Για να γίνουν λοιπόν όλα αυτά, ουσιαστικά θα πρέπει να έχουμε προσδιορισμό κάποιων προαπαιτούμενων, θα πρέπει δηλαδή η χώρα να πάρει άμεσα κάποιες αποφάσεις. Οι αποφάσεις αυτές θα πρέπει να βασιστούν σε μια swat ανάλυση, που θα προσδιορίσει τις ανάγκες, θα τις αξιολογήσει και θα γίνει μια κατάταξη.

Θα πρέπει να γίνει όπως και στο προηγούμενο πρόγραμμα εκ των προτέρων αξιολόγηση αυτών που βγαίνουν κατά τη διάρκεια, θα πρέπει να γίνει ο καθορισμός βάσης της αιρεσιμότητας όπως σας είπα, για να μπορέσει μετά να χτιστεί το όλο οικοδόμημα του περιβάλλοντος και του κλίματος, θα πρέπει να γίνει η θέσπιση ορισμών, των ορισμών που δίνει δυνατότητα ο κανονισμός να γίνουν από το κράτος μέλος ή να εξειδικευτούν από το κράτος μέλος και πρέπει επίσης να ληφθούν κάποιες επιχειρησιακές αποφάσεις, όπως το τί θα γίνει με τις συνδεδεμένες, τί θα γίνει με τις άμεσες, ποιες θα είναι οι παρεμβάσεις που θα επιλεγούν, αν θα υπάρξει μετακίνηση πόρων από τον Πυλώνα 1 στον Πυλώνα 2 ή αντίθετα.

Αυτά λοιπόν θα πρέπει ν' αποφασιστούν άμεσα, έτσι ώστε να μπορέσει ν' αρχίσει να δένεται και να παίρνει μορφή το στρατηγικό πλαίσιο Αγροτικής Ανάπτυξης. Θα πρέπει λοιπόν γι' αυτό το λόγο να γίνουν ορισμένες μελέτες, ήδη προετοιμαζόμαστε για την προκήρυξη κάποιων τέτοιων μελετών, θα πρέπει να γίνει μια εκτεταμένη διαβούλευση, ήδη έχει ξεκινήσει με κάποιους φορείς, θα γίνει και μια δομημένη διαβούλευση με την εταιρική σχέση και θα γίνουν βέβαια όπως γνωρίζετε και παλαιότερα, θεματικές ομάδες εξειδίκευσης που θα συμμετέχουν, εκτός από τα μέλη του

Υπουργείου και από άλλα Υπουργεία που έχουν πολιτική, από το περιβάλλον, από τα δάση κτλ.

Και βέβαια θα πρέπει να δούμε τί θα γίνει και με το πληροφοριακό σύστημα που για την επόμενη προγραμματική περίοδο έχει ιδιαίτερη βαρύτητα.

Αυτά είχα να πω, είναι μόνο η κορφή του παγόβουνου, σας ευχαριστώ και μια και είμαι η τελευταία, να πω και καλές γιορτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Αθανασοπούλου. Δε νομίζω ότι έχει αυτή τη στιγμή νόημα να κάνουμε συζήτηση επί της εισήγησης, είναι μια τεράστια συζήτηση η οποία έχει ανοίξει μέσα από τη διαβούλευση.

Καλωσορίζουμε τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τον κ. Αραχωβίτη.

Κύριε Υπουργέ καλώς ήρθατε, χαιρόμαστε που είστε κοντά μας, ξέρουμε ότι ήταν μια δύσκολη μέρα από πλευράς υποχρεώσεων, είμαστε στην ολοκλήρωση, περιμένοντάς σας, της συνεδρίασης της 6^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης και με χαρά θ' ακούσουμε τί έχετε να μας πείτε στην ολοκλήρωση της ημέρας.

Σ. ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ που είστε όλοι εδώ σήμερα κατ' αρχάς και να με συγχωρέσετε, γιατί αυτές οι μέρες στο τέλος του έτους, έχουν λιγοστέψει οι ώρες μου φαίνεται –ή κάνω λάθος;- πάντως οι 24 δε φτάνουν.

Είναι ιδιαίτερη χαρά και τιμή μου να βρίσκομαι σήμερα εδώ και μάλιστα κατά τη λήξη κι όχι κατά την έναρξη των εργασιών, γιατί έχετε και τ' αποτελέσματα της Σύσκεψης της 6^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης, η οποία είναι στην πραγματικότητα μια ουσιαστικά ευκαιρία για καλή επικοινωνία και συζήτηση για τη δημιουργική και εταιρική μας σχέση.

Κατά την αναπτυξιακή διαδικασία της χώρας μας, στο νέο αναπτυξιακό παραγωγικό μοντέλο, μας χρειάζεται όλους αυτό ακριβώς, η δημιουργική, συνεργατική σχέση όλων των παραγωγικών φορέων. αποτελεί πρόκληση λοιπόν να καθόμαστε όλοι στο ίδιο τραπέζι και να συνομιλούμε όλοι μαζί οι συντελεστές της παραγωγής με τον ένα ή τον άλλο τρόπο και να συμμετέχουμε και να συμβάλλουμε στην πρόοδο του πρωτογενή τομέα και στην ανάπτυξη των αγροτικών μας περιοχών.

τ' αποτελέσματα της πολύ καλής συνεργασίας και της συνεισφοράς μέχρι σήμερα, αποτυπώνονται στην πρόοδο της εφαρμογής του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης όχι μόνο με δείκτες απορρόφησης, αλλά και ουσιαστικής συμβολής στην ανάπτυξη, και στην ανασυγκρότηση της χώρας μας, που σήμερα μπορούμε να πούμε και να αισθανόμαστε πραγματικά ότι βρισκόμαστε στη μεταμνημονιακή εποχή, γεγονός που επιβεβαιώνεται άλλωστε και από το μεγάλο ενδιαφέρον που έχουν όλα τα Μέτρα από πλευράς αγροτών και επενδυτών.

Τα στοιχεία παρουσιάστηκαν όλα εδώ, τα είδατε, παρουσιάστηκαν από το Γενικό μας Γραμματέα, από τους Υπηρεσιακούς μας. Εγώ θέλω να ευχαριστήσω το Γενικό μου Γραμματέα, να ευχαριστήσω όλους τους υπηρεσιακούς του Υπουργείου για τη σκληρή και επίπονη και συντονισμένη δουλειά, να ευχαριστήσω και όλους εσάς για τη συμβολή να φτάσουμε σ' αυτό το σημείο, το σημείο που παρουσιάζει μια πολύ καλή εικόνα τόσο από άποψη προσκλήσεων μέτρων, όσο και από πλευράς απορροφήσεων χρημάτων.

Είμαστε σ' ένα κομβικό σημείο τώρα, ξεκινώντας την επόμενη χρονιά περνάμε νομίζω στη φάση όπου θα έχουμε πλέον περισσότερες απορροφήσεις. Μέχρι τώρα είχαμε εγκρίσεις, μπαίνουμε στη φάση που θα έχουμε περισσότερες απορροφήσεις. Σίγουρα δε σταματάμε εδώ, αλλά συνεχίζουμε με αμείωτη προσήλωση στους στόχους μας και μέχρι τέλος της επόμενης περιόδου, θα έχουμε ακόμα θετικότερα αποτελέσματα από πλευράς στόχων αλλά και από πλευράς ανάπτυξης.

Σήμερα εδώ φαντάζομαι ότι είδατε και εγκρίνατε τα κριτήρια επιλογής, οπότε έχουμε το επόμενο διάστημα, να προκηρύξουμε δύο επιπλέον Μέτρα, την πρόσκληση για το Μέτρο της Βιολογικής Γεωργίας αλλά και την πρόσκληση του Μέρους 6.3 για την ανάπτυξη των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Δύο λαοφιλή προγράμματα, τα οποία τα περιμένουν με μεγάλη αγωνία οι αγρότες. Και τα ιδιωτικά του LEADER που και γι' αυτά υπάρχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

Συνεχίζουμε λοιπόν να προωθούμε μέσα από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, τα βασικά στοιχεία της πολιτικής μας. Και αυτά είναι:

Η ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος με στοχευμένα χρηματοδοτικά εργαλεία, αλλά ταυτόχρονα και η μείωση του κόστους παραγωγής, που είναι και το μεγάλο ζητούμενο, το μεγάλο στοίχημα της εποχής.

Η ενθάρρυνση των αγροτών να δημιουργήσουν νέα συνεργατικά σχήματα. Και αυτό δεν αποτελεί μια ιδέα, αλλά μια αναγκαιότητα. Σε ολόκληρη την Ευρώπη γνωρίζετε καλά, έχουμε το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής αγροτών σε συνεργατικά σχήματα αλλά και το μικρότερο ποσοστό κύκλου εργασιών που γίνεται μέσα από συνεργατικά σχήματα.

Αυτό λοιπόν, πέραν του ότι είναι μια αναγκαιότητα της εποχής, είναι και η μόνη απάντηση για τα διαρθρωτικά προβλήματα που έχει η ελληνική γεωργία.

Σκοπεύουμε στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού συμβουλευτικού περιβάλλοντος προς τους αγρότες με τη χρήση νέων τεχνολογιών. Η χώρα μας, στην ψηφιακή εποχή, βρίσκεται δυστυχώς πολύ χαμηλά σε αποδώσεις σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτό πρέπει ν' αναστραφεί.

Επίσης στοχεύουμε στη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων. Οι πόροι δεν είναι απεριόριστοι. Δεν είναι άπειροι. Και αν βάλουμε μαζί και τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής, που φέτος τα βιώσαμε στην αγροτική παραγωγή με τον πιο έντονο τρόπο, βλέπουμε ότι δεν έχουμε άλλα περιθώρια για χάσιμο. Από την άλλη έχουμε και την ισόρροπη ανάπτυξη όλων των αγροτικών περιοχών της χώρας.

Αυτή η ανάπτυξη, εκτός από δίκαιη πρέπει να είναι και ισόρροπη στη νέα εποχή. Πρέπει να τηρήσουμε αυστηρά τα χρονοδιαγράμματα ενεργοποίησης και αξιολόγησης και της ένταξης στα μέτρα αλλά και των πληρωμών, για να είναι στην πραγματικότητα αποτελεσματικά. Και τέλος, να προετοιμαστούμε για τη δημιουργία του ελληνικού στρατηγικού σχεδίου για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, της περιόδου 2021-2027.

Είναι μια αναγκαιότητα, πρέπει να δουλευτεί το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο, να ζυμωθεί με την κοινωνία, με τους παραγωγικούς φορείς, με τους άμεσα ενδιαφερόμενους, τους αγρότες και τους επενδυτές

στον πρωτογενή τομέα, έτσι ώστε να είναι ένα μοντέλο που να είναι και εφαρμόσιμο.

Αγαπητές κυρίες και αγαπητοί κύριοι, οι σημαντικές επιδόσεις του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης μέχρι σήμερα, με όρους επίτευξης των στρατηγικών στόχων πολιτικής που έχουμε θέσει για την Αγροτική ανάπτυξη, αλλά και με όρους συνεισφορά στους στη χρηματοδότηση των στόχων αυτών, επαληθεύει με τον πιο ουσιαστικό τρόπο ότι με τη συστηματική και εντατική δουλειά όλων όσων συνεισέφεραν, μπορούμε να πετύχουμε ένα καλύτερο μέλλον.

Αυτό το μέλλον, αξίζει στους ανθρώπους του μόχθου και της γεωργίας. Αυτό το μέλλον αξίζει στους νέους και στις νέες της χώρας μας. αυτό το μέλλον εν τέλει αξίζει στην πατρίδα μας. Δεν πιστεύω πλέον ότι η ανάπτυξη είναι αποκλειστικά και μόνο ευθύνη είτε της πολιτείας είτε των δημοσίων φορέων αποσπασματικά, αλλά είμαι πεπεισμένος ότι είναι συλλογική ευθύνη όλων μας.

Στη νέα εποχή που έχει ήδη ξεκινήσει, ο διάλογος, οι συνεργασίες σε όλα τα επίπεδα, είναι το κλειδί τις επιτυχίας ή της αποτυχίας αν θέλετε, του μοντέλου που θέλουμε να εγκαινιάσουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ και εύχομαι καλή συνέχεια σε όλους και καλές γιορτές. .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ κ. Υπουργέ. Να ζητήσω από τον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ν' αντιδράσει στη σημερινή συνεδρίαση και στη συνέχεια να διαβάσουμε την απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης και να κλείσουμε.

A. BARTOVICH: Ευχαριστώ πολύ. Είμαι πολύ ευτυχής που ήμουν εδώ σήμερα κι έμαθα πολλά ωραία πράγματα. Σήμερα το πρωί ήξερα ότι το πρόγραμμά σας πηγαίνει καλά, μετά απ' αυτή τη συνάντηση ξέρω ότι είστε σε πολύ καλό δρόμο για να συνεχίσετε ν' αποδίδετε πολύ καλά.

Ακούσαμε για πολύ ενδιαφέροντα νέα έργα, είστε σε πολύ καλή πορεία και για την ανάπτυξη της νέας πολιτικής. Προχωράτε και εφαρμόζετε χρηματοοικονομικά εργαλεία, θα είστε πρωτοπόροι σ' αυτό τον τομέα, θα το ξανασυζητήσουμε αυτό γιατί θα είναι μέρος των επόμενων πολιτικών.

Προχωράτε πολύ καλά σε πολύ σωστή κατεύθυνση και αυτό είναι πάρα πολύ θετικό.

Θέλω να σας ευχαριστήσω όλους για τη σκληρή δουλειά σας, είμαι πεπεισμένος ότι θα πετύχετε τους στόχους σας. Ίσως αν μπορούσα να σας πω, όποτε προσπαθείτε να προσαρμόσετε το πρόγραμμά σας, να έχετε πάντα κατά νου τις επόμενες, τις μελλοντικές πολιτικές και να σκέφτεστε πώς θα τα συγκεράσετε αυτά τα δύο.

Και θα κλείσω λέγοντάς σας ότι έχω απόλυτη εμπιστοσύνη ότι θα επιτύχετε στις προσπάθειές σας. Σας ευχαριστώ πολύ.

Συμπεράσματα - Αποφάσεις της 6^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Επιτρέψτε μου να διαβάσω την απόφαση της συνεδρίασης, θα' αποφύγω τα εισαγωγικά και τυπικά σε ό,τι αφορά τη συγκρότηση της Επιτροπής και όλα τα σχετικά, θα ξεπεράσω την ημερήσια διάταξη γιατί την έχετε ήδη διαθέσιμη για να κερδίσουμε λίγο χρόνο και πάω στα συμπεράσματα.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής με την εισήγησή του μας είπε ότι η πρόοδος του προγράμματος του έτους θα είναι άνω του 40%, ποσοστό που το καθιστά στον ενωσιακό μέσο όρο. Την κάλυψη από το τρέχον κίολας έτος του στόχου του Κανόνα n+3 για το επόμενο έτος 2019.

Ότι το ΠΑΑ είναι το συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα στη χώρα με τη μεγαλύτερη συνεισφορά στην απορρόφηση των πόρων του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ανάμεσα στα 20 Επιχειρησιακά Προγράμματα.

Ότι το ΠΑΑ θα εκπληρώσει τους στόχους του πλαισίου επίδοσης στο τέλος του 2018 και θα έχει τη δυνατότητα ν' αξιοποιήσει και τους πόρους ύψους 253 εκατομμυρίων από το αποθεματικό που ήδη έχει ενσωματώσει στον προγραμματισμό του. επιπλέον, ο Πρόεδρος της Επιτροπής επέστησε την προσοχή των μελών της Επιτροπής στις προκλήσεις που θα κληθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς στην υλοποίηση του ΠΑΑ ν' ανταποκριθούν εφεξής, προκειμένου οι εξαιρετικές επιδόσεις που έχουν επιτευχθεί ως

απόρροια της από κοινού σημαντικής προσπάθειας που έχει καταβληθεί μέχρι σήμερα, να συνεχιστούν και τα επόμενα έτη.

Οι προκλήσεις αυτές αφορούν στον αποτελεσματικό συντονισμό και ανταπόκριση των Φορέων Υλοποίησης και των Περιφερειών για την έγκαιρη αξιολόγηση, έγκριση, υλοποίηση και πληρωμή των έργων στα μέτρα αρμοδιότητάς τους, στην ολοκλήρωση των προκηρύξεων που απομένουν και την ανάληψη της πλειοψηφίας ει δυνατόν των νομικών δεσμεύσεων εντός του 2019, στην ανάγκη από την τρέχουσα προγραμματική περίοδο να τεθούν οι βάσεις ωρίμανσης και πιλοτικής εφαρμογής των Μέτρων του προγράμματος που θα εμπεδωθούν και αξιοποιηθούν περαιτέρω στην επόμενη προγραμματική περίοδο καθώς και στην ανάγκη τήρησης απ' όλους, των εμπλεκομένων, των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει σχετικά με την επίτευξη προγραμματικών στόχων του ΠΑΑ μέχρι το πέρας της προγραμματικής περιόδου.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης, μετά από την παρουσίαση των θεμάτων και τη συζήτηση τόσο επί αυτών που αναφέρονται στην ημερήσια διάταξη όσο και επί αυτών που περιείχε ο ηλεκτρονικός φάκελος της 6^{ης} συνεδρίασης, κατέληξε στις παρακάτω αποφάσεις και συμπεράσματα:

1. Στην έγκριση των πρακτικών της 5^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης. Τα μέλη της Επιτροπής ενέκριναν ομόφωνα τα πρακτικά της 5^{ης} συνεδρίασης, όπως αυτά συμπεριελήφθησαν στο φάκελο της 6^{ης} συνεδρίασης και εστάλησαν στα μέλη της Επιτροπής μέσω διαύλου.

2. Στην εξουσιοδότηση της Διαχειριστικής Αρχής για την τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής των δράσεων:

α) Τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης ενημερώθηκαν από τη Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής Γεωργίας του ΥΠΑΑ σχετικά με την πρόταση τροποποίησης των κριτηρίων επιλογής των ακόλουθων δράσεων: Δράση 11.1.1, Ενισχύσεις για τη Μετατροπή σε Βιολογικές Πρακτικές και Δράση 11.2.1, Ενισχύσεις για διατήρηση.

Η εν λόγω πρόταση τροποποίησης αφορά σ' επαναπροσδιορισμό αυτών, σε συνέχεια της επεξεργασίας του νέου σχεδίου σχετικής πρόσκλησης για τις εν λόγω δράσεις από τον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης με σκοπό την αποτελεσματικότερη υλοποίηση των

δράσεων αυτών. Μετά από την υποβολή παρατηρήσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης, δίνεται εξουσιοδότηση στην Διαχειριστική Αρχή να προβεί σ' επεξεργασία των σχετικών παρατηρήσεων μέχρι την πρόσκληση των δράσεων.

β) Σε συνέχεια σχετικών παρεμβάσεων μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης, ο Πρόεδρος της Επιτροπής επανέφερε το θέμα των κριτηρίων επιλογής του Υπομέτρου 6.3 για το οποίο δίνεται εξουσιοδότηση στη Διαχειριστική Αρχή να προβεί σ' επανεξέταση των σχετικών παρατηρήσεων μέχρι την πρόσκληση του Μέτρου.

Επίσης η Επιτροπή έλαβε γνώση για την πρόοδο υλοποίησης του ΠΑΑ, παρουσιάστηκε εδώ από τη Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών η πρόοδος υλοποίησης του προγράμματος, με έμφαση στα ακόλουθα στοιχεία: Πληρωμές και δαπάνες, τήρηση του κανόνα $n+3$, πορεία υλοποίηση των ανειλημμένων υποχρεώσεων, υλοποίηση και προγραμματισμό ανά ενεργοποιημένο μέτρο, έκδοση νέων προσκλήσεων. Επίσης έλαβε γνώση για την πρόοδο του πλαισίου επίδοσης. Εδώ πραγματοποιήθηκε παρουσίαση από τη Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών για το πλαίσιο επίδοσης και συγκεκριμένα παρουσιάστηκε η πορεία επίτευξης των οροσήμων του πλαισίου επίδοσης ανά προτεραιότητα και δείκτη.

γ) Έλαβε γνώση για τις ενέργειες δικτύωσης κι ενημέρωσης όπου παρουσιάστηκαν από τη Μονάδα Δικτύωσης και Δημοσιότητας οι ενέργειες δικτύωσης κι ενημέρωσης που έχει υλοποιήσει η εν λόγω Μονάδα για το β' εξάμηνο του '18 κτλ., δε χρειάζεται να επαναλάβω αυτά που είπαμε.

δ) Χρηματοδοτικά εργαλεία του ΠΑΑ, παρουσιάστηκαν από τη Μονάδα Θεσμικής Υποστήριξης και Αξιολόγησης της ΕΥΔ, οι λεπτομέρειες υλοποίησης συγκεκριμένων χρηματοδοτικών εργαλείων στο πλαίσιο του ΠΑΑ κι έγινε αναφορά στα επόμενα απαιτούμενα βήματα.

ε) Για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, παρουσιάστηκε από τη Μονάδα Προγραμματισμού της ΕΥΔ η πρόταση του κανονισμού για τα στρατηγικά σχέδια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, για την περίοδο 2021-2027. Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε τον προγραμματισμό της επόμενης συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, εντός του β' τριμήνου του 2019.

Υπάρχει κάτι που θέλετε να παρατηρήσετε, να προσθέσουμε, ν' αφαιρέσουμε; Δεν υπάρχει.

Εγκρίνεται επομένως η απόφαση, θέλει λίγο χτένισμα συντακτικό θα έλεγα, ή γλωσσικό, αυτό θα το κάνουμε. Ολοκληρώνοντας, θέλω να ευχαριστήσω απ' αυτή τη θέση, τη διαχείριση για όλη τη δουλειά που έκανε για να βρισκόμαστε σήμερα στη συνεδρίαση αυτή, για την προετοιμασία των στελεχών της σημερινής συνεδρίασης, να ευχαριστήσω θερμά όλους τους φορείς με τους οποίους συνεργαζόμαστε για την υλοποίηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, τους Οργανισμούς του Υπουργείου, τον ΟΠΕΚΕΠΕ γιατί χωρίς τον ΟΠΕΚΕΠΕ δε θα μπορούσαμε να κάνουμε τις αναγκαίες πληρωμές των μέτρων του προγράμματος.

Ευχαριστούμε τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ για τη συνεργασία, τους ενδιαμέσους Φορείς Διαχείρισης του Υπουργείου μας που έχουν αναλάβει μια σειρά μέτρα, τη Διεύθυνση Προγραμματισμού, τη Διεύθυνση Χωροταξίας, Περιβάλλοντος και τη Διεύθυνση Μελετών και Έργων Υποδομών τώρα θα λέγαμε, των Συστημάτων Βιολογικής Γεωργίας.

Να ευχαριστήσω τις Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών, την Ένωση Περιφερειών για τη συνεργασία που έχουμε, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης για την εξαιρετική συνεργασία, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και τη Γενική Διεύθυνση Δασών για τη συνεργασία που έχουμε, και τέλος να ευχαριστήσω τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αφ' ενός για τη διαρκή υποστήριξη, για την παρουσία τους, γιατί όλα αυτά μας βοηθούν να πάμε παρακάτω, να χτίσουμε μια αξιόπιστη παρουσία τόσο έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και έναντι του αγροτικού κόσμου και των δικαιούχων του μέτρου του Προγράμματος, και αυτό μας ικανοποιεί, αλλά ταυτόχρονα μας χτίζει και ακόμα περισσότερες υποχρεώσεις απέναντι στο σημαντικό ρόλο που έχει η Υπηρεσία μας και το Υπουργείο μας για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, την υποστήριξη του αγροτικού κόσμου, των κατοίκων της υπαίθρου και γενικότερα των συμπολιτών μας.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ και συνεχίσουμε με το γεύμα και ένα ποτήρι κρασί.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ